

Ìwé Ìyìnre Matiu

Àkòsílẹ̀ ìwé ìran Jesu Kristi

¹ Ìwé ìran Jesu Kristi, ẹ̀ni tí í ẹ̀ ọ̀mọ̀ Dafidi, ọ̀mọ̀ Abrahamu:

² Abrahamu ni baba Isaaki;
 Isaaki ni baba Jakọbu;
 Jakọbu ni baba Juda àti àwọ̀n arákùnrin rẹ̀,
³ Juda ni baba Peresi àti Sera,
 Tamari sì ni ìyá rẹ̀,
 Peresi ni baba Hesroni;
 Hesroni ni baba Ramu;
⁴ Ramu ni baba Amminadabu;
 Amminadabu ni baba Nahişoni;
 Nahişoni ni baba Salmoni;
⁵ Salmoni ni baba Boasi, Rahabu sí ni ìyá rẹ̀;
 Boasi ni baba Obedi, Rutu sí ni ìyá rẹ̀;
 Obedi sì ni baba Jese;
⁶ Jese ni baba Dafidi ọ̀ba.

Dafidi ni baba Solomoni, ẹ̀ni tí ìyá rẹ̀ jẹ̀ aya Uriah tẹ̀lẹ̀ rí.

⁷ Solomoni ni baba Rehoboamu,
 Rehoboamu ni baba Abijah,
 Abijah ni baba Asa,

⁸ Asa ni baba Jehoşafati;
 Jehoşafati ni baba Jehoram;
 Jehoram ni baba Ussiah;

⁹ Ussiah ni baba Jotamu;
 Jotamu ni baba Ahaşì;

Ahaṣi ni baba Heseekiah;

¹⁰ Heseekiah ni baba Manase;

Manase ni baba Amoni;

Amoni ni baba Josiah;

¹¹ Josiah s̀̀ ni baba Jekoniah àti àwọ̀n arákùnrin
rẹ̀ ní àkókò ìkólọ̀ sí Babeli.

¹² Lẹ̀yìn ìkólọ̀ sí Babeli:

Jekoniah ni baba Şealitieli;

Şealitieli ni baba Serubbabeli;

¹³ Serubbabeli ni baba Abihudi;

Abihudi ni baba Eliakimu;

Eliakimu ni baba Asori;

¹⁴ Asori ni baba Sadoku;

Sadoku ni baba Akimu;

Akimu ni baba Elihudi;

¹⁵ Elihudi ni baba Eleasari;

Eleasari ni baba Mattani;

Mattani ni baba Jakọbu;

¹⁶ Jakọbu ni baba Josefu, ẹ̀ni tí ń ẹ̀ ọkọ Maria, iyá
Jesu, ẹ̀ni tí í ẹ̀ Kristi.

¹⁷ Bẹ̀ẹ̀ ni gbogbo wọ̀n jẹ́ ìran m̀̀rìnlá
láti orí Abrahamu dé orí Dafidi, ìran
m̀̀rìnlá á láti orí Dafidi tí tí dé ìkólọ̀ sí
Babeli, àti ìran m̀̀rìnlá láti ìkólọ̀ tí tí dé
orí Kristi.

Ìtàn ibí Jesu Kristi

¹⁸ Bí a ẹ̀ bí Jesu Kristi nìyí, ní àkókò ti àdéhùn
ìgbéyàwó ti parí láàrín Maria iyá rẹ̀ àti Josefu,
ş̀gbọ̀n kí wọ̀n tó pàdé, a rí i ó lóyún láti ọwọ̀ Ẹ̀mí
Mímọ̀.

19 Nítorí Josefu ọkọ rẹ tí í ẹ̀ se olóòtítọ̀ ènìyàn kò fẹ́ dójúti í ní gbangba, ó ní èrò láti kọ ọ sílẹ̀ ní ìkòkò.

20 Şùgbọ̀n nígbà tí ó ro èrò yìi tán, anḡeli Olúwa yọ sí i ní ojú àlá, ó wí pé, “Josefu, ọmọ Dafidi, má fòyà láti fi Maria ẹ̀ aya rẹ, nítorí oyún tí ó wà nínú rẹ̀ láti ọwọ̀ Ẹ̀mí Mímọ̀ ni.

21 Ọ̀un yóò sì bí ọmọ̀kùnrin, ìwọ̀ yóò sì pe orúkọ rẹ̀ ní Jesu, nítorí ọ̀un ni yóò gba àwọn ènìyàn rẹ̀ là kúrò nínú ẹ̀şẹ̀ wọn.”

22 Gbogbo nńkan wọ̀nyí sì ẹ̀ láti mú ọ̀rọ̀ Olúwa ẹ̀ ẹ̀yí tí a sọ láti ẹ̀nu wòlù rẹ̀ wá pé:

23 “Wúndiá kan yóò lóyún, yóò sì bí ọmọ̀kùnrin kan, yóò sì pe orúkọ rẹ̀ ní Emmanueli,” (ẹ̀yí tí ó túmọ̀ sí “Ọ̀lọ̀run wà pẹ̀lú wa”).

24 Nígbà tí Josefu jí lójú oorun rẹ̀, ọ̀un ẹ̀ gégẹ̀ bí anḡeli Olúwa ti pàşẹ̀ fún un. Ó mú Maria wá sílẹ̀ rẹ̀ ní aya.

25 Şùgbọ̀n ọ̀un kò mọ̀ ọ̀n tí tí tí ó fi bí ọmọ̀kùnrin, ọ̀un sì sọ orúkọ rẹ̀ ní Jesu.

2

Ìbẹ̀wò àwọn amòye

1 Lẹ̀yìn ìgbà tí a bí Jesu ní Bẹ̀tìlẹ̀hemu ti Judea, ni àkókò ọ̀ba Herodu, àwọn amòye ti ìlà-oòrùn wá sí Jerusalemu.

2 Wọ̀n si béèrè pé, “Níbo ni ẹ̀ni náà tí a bí tí í ẹ̀ ọ̀ba àwọn Júú wà? Àwa ti rí ìràwọ̀ rẹ̀ ní ìlà-oòrùn, a sì wá láti foríbalẹ̀ fún un.”

1:21 Lk 2.21; Jh 1.29; Ap 13.23.   1:23 Isa 7.14.   2:1 Lk 2.4-7; 1.5.
2:2 Jr 23.5; Sk 9.9; Mk 15.2; Jh 1.49; Nu 24.17.

³ Nígba tí ọba Herodu sì gbọ èyí, ìdààmú bá a àti gbogbo àwọn ara Jerusalemu pèlú rẹ.

⁴ Nígba tí ó sì pe àwọn olórí àlùfáà àti àwọn olùkọ òfin jọ, ó bi wọn léèrè níbi tí a ó gbé bí Kristi?

⁵ Wọn sì wí pé, “Ní Bẹtilẹhemu ti Judea, èyí ni ohun tí wòlù ti kọ ìwé rẹ pé,

⁶ “Şùgbọn ìwọ Bẹtilẹhemu, ní ilẹ Judea, ìwọ kò kéré jù láàrín àwọn ọmọ-aládé Juda; nítorí láti inú rẹ ni Baálẹ kan yòò ti jáde, ẹnì tí yòò ẹ ìtọjú Israẹli, àwọn ènìyàn mi.”

⁷ Nígba náà ni Herodu ọba pe àwọn amòye náà sí ìkọkọ, ó sì wádìí ni ọwọ wọn, àkókò náà gan an tí wọn kọkọ rí ìràwọ.

⁸ Ó sì rán wọn lọ sí Bẹtilẹhemu, ó sì wí pé, “È lọ ẹ ìwádìí fínní fínní ní ti ọmọ náà tí a bí. Lẹyìn tí ẹ bá sì rí i, ẹ padà wá sọ fún mi, kí èmi náà le lọ foríbalẹ fún un.”

⁹ Nígba tí wọn sì gbọ ọrọ ọba, wọn mú ọnà wọn pọn, sì wò ó, ìràwọ tí wọn ti rí láti là ilà-oòrùn wá, ó şáájú wọn, tití tí ó fi dúró lókè ibi tí ọmọ náà gbé wà.

¹⁰ Nígba tí wọn sì rí ìràwọ náà, ayọ kún ọkàn wọn.

¹¹ Bí wọn tí wọ inú ilẹ náà, wọn rí ọmọ ọwọ náà pèlú Maria iyá rẹ, wọn wólẹ, wọn foríbalẹ fún un. Nígba náà ni wọn tú ìşúra wọn, wọn sì ta Jesu lọrẹ: wúra, tùràrí àti òjlá.

¹² Nítorí pé Ọlọrun ti kílọ fún wọn ní ojú àlá pé kí wọn má ẹ padà tọ Herodu lọ mọ, wọn gba ọnà mìíràn lọ sí ilú wọn.

A gbé Jesu sálo sí Ejibiti

13 Nígbà tí wọn ti lọ, angẹli Olúwa fi ara hàn Josefu ní ojú àlà pé, “Dìde, gbé ọmọ ọwọ náà àti iyá rẹ, kí ó sì sálọ sí Ejibiti. Dúró níbẹ tí tí tí èmi yòò fi sọ fún ọ, nítorí Herodu yòò wá ọnà láti pa ọmọ ọwọ náà.”

14 Nígbà náà ni ó sì dìde, ó mú ọmọ ọwọ náà àti iyá rẹ ní òru, ó sì lọ sí Ejibiti,

15 ó sì wà níbẹ tí tí tí Herodu fi kú. Èyí jẹ ìmúṣẹ àṣotẹlẹ ohun tí Olúwa sọ láti ẹnu wòlú pé, “Mo pe ọmọ mi jáde láti Ejibiti wá.”

16 Nígbà tí Herodu rí í pé àwọn amòye náà ti tan òun jẹ, ó bínú gidigidi, ó sì pàṣẹ kí a pa gbogbo àwọn ọmọkùnrin tí ó wà ní Betilehemu àti ní èkùn rẹ láti àwọn ọmọ ọdún méjì sílẹ gégé bi àkókò tí ó ti fi ẹsò ẹsò bèèrè lẹwọ àwọn amòye náà.

17 Nígbà náà ni èyí tí a ti sọtẹlẹ láti ẹnu wòlú Jeremiah wá ṣẹ pé:

18 “A gbọ ohùn kan ní Rama,
ohùn réré ẹkún àti ọfọ ríla,
Rakeli n sọkún àwọn ọmọ rẹ.

Ó kọ láti gbìpẹ
nítorí àwọn ọmọ rẹ kò sí mọ.”

Ìpadà sí Nasareti

19 Lẹyìn ikú Herodu, angẹli Olúwa fi ara hàn Josefu lójú àlà ní Ejibiti

20 Ó sì wí fún un pé, “Dìde gbé ọmọ ọwọ náà àti iyá rẹ padà sí ilẹ Israẹli, nítorí àwọn tí n wá ẹmí ọmọ ọwọ náà láti pa ti kú.”

21 Nítorí náà, o sì dìde, ó gbé ọmọ ọwọ náà àti iyá rẹ ó sì wá sí ilẹ Israẹli.

22 Sùgbón nígbà tí ó gbọ pé Akelausi ni ó n jẹ ọba ní Judea ní ipò Herodu baba rẹ, ó bẹ̀rù láti lọ sí ì bẹ. Nítorí tí Olórùn ti kílò fún un ní ojú àlá, ó yí padà, ó sì gba ẹ̀kùn Galili lọ,

23 ó sì lọ í gbé ní ilú tí a pè ní Nasareti. Nígbà náà ni èyí tí a sọ̀tẹ̀lẹ̀ láti ẹnu àwọn wòlú wá sí ìmúșe: “A ó pè é ní ará Nasareti.”

3

Johanu onítẹ̀bọmi tún ọ̀nà náà ẹ

1 Ní ojọ wọn-ọ̀n-ńì, Johanu onítẹ̀bọmi wá, ó n wàásù ní aginjù Judea.

2 Ó n wí pé, “È ronúpìwàdà, nítorí ìjọba ọ̀run kù sí dẹ̀dẹ̀.”

3 Èyí ni ẹ̀ni náà ti wòlú Isaiah sọ̀rọ̀ nípa rẹ̀ pé,
“Ohùn ẹ̀ni ti n kígbe ní ijù,
‘È tún ọ̀nà Olúwa ẹ̀,
ẹ̀ ẹ̀ ojú ọ̀nà rẹ̀ kí ó tọ̀.’”

4 Așọ Johanu náà sì jẹ̀ ti irun ìbákase, ó sì di àmùrè awọ̀ sí ẹ̀gbẹ̀ rẹ̀. Eșú àti oyin ìgàn sì ni oúnjẹ̀ rẹ̀.

5 Àwọn ènìyàn jáde lọ sọ̀dọ̀ rẹ̀ láti Jerusalemu àti gbogbo Judea àti àwọn ènìyàn láti gbogbo ìhà Jordani.

6 Wọn n jẹ́wọ̀ ẹ̀șẹ̀ wọn, a sì n bamitiisi wọn ní ọ̀dọ̀ rẹ̀ ní odò Jordani.

7 Sùgbón nígbà tí ó rí ọ̀pọ̀ àwọn Farisi àti Sadusi tí wọn n wá ẹ̀ ìtẹ̀bọmi, ó wí fún wọn pé, “Èyin ọ̀mọ̀ paramọ̀lẹ̀! Ta ni ó kílò fún yín pé kí ẹ̀ sá kúrò nínú ìbínú tí n bọ̀?”

2:23 Lk 1.26; Mk 1.24.   3:1 Mk 1.3-8; Lk 3.2-17; Jh 1.6-8,19-28.
3:2 Mt 4.17; Da 2.44; 4.17; Mt 10.7.   3:4 2Qb 1.8; Sk 13.4; Le 11.22.
3:7 Mt 12.34; 23.33; 1Tẹ 1.10.

⁸ Ẹ so èso tí ó yẹ fún ìrònúpìwàdà.

⁹ Kí ẹ má sì ẹ rò nínú ara yin pé, ‘Àwa ní Abrahamu ní baba.’ Èmi wí fún yín, Ọlórún lè mu àwọn ọmọ jáde láti inú àwọn òkúta wọnyí wá fún Abrahamu.

¹⁰ Nísinsin yìí, a ti fi àáké lè gbòngbò igi, àti pé gbogbo igi tí kò bá so èso rere ni a ọò ge lulẹ tí a ó sì wọ jù sínú iná.

¹¹ “Èmi fi omi bamitiisi yín fún ìrònúpìwàdà. Şùgbọ́n lẹyìn mi ẹnìkan tí ó pọ̀jù mí lọ n bọ, bàtà ẹni tí èmi kò tó gbé. Ọun ni yóò fi Ẹmí Mímọ̀ àti iná bamitiisi yín.

¹² Ẹni ti àmúga ìpakà rẹ n bẹ ní ọwọ rẹ, yóò gbá ilẹ ìpakà rẹ, yóò kó alikama rẹ sínú àká, şùgbọ́n ìyàngbò ni yóò fi iná àjòókú sun.”

Ìtẹ̀bọ̀mi Jesu

¹³ Nígba náà ni Jesu ti Galili wá sí odò Jordani kí Johanu bá à lè ẹ itẹ̀bọ̀mi fún un.

¹⁴ Şùgbọ́n Johanu kò fẹ ẹ itẹ̀bọ̀mi fún un, ó wí pé, “Ìwo ni ìbá bamitiisi fún mi, ìwo sì tọ mí wá?”

¹⁵ Jesu sì dáhùn pé, “**Jọwọ rẹ bẹẹ náà, nítorí bẹẹ ni ó yẹ fún wa láti mú gbogbo òdodo ẹ.**” Bẹẹ ni Johanu gbà, ó sì ẹ itẹ̀bọ̀mi fún un.

¹⁶ Bí ó si tí ẹ itẹ̀bọ̀mi fún Jesu tán, Ó jáde láti inú omi. Ní àkókò náà ọrun şí sílẹ fún un, Ó sì rí Ẹmí Ọlórún n sọkalẹ bí àdàbà, ó sì bà lé e.

¹⁷ Ohùn kan láti ọrun wá sì wí pé, “Èyí sì ni àyànfẹ ọmọ mi, ẹni tí inú mi dùn sí gidigidi.”

4

Ìdánwò Jesu

¹ Nígba náà ni Ẹmí Mímọ darí Jesu sí ijù láti dán an wò láti ọwọ èsù.

² Lẹyìn tí Ọun ti gbààwẹ ní ogójì ọsán àti ogójì òru, ebi sì ń pa á.

³ Nígba náà ni olùdánwò tò ọ wá, ó wí pé, “Bí iwọ bá ẹ Ọmọ Ọlọrun, pàṣẹ kí òkúta wọnyí di àkàrà.”

⁴ Ẹ̀gbọ̀n Jesu dáhùn pé, “**A ti kọ iwé rẹ pé: ‘Ènìyàn kì yóò wà láààyè nípa àkàrà nìkan, bí kò ẹ nípa gbogbo ọrọ̀ ti ó ti ẹnu Ọlọrun jáde wá.’**”

⁵ Lẹyìn èyí ni èsù gbé e lọ sí ilú mímọ náà; ó gbé e lé ibi sọ́nsò tẹmpili.

⁶ Ó wí pé, “Bí iwọ bá jẹ Ọmọ Ọlọrun, bẹ sílẹ̀ fún ara rẹ. A sá à ti kọwé rẹ pé,

“Yóò pàṣẹ̀ fún àwọn àngẹ̀li rẹ̀ nítorí tírẹ̀ wọn yóò sì gbé ọ sókè ni ọwọ̀ wọn kí iwọ̀ kí ó má ba à fi ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ gbún òkúta.’”

⁷ Jesu sì dalóhùn, “**A sá à ti kọ ọ pé, ‘Iwọ̀ kò gbọ̀dọ̀ dán Olúwa Ọlọrun rẹ̀ wò.’**”

⁸ Lẹ̀ẹ̀kan sí i, èsù gbé e lọ sórí òkè gíga, ó sì fi gbogbo ilẹ̀ ọba ayé àti gbogbo ògo wọn hàn án.

⁹ Ó sì wí fún un pé, “Gbogbo nìkan wọnyí ni èmi yóò fi fún ọ, bí iwọ̀ bá foríbalẹ̀ tí o sì sìn mi.”

¹⁰ Jesu wí fún un pé, “**Padà kúrò lẹyìn mi, Satani! Nítorí a ti kọ ọ pé, ‘Olúwa Ọlọrun rẹ̀ ni kí iwọ̀ kí ó fi orí balẹ̀ fún, ọ̀n nìkan soṣò ni kí iwọ̀ máa sìn.’**”

¹¹ Nígba náà ni èsù fi í sílẹ̀ lọ, àwọn àngẹ̀li sì tò ọ

4:1 Mk 1.12-13; Lk 4.1-13; Hb 2.18; 4.15.   **4:2** El 34.28; 1Qb 19.8.

4:4 De 8.3.   **4:5** Mt 27.53; Ne 11.1; Da 9.24; If 21.10.   **4:6** Sm

91.11-12.   **4:7** De 6.16.   **4:10** De 6.13; Mk 8.33.   **4:11** Mt 26.53;

Lk 22.43.

wá, wọn sì ẹ̀ ẹ̀rànşẹ̀ fún un.

Jesu bẹ̀rẹ̀ sí wàásù

¹² Nígbà tí Jesu gbọ́ wí pé a ti fi Johanu sínú túbú ó padà sí Galili.

¹³ Ó kúrò ní Nasareti, ó sì lọ í gbé Kapernaumu, èyí tí ó wà lẹ́tí Òkun Sebuluni àti Naftali.

¹⁴ Kí èyí tí a ti sọ̀tẹ̀lẹ̀ láti ẹ̀nu wòlù Isaiiah lè ẹ̀ pé,

¹⁵ “Ìwọ Sebuluni àti ilẹ̀ Naftali

ònà tó lọ sí Òkun, ní ọ̀nà Jordani,
Galili ti àwọn kẹ̀fẹ̀rí.

¹⁶ Àwọn ènìyàn tí ń gbé ni òkùnkùn

tí ri ìmọ̀lẹ̀ ńlá,
àti àwọn tó ń gbé nínú ilẹ̀ òjìjì ikú
ni ìmọ̀lẹ̀ tan fún.”

¹⁷ Láti ìgbà náà lọ ni Jesu ti bẹ̀rẹ̀ sí wàásù: “**Ẹ ronúpìwàdà, nítorí tí ìjọba ọ̀run kù sí dèdè.**”

Pípe àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn àkọ̀kọ

¹⁸ Bí Jesu ti ń rìn lẹ́tí Òkun Galili, ó rí àwọn arákùnrin méjì, Simoni, ti à ń pé ní Peteru, àti Anderu arákùnrin rẹ̀. Wọn ń sọ̀ àwọn wọn sínú Òkun nítorí apeja ni wọn.

¹⁹ Jesu wí fún wọn pé, “**Ẹ wá, ẹ máa tọ̀ mí lẹ̀yìn èmi yóò sì sọ̀ yín di apeja ènìyàn.**”

²⁰ Lójúkan náà, wọn fi àwọn wọn sílẹ̀, wọn sì tọ̀ ọ̀ lẹ̀yìn.

²¹ Bí ó sì ti kúrò ní ibẹ̀, ọ̀ rí àwọn arákùnrin méjì mìíràn, Jakọbu ọ̀mọ Sebede àti Johanu, arákùnrin

---

4:12 Mk 1.14; Lk 4.14; Mt 14.3; Jh 1.43.   **4:13** Jh 2.12; Mk 1.21; Lk 4.23.   **4:15** Isa 9.1-2.   **4:17** Mk 1.15; Mt 3.2; 10.7.   **4:18** Mk 1.16-20; Lk 5.1-11; Jh 1.35-42.

rẹ. Wọn wà nínú ọkọ ojú omi pẹ́lú Sebede baba wọn, wọn n di àwọn wọn, Jesu sì pè àwọn náà pẹ́lú.

²² Lójúkan náà, wọn fi ọkọ ojú omi àti baba wọn sílẹ̀, wọn sì tọ ọ lẹ̀yìn.

Jesu ẹ iwòsàn

²³ Jesu sì rin káàkiri gbogbo Galili, ó n kọni ní Sinagogu, ó n wàásù ìyìnre ti ìjọba ọrun, ó sì n ẹ iwòsàn ààrùn gbogbo àti àisàn láàrín gbogbo èniyàn.

²⁴ Òkìkí rẹ̀ sì kàn yí gbogbo Siria ká; wọn sì gbé àwọn aláìsàn tí ó ní onírúurú ààrùn, àwọn tí ó ní ìnira ẹ̀mí ẹ̀sù, àti àwọn ti o ní wárápá àti àwọn tí ó ní ẹ̀gbà; ó sì wò wọn sà.

²⁵ Ọpọ̀lọpọ̀ èniyàn láti Galili, Dekapoli, Jerusalemu, Judea, àti láti òkè odò Jordani sì tọ ọ lẹ̀yìn.

5

Ìwàásù orí òkè

¹ Nígba tí ó rí ọpọ̀ èniyàn, ó gun orí òkè lọ ó sì jókòó. Àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀ sì tọ ọ wá.

² Ó sì bèrẹ̀ sí kọ wọn.

Ó wí pé,

³ “Alábùkún fún ni àwọn òtòsì ní ẹ̀mí,
nítórí tiwọn ni ìjọba ọrun.

⁴ Alábùkún fún ni àwọn tí n sọfọ̀,
nítórí a ó tù wọn nínú.

⁵ Alábùkún fún ni àwọn ọlọkàn tútù,
nítórí wọn yòò jogún ayé.

4:23 Mk 1.39; Lk 4.15,44; Mt 9.35; Mk 3.7-8; Lk 6.17.

6.17,20-23; Mk 3.13; Jh 6.3.

5:3 Mk 10.14; Lk 22.29.

61.2; Jh 16.20; If 7.17.

5:5 Sm 37.11.

5:1 Lk

5:4 Isa

- 6 Alábùkún fún ni àwọn tí ebi n pa
tí òngbẹ n gbẹ nítorí òdodo, nítorí wọn yòò yó.
- 7 Alábùkún fún ni àwọn aláàánú,
nítorí wọn yòò rí àánú gbà.
- 8 Alábùkún fún ni àwọn ọlọkàn mímọ,
nítorí wọn yòò rí Ọlọrun.
- 9 Alábùkún fún ni àwọn onílàjà,
nítorí ọmọ Ọlọrun ni a ó máa pè wọn.
- 10 Alábùkún fún ni àwọn ẹni tí a ẹ inúnibíni sí,
nítorí tí wọn jẹ olódodo
nítorí tiwọn ní ijọba ọrun.
- 11 “Alábùkún fún ni ẹyin nígbà tí àwọn èniyàn bá
fi àbùkù kàn yín tí wọn bá ẹ inúnibíni sí yín, tiwọn
fi ètè èké sọrọ búburú gbogbo sí yín nítorí mi.
- 12 Ẹ yò, kí ẹyin sì fò fún ayò, nítorí nílá ni èrè yín ní
ọrun, nítorí bèẹ ni wọn ẹ ẹ inúnibíni sí àwọn wòlú
tí n bẹ sáájú yín.

Iyò àti ìmọlẹ

13 “Ẹyin ni iyò ayé. Şùgbọn bí iyò bá di òbu kí ni
a ó fi mú un dùn? Kò tún wúlò fún ohunkóhun mó,
bí kò ẹ pé kí a dàánù, kí ó sì di ohun tí èniyàn n fi
ẹsẹ tẹ mọlẹ.

14 “Ẹyin ni ìmọlẹ ayé. Ìlú tí a tẹdó sọrí òkè kò lè fi
ara sin.

15 Bẹẹ ni a kì í tan fitílà tán, kí a sì gbé e sí abẹ
òsùwọn; bí kò ẹ sí orí ọpá fitílà, a sì tan ìmọlẹ fún
gbogbo ẹni tí n bẹ nínú ilé.

5:6 Isa 55.1-2; Jh 4.14; 6.48-51.   5:8 Sm 24.4; Hb 12.14; 1Jh 3.2;
If 22.4.   5:10 1Pt 3.14; 4.14.   5:12 2Ki 36.16; Mt 23.37; Ap 7.52;
1Te 2.15; Jk 5.10.   5:13 Mk 9.49-50; Lk 14.34-35.   5:14 Ef 5.8; Fp
2.15; Jh 8.12.   5:15 Lk 11.33; Mk 4.21; 1Pt 2.12.

16 B́akan náà, ẹ jẹ kí ìmọ̀lẹ̀ yín kí ó mọ̀lẹ̀ níwájú èniyàn, kí wọ̀n lè máa rí iṣẹ̀ rere yín, kí wọ̀n lè máa yin baba yín tí n bẹ ní ọ̀run lógo.

Ìmúṣẹ̀ ọ̀fin

17 “È má ṣe rò pé, èmí wá láti pa ọ̀fin àwọ̀n wòlíl run, èmi kò wá láti pa wọ̀n rẹ, bí kò ṣe láti mú wọ̀n ṣe.

18 Lóòótọ̀ ni mo wí fún un yín, tí tí ọ̀run òun ayé yóò fi kojá, àmì kínkíní tí a fi gègè ṣe kan kì yóò parẹ kúrò nínú gbogbo ọ̀fin tó wà nínú iwé ọ̀fin tí tí gbogbo rẹ yóò fi wá sí ìmúṣẹ̀.

19 Ènikẹ̀ni tí ó bá rú ọ̀fin tí ó tilẹ̀ kéré jùlọ, tí ó sì kọ̀ èlòmíràn láti ṣe bẹ̀, òun ni yóò kéré jùlọ ní iṣọ̀ba ọ̀run, sùgbọ̀n ẹni tí ó bá n ṣe wọ̀n, tí ó sì n kọ̀ wọ̀n, ni yóò jẹ ẹni nílá ní iṣọ̀ba ọ̀run.

20 Nítorí náà ni mo ti wí fún yín pé àfi bí òdodo yín bá ju ti àwọ̀n Farisi àti ti àwọ̀n olùkọ̀ ọ̀fin lọ, dájúdájú ẹyin kì yóò le wọ̀ iṣọ̀ba ọ̀run.

Ìpàniyàn

21 “Èyin ti gbọ̀ bí a ti wí fún àwọ̀n ará ìgbàanì pé, ‘Ìwọ̀ kò gbọ̀dọ̀ pàniyàn, ẹnikẹ̀ni tí ó bá pàniyàn yóò wà nínú ewu idájọ.’

22 Sùgbọ̀n èmi wí fún un yín pé, ẹnikẹ̀ni tí ó bínú sí arákúnrin rẹ yóò wà nínú ewu idájọ. Ènikẹ̀ni tí ó ba wí fun arákúnrin rẹ pé, ‘*Ráákà,*’ yóò fi ara hàn níwájú ìgbìmọ̀ àwọ̀n àgbà Júù; sùgbọ̀n ẹni tí ó bá wí pé, ‘Ìwọ̀ wèrè!’ yóò wà nínú ewu iná ọ̀run àpáàdì.

23 “Nítorí náà, nígbà tí ìwọ bá n mú èbùn rẹ wá síwájú pẹpẹ, bí ìwọ bá sì rántí níbẹ pé arákùnrin rẹ ni ohùn kan nínú sí ọ.

24 Fi èbùn rẹ sílẹ níwájú pẹpẹ. Ìwọ kọkọ lọ ẹ ilàjà láàrín ìwọ àti arákùnrin rẹ na. Lẹyìn náà, wá kí ó sì fi èbùn rẹ sílẹ.

25 “Bá ọtá rẹ làjà kánkán, ẹnì tí ó n gbé ọ lọ sílẹ ẹjọ. Ẹ é nígbà tí ó wà ní ọ̀nà pẹ̀lú rẹ, bí bẹ̀ẹ kọ yòò fà ọ lé onídàájọ lẹwọ, onídàájọ yòò sí fá ọ lé àwọ̀n ẹ̀sọ lẹwọ, wọ̀n a sì sọ ọ sínú túbú.

26 Lóòótọ̀ ni mo wí fún ọ, ìwọ kì yòò jáde kúrò níbẹ̀ tí tí ìwọ yòò fi san ẹyọ owó kan tí ó kù.

Panságà

27 “Ẹyin ti gbọ bí òfin ti wí pé, ‘Ìwọ kò gbọdọ ẹ panságà.’

28 Sùgbọ̀n mo wí fún yín pé, ẹnikẹni tí ó bá wo obìnrin kan ní ìwòkuwò, ti bà ẹ panságà nínú ọkàn rẹ.

29 Bí ọjú ọtún rẹ bá mú ọ kọ̀sẹ̀, yọ ọ jáde, kí ó sì sọ ọ nù. Ó sá à ní èrè fún ọ kí ẹyà ara rẹ kan sẹ̀gbé, ju kí a gbé gbogbo ara rẹ jù sí iná ọrun àpààdì.

30 Bí ọwọ ọtún rẹ bá mú ọ kọ̀sẹ̀, gé e kúrò, kí ó sì sọ ọ nù. Ó sá à ní èrè kí ẹyà ara rẹ kan sẹ̀gbé ju kí a gbé gbogbo ara rẹ jù sí iná ọrun àpààdì.

Ìkòsílẹ̀

31 “A tí wí pẹ̀lú pé, ‘Ẹnikẹni tí ó bá kọ aya rẹ sílẹ̀, jẹ kí ó fi ìwè ìkòsílẹ̀ lé e lẹwọ.’

32 Sùgbọ̀n èmi sọ ẹyí fún yín pé, ẹnikẹni tí ó bá kọ aya rẹ sílẹ̀, láíṣe pé nítorí àgbèrè, ó mú un ẹ

àgbèrè, ẹnìkẹ̀ni tí ó bá sì gbé ẹ̀ni tí a kọ̀ ní ìyàwó, ó ẹ̀se panṣágà.

Ìbúra

³³ “Ẹ̀yin ti gbọ̀ bí a ti wí fún àwọn ará ìgbàanì pé, ‘Ìwọ̀ kò gbọ̀dọ̀ búra èké bí kò ẹ̀se pé kí ìwọ̀ kí ó mú ìbúra rẹ̀ fún Olúwa ẹ̀.’

³⁴ Şùgbọ̀n èmi wí fún yín, ẹ̀ má ẹ̀se búra rára: ìbá à ẹ̀se fífi ọ̀run búra, nítorí ìtẹ̀ Ọ̀lọ̀run ni.

³⁵ Tàbí fi ayé búra, nítorí àpótí ìtisẹ̀ Ọ̀lọ̀run ni; tàbí Jerusalemu, nítorí olórí ìlú ọ̀ba òlá ni.

³⁶ Má ẹ̀se fi orí rẹ̀ búra, nítorí ìwọ̀ kò lè sọ irun ẹ̀yọ̀ kan di funfun tàbí di dúdú.

³⁷ E jẹ́ kí bẹ̀ẹ̀ ni yín jẹ́ bẹ̀ẹ̀ ni àti bẹ̀ẹ̀ kọ̀ yín jẹ́ bẹ̀ẹ̀ kọ̀, ohunkóhun tí ó ba ju ìwọ̀nyí lọ, wá láti ọ̀dọ̀ ẹ̀ni ibi.

Ojú fún ojú

³⁸ “Ẹ̀yin tí gbọ̀ bí ọ̀fin tí wí pé, ‘Ojú fún ojú àti eyín fún eyín.’

³⁹ Şùgbọ̀n èmi wí fún yín pé, ẹ̀ má ẹ̀se tako ẹ̀ni ibi. Bí ẹnìkan bá gbá ọ̀ lẹ̀rẹ̀kẹ̀ ọ̀tún, yí ẹ̀rẹ̀kẹ̀ ọ̀sì sí olúwa rẹ̀ pẹ̀lú.

⁴⁰ Bí ẹnìkan bá fẹ́ gbé ọ̀ lọ sílé ẹ̀jọ̀, tí ó sì fẹ́ gba ẹ̀wù àwọ̀télé, jọ̀wọ̀ agbádá rẹ̀ fún un pẹ̀lú.

⁴¹ Bí ẹ̀ni kan bá fẹ́ fi agbára mú ọ̀ rìn ibùsọ̀ kan, bá a lọ ní ibùsọ̀ méjì.

⁴² Fi fún ẹ̀ni tí ó bèèrè lẹ̀wọ̀ rẹ̀, láti ọ̀dọ̀ ẹ̀ni tí ó n fẹ́ wín lẹ̀wọ̀ rẹ̀, má ẹ̀se mú ojú kúrò.

Fẹ̀ràn ọ̀tá rẹ̀

43 “Èyin ti gbọ bí òfin ti wí pé, ‘Ìwọ fẹ ọmọ̀nikẹ̀jì rẹ, kí ìwọ sì kóríra ọ̀tá rẹ.’

44 Şùgbọ̀n èmi wí fún yín pé, ẹ fẹ̀ràn àwọ̀n ọ̀tá yín kí ẹ̀ sì gbàdúrà fún àwọ̀n tí ń ẹ̀ inúnibíni sí yín.

45 Kí èyin lè jẹ ọmọ̀ Baba yín ti ń bẹ ní ọ̀run. Ó mú kí oòrùn rẹ ràn sára èniyàn búburú àti èniyàn rere, ó rọ̀jò fún àwọ̀n olódodo àti fún àwọ̀n aláìşòdodo.

46 Bí èyin bá fẹ̀ràn àwọ̀n tí ó fẹ̀ràn yín nìkan, èrè kí ni èyin ní? Àwọ̀n agbowó òde kò ha ń ẹ̀ bẹ̀ẹ̀ gégé?

47 Àti bí ó bá sì jẹ pé kíkì àwọ̀n arákùnrin yín nìkan ni èyin ń kí, kí ni èyin ń ẹ̀ ju àwọ̀n mùíràn lọ? Àwọ̀n kẹ̀fẹ̀rí kò ha ń ẹ̀ bẹ̀ẹ̀ bí?

48 Nítorí náà, ẹ jẹ pípé, gégé bí Baba yín tí ń bẹ ní ọ̀run ẹ̀ jẹ pípé.

6

Ìtọ̀rẹ̀ àánú

1 “È kiyèsára kí ẹ má ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ rere yín níwájú àwọ̀n èniyàn nítorí kí a le rí yín, Bí ẹ̀ bá ẹ̀ bẹ̀ẹ̀, èyin kò ni èrè kankan lódò Baba yín ní ọ̀run.

2 “Nítorí náà, nígbà ti ẹ̀ bá ti ń fún aláìní, ẹ̀ má ẹ̀ fi fẹ̀rè kéde rẹ, gégé bí àwọ̀n àgàbàgèbè ti í ẹ̀ ní Sinagọ̀gu àti ní ìta gbangba; kí àwọ̀n èniyàn le yín wọ̀n. Lóòótọ̀ ni mo wí fún yín, wọ̀n ti gba èrè tí wọ̀n ní kíkún.

3 Şùgbọ̀n bí ìwọ̀ bá ń fi fún aláìní, má ẹ̀ jẹ kí ọwọ̀ òsì rẹ̀ mọ̀ ohun tí ọwọ̀ ọ̀tún rẹ̀ ń ẹ̀,

4 kí ìfúnni rẹ̀ má ẹ̀ jẹ mí mọ̀. Nígbà náà ni Baba rẹ̀, tí ó sì mọ̀ ohun ikòkò gbogbo, yòò san án fún ọ̀.

Àdúrà

⁵ “Nígbà tí ìwọ bá ń gbàdúrà, má ẹ ẹ bí àwọn àgàbàgebè, nítorí wọn fẹràn láti máa dúró gbàdúrà ní Sinagọgu àti ní ẹgbẹ ọ̀nà tí ẹ̀niyàn ti lè rí wọn. Lóòótọ̀ ni mo wí fún yín, wọn ti gba èrè wọn ní kíkún.

⁶ Ẹ̀sùgbọ̀n nígbà tí ìwọ bá ń gbàdúrà, wọ inú iyàrá rẹ̀ lọ, sé ìlẹ̀kún mọ ara rẹ̀, gbàdúrà sí Baba rẹ̀ ẹ̀ni tí ìwọ kò rí. Nígbà náà ni Baba rẹ̀ tí ó mọ gbogbo ohun ìkòkò rẹ̀, yóò san án fún ọ.

⁷ Ẹ̀sùgbọ̀n nígbà tí ẹ̀yin bá ń gbàdúrà, ẹ̀ má ẹ̀ àtúnwí asán bí àwọn aláìkọ̀là, nítorí wọn rò pé a ó tìtorí ọ̀pọ̀ ọ̀rọ̀ gbọ̀ tiwọn.

⁸ Ẹ̀ má ẹ̀ dàbí i wọn, nítorí Baba yín tí ń bẹ̀ ní ọ̀run mọ ohun tí ẹ̀ ẹ̀ aláìní, kí ẹ̀ tilẹ̀ tó béèrè lówọ̀ rẹ̀.

⁹ “Nítorí náà, bá yí ni kí ẹ̀ ẹ̀ máa gbàdúrà:

“Baba wa tí ń bẹ̀ ní ọ̀run,
 ọ̀wọ̀ fún orúkọ̀ yín,

¹⁰ kí ìjọba yín dé,

ìfẹ̀ tiyín ni kí a ẹ̀
 ní ayé bí ti ọ̀run.

¹¹ Ẹ̀ fún wa ní oúnjẹ̀ ọ̀òjọ̀ wa lóní.

¹² Ẹ̀ dárí gbèsè wa jì wá,
 Bí àwa ti ń dáríjì àwọn ajìgbèsè wa,

¹³ Ẹ̀ má ẹ̀ fà wá sínú ìdánwò,
 ẹ̀sùgbọ̀n ẹ̀ gbà wá lówọ̀ ibi.

Nítorí ìjọba ni tiyín, àti agbára àti ọ̀go, láé láé,
 Àmín.’

¹⁴ Nítorí náà, bí ẹ̀yin bá dárí jí àwọn tó ẹ̀ yín, baba yín ọ̀run náà yóò dáríjì yín.

6:5 Mk 11.25; Lk 18.10-14.   **6:9** Lk 11.2-4.   **6:13** 2Tẹ 3.3; Jh 17.15; Jk 1.13.   **6:14** Mt 18.35; Mk 11.25; Ef 4.32; Kl 3.13.

15 *Sùgbón bí èyin bá kọ láti dárí èşè àwọn èniyàn jì wọn, baba yín kò ní í dárí èşè yín jì yín.*

Àwẹ

16 “Nígbà tí èyin bá gbààwẹ, ẹ má şe fa ojú ro bí àwọn àgàbàgebè şe máa n şe nítorí wọn máa n fa ojú ro láti fihàn àwọn èniyàn pé àwọn n gbààwẹ. Lóóótọ ni mo wí fún yín wọn ti gba èrè wọn ní kíkún.

17 *Sùgbón nígbà tí ìwọ bá gbààwẹ, bu òróró sí orí ẹ, kí ó sì tún ojú ẹ şe dárádára.*

18 *Kí ó má şe hàn sí èniyàn pé ìwọ n gbààwẹ, bí kò şe sì í Baba ẹ, ẹni tí ìwọ kò rí, àti pé, Baba ẹ tí ó rí ohun tí o şe ni ìkọkọ, yóò san án fún ọ.*

Tító ìşúra jọ sí Ọrun

19 “Má şe to àwọn ìşúra jọ fún ara ẹ ní ayé yíi, níbi tí kòkòrò ti le jẹ ẹ, tí ó sì ti le bàjẹ àti ibi tí àwọn olè lè fọ tí wọn yóò sì jí i lọ.

20 *Dípò bẹẹ to ìşúra ẹ jọ sí ọrun, níbi ti kòkòrò àti ipààrà kò ti lè bà á jẹ, àti ní ibi tí àwọn olè kò le fọ wọlé láti jí i lọ.*

21 *Nítorí ibi tí ìşúra yín bá wà níbẹ nàà ni ọkàn yín yóò wà pẹlú.*

22 “Ojú ni fitílà ara. Bí ojú ẹ bá mọlẹ kedere, gbogbo ara ẹ yóò jẹ kíkì ìmọlẹ.

23 *Sùgbón bí ojú ẹ kò bá dára, gbogbo ara ẹ ni yóò kún fún òkùnkùn. Bí ìmọlẹ ti ó wà nínú ẹ bá wá jẹ òkùnkùn, òkùnkùn nàà yóò ti pọ tó!*

24 “Kò sì í ẹnikan tí ó lè sin ọgá méjì. Ọun yóò yà kóríira ọkan tí yóò fẹràn èkejì, tàbí kí ó fi ara mọ

òkan kí ó sì yan èkejì ní ìpòsì. Èyin kò lè sin Ọlórùn àti owó papò.

E má ẹ ẹ àníyàn

25 “Nítorí náà, mo wí fún yín, ẹ má ẹ ẹ àníyàn nípa ẹmí yín, ohun tí ẹ ó jẹ àti èyí tí ẹ ó mu; tàbí nípa ara yín, ohun tí ẹ ó wò. Ẹ ẹmí kò ha ẹ pàtàkì ju oúnjẹ lọ tàbí ara ni kò ha ẹ pàtàkì ju aṣọ lọ?”

26 Ẹ wo àwọn ẹyẹ ojú ọrun; wọn kì í gbìn, bẹẹ ni wọn kì í kórè, bẹẹ ni wọn kì í kójo sínú àkà, síbẹ Baba yín tí ń bẹ ní ọrun ń bọ wọn. Èyin kò ha níye lórí jù wọn lọ bí?”

27 Ta ni nínú gbogbo yín nípa àníyàn ẹ́sẹ ti ó lè fi ẹ́sẹ́jú kan kún ojọ ayé rẹ?”

28 “Kí ni ẹ́dì tí ẹ fi ń ẹ àníyàn ní ti aṣọ? Ẹ wo bí àwọn lílì tí ń bẹ ní igbó ti ń dàgbà. Wọn kì í ẹ́sẹ bẹẹ ni wọn kì í rànwú.

29 Bẹẹ ni mo wí fún yín pé, a kò ẹ Solomonì ẹ́sẹ́ọ nínú gbogbo ọgo rẹ tó ọkan nínú àwọn nńkan wọnyí.

30 Ẹ́jẹ bí Ọlórùn bá wọ koríko igbó ní aṣọ bẹẹ, èyí tí ó wà nńhìn-ín lónìí ti a sì gbà sínú iná lọla, kò ha ẹ ni ẹ yín ẹ́sẹ́ọ tó bẹẹ àti jù bẹẹ lọ, ẹyin tí ẹgbàgbọ yín kéré?”

31 Nítorí náà, ẹ má ẹ ẹ àníyàn kí ẹ sì máa wí pé, ‘Kí ni àwa yóò jẹ?’ tàbí ‘Kí ni àwa yóò mu?’ tàbí ‘Irú aṣọ wo ni àwa yóò wò?’

32 Nítorí àwọn kẹfẹrí ń fi ẹwọra wá àwọn nńkan wọnyí bẹẹ ni Baba yín ní ọrun mọ dájúdájú pé ẹ ní ẹlò àwọn nńkan wọnyí.

³³ Şùgbọ̀n, ẹ kọkọ wá ìjọba Ọlórún ná àti òdodo rẹ, yóò sì fi gbogbo àwọn nńkan wọnyí kún un fún yín pẹ̀lú.

³⁴ Nítorí náà, ẹ má ẹ àníyàn ọ̀la, ọ̀la ni yóò ẹ àníyàn ara rẹ. Wàhálà ojọ kọ̀ọkan ti tó fún un.

7

Şíse ìdájọ ẹnikẹ̀jì

¹ “Ẹ má ẹ dá ni lẹ́jọ, kí a má bà dá yín lẹ́jọ.

² Nítorí irú ìdájọ tí ẹyin bá ẹ, òun ni a ó sì ẹ fún yín; irú òsùwọ̀n tí ẹyin bá fi wọ̀n, òun ni a ó sì fi wọ̀n fún yín.

³ “Ètíşẹ tí ìwọ fi n wo ẹrún igi tí n bẹ ní ojú arákúnrin rẹ, şùgbọ̀n ìwọ kò kíyèsì ìtì igi tí n bẹ ní ojú ara rẹ?

⁴ Tàbí ìwọ ó ti ẹ wí fún arákúnrin rẹ pé, ‘Jẹ kí èmi yọ ẹrún igi tí n bẹ ni ojú rẹ,’ sì wò ó ìtì igi n bẹ ní ojú ìwọ tìkára rẹ.

⁵ Ìwọ àgàbàgebè, tètè kọ yọ ìtì igi jáde kúrò ní ojú ara rẹ ná, nígbà náà ni ìwọ yóò sì tó ríran kedere láti yọ ẹrún igi tí n bẹ ní ojú arákúnrin rẹ kúrò.

⁶ “Ẹ má ẹ fi ohun mímọ fún ajá jẹ, ẹ má sì ẹ sọ ohun ọ̀şọ olówó iyebíye yín fún ẹlédẹ, bí ẹyin bá ẹ bẹ̀ẹ́ kí wọ̀n má bà fi ẹşẹ̀ tẹ̀ wọ̀n mọ̀lẹ̀, wọ̀n a sì yí padà sí yín, wọ̀n a sì bù yín jẹ.

Béèrè, kànkùn, wá kiri

⁷ “Béèrè, a ó sì fi fún yín; wá kiri, ẹyin yóò sì rí; kànkùn, a ó sì sí i sílẹ̀ fún yín.

8 Nítorí ẹníkẹni tí ó béèrè n rí gbà, ẹni tí ó bá sì wà kiri n rí, ẹni bá sì kànkùn ni a yòò ẹi sílẹ fún.

9 “Ta ni ọkùnrin nàà tí n bẹ nínú yín, bí ọmọ rẹ béèrè àkàrà, tí yòò jẹ fi òkúta fún un?”

10 Tàbí bí ó béèrè ẹja, tí yòò jẹ fún un ní ẹjò?

11 Njẹ bí ẹyin tí í ẹ èniyàn búburú bá mọ bí a ti í fi ẹbùn rere fún àwọn ọmọ yín, mélòó mélòó ni Baba yín tí n bẹ ní ọrun yòò fi ohun rere fún àwọn tí ó béèrè lẹwọ rẹ?

12 Nítorí nàà, nínú gbogbo ohunkóhun ti ẹyin bá n fẹ kí èniyàn kí ó ẹ sí yín, bẹẹ ni kí ẹyin kí ó ẹ sí wọn gégé; nítorí ẹyí ni òfin àti àwọn wòlì.

Ọnà tóóró àti ọnà gbòòrò

13 “Ẹ ba ẹnu-ọnà tóóró wọlé; gbòòrò ni ẹnu-ọnà nàà, àti oníbùú ni ojú ọnà nàà tí ó lọ sí ibi ọparun, ọpọlọpọ ni àwọn ẹni tí n bá ibẹ wọlé.

14 Nítorí kékeré ni ẹnu-ọnà nàà, tóóró sì ni ojú ọnà nàà, ti ó lọ sí ibi iyè, diẹ ni àwọn ẹni tí ó n rìn ín.

Igi àti ẹso rẹ

15 “Ẹ máa ọsọra fún àwọn èké wòlì tí wọn n tọ yín wá ní àwọ àgùntàn, ẹ̀sùgbọ́n ní inú wọn apanijẹ ikookò ni wọn.

16 Nípa ẹso wọn ni ẹyin ó fi mọ wọn. Njẹ èniyàn ha lẹ ká ẹso àjàrà lára igi ọgàn tàbí ẹso ọpọtọ lára ẹgún ọ̀sùsù?

17 Bẹẹ ni gbogbo igi rere a máa so ẹso rere ẹ̀sùgbọ́n igi búburú a máa so ẹso búburú.

18 Igi rere kò le so ẹso búburú, bẹẹ ni igi búburú kò lẹ so ẹso rere.

7:13 Lk 13.23-24; Jr 21.8; De 30.19; Jh 14.6; 10.7.
24.11,24; El 22.27; 1Jh 4.1; Jh 10.12.

7:15 Mt

19 Gbogbo igi tí kò bá so èso rere, a gé e lulè, à wọ ọ jù sínú iná.

20 Nítorí nàà, nípa èso wọn ni èyin yóò mọ wọn.

21 “Kì í ẹ gbogbo ẹni tó n pè mí ní, ‘Olúwa, Olúwa,’ ni yóò wọ ìjọba ọrun, bí kò ẹ ẹni tó bá n ẹ ìfẹ baba mi tí n bẹ ní ọrun.

22 Ọpọ ni yóò wí fún mi ní ọjọ nàà pé, ‘Olúwa, Olúwa, àwa kò ha sọtélé ní orúkọ rẹ, àti ní orúkọ rẹ kọ ni a fi lé ọpọ ẹmí ẹsù jáde, tí a sì ẹ ọpọ ìşẹ ìyanu?’

23 Nígba nàà ni ẹmi yóò wí fún wọn pé, ‘Èmi kò mọ yín rí, ẹ kúrò lódò mi èyin oníşẹ ẹşẹ.’

Ọlọgbọn àti òmùgò ọmọlé

24 “Nítorí ẹnikẹni tí ó bá gbọ ọrọ tẹmi wọnyí, tí ó bá sì ẹ wọn, ẹmi ó fiwé ọlọgbọn èniyàn kan, ti ó kọ ilé rẹ sí orí àpáta.

25 Ọjò sì rọ, ìkún omi sì dé, afẹfẹ sì fẹ, wọn sí bì lu ilé nàà; síbẹsíbẹ nàà kò sì wó, nítorí tí a fi ìpílẹ rẹ sọlẹ lórí àpáta.

26 Ẹnikẹni tí ó bá sì gbọ ọrọ tẹmi wọnyí, tí kò bá sì ẹ wọn, ọun ni ẹmi yóò fiwé aşıwèrè èniyàn kan tí ó kọ ilé rẹ sí orí iyanrìn.

27 Ọjò sì rọ, ìkún omi sì dé, afẹfẹ sì fẹ, wọn sì bì lu ilé nàà, ilé nàà sì wó; wíwó rẹ sì pọ jojo.”

28 Nígba tí Jesu sì parí síso nńkan wọnyí, ẹnu ya àwọn ọpọ èniyàn sí ẹkọ rẹ,

29 nítorí ó n kọ wọn bí ẹni tí ó ní àşẹ, kì í ẹ bí i ti olùkọ òfin wọn.

8

Okùnrin adètẹ

¹ Nígbà tí ó ti orí òkè sòkalẹ̀, ọ̀pọ̀ ènìyàn n ń tọ̀ ọ̀ lẹ̀yìn.

² Sì wò ó, adètẹ̀ kan wà, ó wá ó sì wólẹ̀ níwájú rẹ̀ ó wí pé, “Olúwa, bí iwọ̀ bá fẹ̀, iwọ̀ lè sọ̀ mi di mímọ̀.”

³ Jesu sì nà ọ̀wọ̀ rẹ̀, ó fi bà á, ó wí pé, “**Mo fẹ̀, iwọ̀ di mímọ̀.**” Lójúkan nàà, ètẹ̀ rẹ̀ sì mọ̀!

⁴ Jesu sì wí fún pé, “**Wò ó, má ẹ̀ sọ̀ fún ẹnìkan. Sùgbọ̀n máa ba ọ̀nà rẹ̀ lọ̀, fi ara rẹ̀ hàn fún àlùfáà, kí o sì san èbùn tí Mose pàṣẹ̀ ní ẹ̀rí fún wọn.**”

Igbàgbọ̀ balógun ọ̀rún

⁵ Nígbà tí Jesu sì wọ̀ Kapernaumu, balógun ọ̀rún kan tọ̀ ọ̀ wá, ó bèbẹ̀ fún ìrànlorọ̀wọ̀.

⁶ O sì wí pé, “Olúwa, ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ mi dùbúlẹ̀ ààrùn ègbà ni ilé, tònun ti ìrora nílá.”

⁷ Jesu sì wí fún un pé, “**Èmi n ń bọ̀ wá mú un láradá.**”

⁸ Balógun ọ̀rún nàà dáhùn, ó wí pé, “Olúwa, èmi kò yẹ̀ ní ẹnì tí iwọ̀ n wọ̀ abẹ̀ ọ̀rùlẹ̀ rẹ̀, sùgbọ̀n sọ̀ kíkì ọ̀rọ̀ kan, a ó sì mú ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ mi láradá.

⁹ Ẹ̀ni tí ó wà lábẹ̀ àṣẹ̀ sá ni èmi, èmi sí ní ọ̀mọ̀-ogun lẹ̀yìn mi. Bí mo wí fún ẹnì kan pé, ‘Lọ̀,’ a sì lọ̀, àti fún ẹnì kejì pé, ‘Wá,’ a sì wá, àti fún ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ mi pé, ‘Ẹ̀ èyí,’ a sì ẹ̀ é.”

¹⁰ Nígbà tí Jesu gbọ̀ èyí ẹ̀nu yà á, ó sì wí fún àwọn tí ó n tọ̀ ọ̀ lẹ̀yìn pé, “**Lóòótọ̀ ni mo wí fún yín, èmi kò rí ẹnìkan ni Israẹ̀lì tó ní igbàgbọ̀ nílá bí irú èyí.**”

8:2 Mk 1.40-44; Lk 5.12-14.   **8:2** Mt 9.18; 15.25; 18.26; 20.20; Jh 9.38.   **8:4** Mk 3.12; 5.43; 7.36; 8.30; 9.9; Le 14.2.   **8:5** Lk 7.1-10; Jh 4.46-53.

11 Mo sì wí fún yín, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ènìyàn ni yòò ti ìhà ìlà-oòrùn àti ìhà ìwọ̀-oòrùn wá, wọ̀n á sì bá Abrahamu àti Isaaki àti Jakọbu jeun ní ìjọba ọ̀run.

12 Şùgbọ̀n àwọ̀n ọ̀mọ̀ ìjọba ni a ó sọ sínú òkùnkùn lóde, níbẹ̀ ni ẹ̀kún àti ìpayínkeke yòò gbé wà.”

13 Nítorí nàà Jesu sì wí fún balógun ọ̀run nàà pé, “Máa lọ ilé, ohun tí iwọ̀ gbàgbọ̀ tí rí bẹ̀ẹ̀.” A sì mú ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ nàà láradá ní wákàtí kan nàà.

Jesu wo ọ̀pọ̀ aláìsàn sà̀n

14 Nígbà tí Jesu sì dé ilé Peteru, ìyá ìyàwó Peteru dùbúlẹ̀ àìsàn ibà.

15 Şùgbọ̀n nígbà tí Jesu fi ọ̀wọ̀ kan ọ̀wọ̀ rẹ̀, ibà nàà fi í sílẹ̀, lésẹ̀kesẹ̀ ó sì dide ó n ẹ̀ ìránşẹ̀ fún wọ̀n.

16 Nígbà tí ó di àşálẹ̀, ọ̀pọ̀ ènìyàn tí ó ní ẹ̀mí ẹ̀şù ni a mú wá sọ̀dọ̀ rẹ̀, ó sì fi ọ̀rọ̀ rẹ̀ lé àwọ̀n ẹ̀mí ẹ̀şù nàà jáde. A sì mú gbogbo àwọ̀n ọ̀lọ̀kùnrùn láradá.

17 Kí èyí tí a ti sọ láti ẹ̀nu wòlù Isaiah lè ẹ̀ pé, “Òun tìkára rẹ̀ gbà àìlera wa, ó sì n ru ààrùn wa.”

Ohun tí o gbà láti tẹ̀lé Jesu

18 Nígbà tí Jesu rí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ènìyàn tó yí i ká, ó pàşẹ̀ pé kí wọ̀n rékojá sí ọ̀dìkejì adágún.

19 Olùkọ̀ ọ̀fin kan sì tọ̀ ọ̀ wá, ó wí fún un pé, “Olùkọ̀, ẹ̀mi ó má tọ̀ ọ̀ lẹ̀yìn níbikíbi tí iwọ̀ bá n lọ.”

20 Jesu dá lóhùn pé, “Àwọ̀n kọ̀lọ̀kọ̀lọ̀ ní ìhò, àwọ̀n ẹ̀yẹ̀ ọ̀jú ọ̀run sì ni ìtẹ̀; şùgbọ̀n Ọ̀mọ̀ Ènìyàn kò ní ibi tí yòò fi orí rẹ̀ lé.”

21 Ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀ m̀ìrán sì wí fún un pé, “Olúwa, kọ̀kọ̀ jẹ̀ kí ẹ̀mi kí ó kọ̀ lọ sìnkú baba mi ná.”

22 Sùgbón Jesu wí fún un pé, “**Máa tọ mí lẹyìn, sì jẹ kí àwọn òkú kí ó máa sin òkú ara wọn.**”

Jesu dá ìjì líle dúró

23 Nígba náà ni ó bọ sínú ọkọ ojú omi, àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ tẹlé e.

24 Ní àròtẹlẹ, ìjì líle dide lórí Òkun tó bẹẹ tí rírú omi fi bò ọkọ náà mọlẹ; sùgbón Jesu n sùn.

25 Àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ tọ ọ wá, wọn jí i, wọn wí pe, “Olúwa, gbà wá! Àwa yóò rì!”

26 Ó sì wí fún wọn pé, “**Ẹyin onígbagbọ kékeré. Èṣe ti ẹyin fi n bẹrù?**” Nígba náà ní ó dide dúró, ó sì bá ìjì àti rírú Òkun náà wí, gbogbo rẹ sì parọrọ.

27 Sùgbón ẹnu yà àwọn ọkùnrin náà, wọn sì béèrè pé, “Ìrú ẹniyàn wo ni ẹyí? Kódà ìjì líle àti rírú omi Òkun gbọ tirẹ?”

Ìwòsàn ọkùnrin ẹlẹmì ẹsù méjì

28 Nígba ti ó sì dé apá kejì ní ilẹ àwọn ara Gadara, àwọn ọkùnrin méjì ẹlẹmì ẹsù ti inú ibojì wá pàdé rẹ. Wọn rorò gidigidi tó bẹẹ tí ẹnikẹni kò le kojá ní ọ̀nà ibẹ.

29 Wọn kígbẹ lóhùn rara wí pé, “Kí ní ẹ tàwa tìrẹ, Ìwọ Ọmọ Ọlọrun? Ìwọ ha wá láti dá wa lóró ẹ́aájú ọjọ tí a yàn náà?”

30 Agbo ẹlẹdẹ nlá tí n jẹ n bẹ ní ọ̀nà jìjìn díẹ sí wọn.

31 Àwọn ẹmí ẹsù náà bẹ Jesu wí pé, “Bí ìwọ bá lé wa jáde, jẹ kí àwa kí ó lọ sínú agbo ẹlẹdẹ yìi.”

8:22 Mt 9.9; Jh 1.43; 21.19.   **8:23** Mk 4.36-41; Lk 8.22-25.   **8:26** Mt 6.30; 14.31; 16.8.   **8:28** Mk 5.1-17; Lk 8.26-37.   **8:29** On 11.12; 2Sa 16.10; Mk 1.24; Jh 2.4.

³² Ó sì wí fún wọn pé, “**E máa lọ!**” Nígba tí wọn sì jáde, wọn lọ sínú agbo ẹlédè náà; sì wò ó, gbogbo agbo ẹlédè náà sì rọ̀ gùrì sọkalẹ̀ bèbè odò bọ̀ sínú Òkun, wọn sì sẹ̀gbé nínú omi.

³³ Àwọn ẹnì tí n sọ wọn sì sá, wọn sì mú ọ̀nà wọn pọ̀n lọ sí ilú, wọn ròyìn ohun gbogbo, àti ohun tí a sẹ̀ fún àwọn ẹlẹ̀mìí ẹ̀sù.

³⁴ Nígba náà ni gbogbo ará ilú náà sì jáde wá í pàdé Jesu. Nígba tí wọn sì rí i, wọn bè ẹ, kí ó lọ kúrò ní agbègbè wọn.

9

Jesu mú arọ̀ láradá

¹ Jesu bọ̀ sínú ọ̀kọ̀, ó sì rékojá odò lọ sí ilú abíníbì rẹ̀,

² àwọn ọ̀kùnrin kan gbé arọ̀ kan tọ̀ ọ̀ wá lórí àkète rẹ̀. Nígba tí Jesu rí ìgbàgbọ̀ wọn, ó wí fún arọ̀ náà pé, “**Ọ̀mọ̀ tújúkà, a dárí ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ jì ọ̀.**”

³ Nígba yìí ni àwọn olùkọ̀ ọ̀fin wí fún ara wọn pé, “**Ọ̀kùnrin yìí n sọ̀rọ̀-òdì!**”

⁴ Jesu sì mò ẹ̀rò inú wọn, ó wí pé, “**Nítorí kín ni ẹ̀yin sẹ̀ n ro búburú nínú yín?**”

⁵ Èwo ni ó rọ̀rùn jù: látí wí pé, ‘**A dárí ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ jì ọ̀; tàbí wí pé, ‘Dìde, kí o sì máa rìn?’**

⁶ Sùgbọ̀n kí ẹ̀yin kí ó lè mò pé Ọ̀mọ̀ Ènìyàn ní agbára ní ayé látí dárí ẹ̀sẹ̀ jì ni.” Ó sì wí fún arọ̀ náà pé, “**Dìde, sì gbé àkète rẹ̀, kí o sì máa lọ ilé rẹ̀.**”

⁷ Ọ̀kùnrin náà sì dìde, ó sì lọ ilé rẹ̀.

⁸ Nígba tí ìjọ̀ ẹ̀nìyàn rí í ẹ̀nu sì yà wọn, wọn yin Ọ̀lọ̀run lógo, tí ó fi irú agbára bá yìí fún ẹ̀nìyàn.

9:1 Mk 2.1-12; Lk 5.17-26.

9:2 Mt 9.22; Mk 6.50; 10.49; Jh 16.33;

Ap 23.11; Lk 7.48.

Ìpè Matiu

⁹ Bí Jesu sì ti n rékojá láti ibè lọ, o rí ọkúnrin kan ti à n pè ní Matiu, ó jókòó ní ibùdó àwọn agbowó òde, ó sì wí fún un pé, “**Máa tọ mí lẹyìn,**” Matiu sì dide, ó n tọ ọ lẹyìn.

¹⁰ Ó sì ẹ, bí Jesu tí jókòó ti ó n ẹun nínú ilé Matiu, sì kíyèsì i, ọpọ àwọn agbowó òde àti ẹlẹsẹ wá, wọn sì bá a ẹun pẹlú àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ.

¹¹ Nígba tí àwọn Farisi sì rí i, wọn wí fún àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ pé, “Èésẹ tí olùkọ yín fi n bá àwọn agbowó òde àti àwọn ẹlẹsẹ ẹun pọ?”

¹² Sùgbọn nígba tí Jesu gbọ èyí, ó wí fún wọn pé, “**Àwọn tí ara wọn le kò wá oníṣẹ̀gùn bí kò ẹ àwọn tí ara wọn kò dá.**

¹³ Sùgbọn ẹ lọ kọ ohun ti èyí túmọ sí: ‘**Àánú ni èmi n fẹ, kì í ẹ ẹbọ,’ nítórí èmi kò wá láti pe àwọn olódodo, bí kò ẹ àwọn ẹlẹsẹ.**”

Ìbèèrè nípa àwẹ lẹwọ Jesu

¹⁴ Nígba náà ni àwọn ọmọ-ẹyìn Johanu tọ ọ wá láti bèèrè wí pé, “Èésẹ tí àwa àti àwọn Farisi fi n gbààwẹ, sùgbọn tí àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ kò gbààwẹ?”

¹⁵ Jesu sì dáhùn pé, “**Àwọn ọmọ ilé iyàwó ha le máa ṣọfọ, nígba tí ọkọ iyàwó n bẹ lódọ wọn? Sùgbọn ọjọ n bọ nígba tí a ó gba ọkọ iyàwó lẹwọ wọn; nígba náà ni wọn yóò gbààwẹ.**

¹⁶ “**Kò sí ẹnì tí n fi ìrẹ́pé aṣọ tuntun lẹ ògbólógbòó ẹwù; nítórí èyí tí a fi lẹ ẹ yóò ya ní ojú lílẹ, aṣọ náà yóò sì ya púpọ̀ sì i ju ti ịṣáájú lọ.**

17 Bẹ̀ẹ̀ ni kò sí ẹnì tí fi ọ̀tí tuntun sínú ògbólógbòò ìgò-awọ̀; bí a bá ẹ̀ bẹ̀ẹ̀, ìgò-awọ̀ yóò bẹ̀, ọ̀tí á sì tú jáde, ìgò-awọ̀ á sì ẹ̀gbé. Ẹ̀gbọ̀n ọ̀tí tuntun ni wọ̀n í fi sínú ìgò-awọ̀ tuntun àwọ̀n méjèjì a sì ẹ̀ déédé.”

Ọ̀mọ̀bìnrin tó kú àti obìnrin onísun-ẹ̀jẹ̀

18 Bí ó ti ń sọ nńkan wọ̀nyí fún wọ̀n, kíyèsì i, ìjòyè kan tò ọ̀ wá, ó sì wólẹ̀ níwájú rẹ̀ wí pé, “Ọ̀mọ̀bìnrin mi kú nísinsin yìi, ẹ̀gbọ̀n wá fi ọ̀wọ̀ rẹ̀ lé e, òun yóò sì yè.”

19 Jesu dídè ó sì bá a lọ̀ àti àwọ̀n ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀.

20 Sì kíyèsì i, obìnrin kan ti ó ní ìsun ẹ̀jẹ̀ ní ọ̀dún méjìlá, ó wá lẹ̀yìn rẹ̀, ó fi ọ̀wọ̀ kan ìṣẹ́tí aṣọ̀ rẹ̀.

21 Nítorí ó wí nínú ara rẹ̀ pé, “Bí mo bá sá à le fi ọ̀wọ̀ kan ìṣẹ́tí aṣọ̀ rẹ̀, ara mi yóò dá.”

22 Nígba tí Jesu sì yí ara rẹ̀ padà tí ó rí i, ó wí pé, “**Ọ̀mọ̀bìnrin, tújúkà, ìgbàgbọ̀ rẹ̀ mú ọ̀ lárada.**” A sì mú obìnrin náà lárada ní wákàtí kan náà.

23 Nígba tí Jesu sí i dé ilẹ̀ ìjòyè náà, ó bá àwọ̀n afunfèrè àti ọ̀pọ̀ ènìyàn tí ó ń pariwo.

24 Ó wí fún wọ̀n pé, “**È máa lọ̀; nítorí ọ̀mọ̀bìnrin náà kò kú, sí sùn ni ó sùn.**” Wọ̀n sì fi i rín ẹ̀rín ẹ̀lẹ̀yà.

25 Ẹ̀gbọ̀n nígba tí a ti àwọ̀n ènìyàn jáde, ó wọ̀ ilẹ̀, ó sì fà ọ̀mọ̀bìnrin náà ní ọ̀wọ̀ sókè; bẹ̀ẹ̀ ni ọ̀mọ̀bìnrin náà sì dídè.

26 Òkíkí èyí sì kàn ká gbogbo ilẹ̀ náà.

Jesu wo afọ́jú àti odi sà̀n

27 Nígba tí Jesu sì jáde níbẹ̀, àwọ̀n ọ̀kùnrin afọ́jú méjì tò ọ̀ lẹ̀yìn, wọ̀n ń kígbẹ̀ sókè wí pé, “**Ẹ̀aánú fún wa, iwọ̀ ọ̀mọ̀ Dafidi.**”

28 Nígba tí ó sì wọ̀ ilé, àwọ̀n afọ̀jú náà tọ̀ ọ̀ wá, Jesu bi wọ̀n pé, “**Eyin gbàgbọ̀ pé mo le ẹ̀yí?**”

Wọ̀n sì wí fún un pé, “Bẹ̀ẹ̀ ni Olúwa, iwọ̀ lè ẹ̀ é.”

29 Ó sì fi ọ̀wọ̀ bà wọ̀n ní ojú, ó wí pé, “**Kí ó rí fún yín gẹ̀gẹ̀ bí ìgbàgbọ̀ yín.**”

30 Ojú wọ̀n sì là; Jesu sì kilọ̀ fún wọ̀n gidigidi, wí pé, “**Kíyèsì i, kí ẹ̀ má ẹ̀ jẹ̀ kí ẹnìkan kí ó mọ̀ nípa ẹ̀yí.**”

31 Şùgbọ̀n nígba tí wọ̀n lọ, wọ̀n ròyìn rẹ̀ yí gbogbo ilú náà ká.

32 Bí wọ̀n tí ń jáde lọ, wò ó wọ̀n mú ọ̀kùnrin odi kan tí ó ní ẹ̀mí ẹ̀sù tọ̀ Jesu wá.

33 Nígba tí a lé ẹ̀mí ẹ̀sù náà jáde, ọ̀kùnrin tí ó ya odi sì fọ̀hùn. Ẹ̀nu sì ya àwọ̀n ẹ̀nìyàn, wọ̀n wí pé, “A kò rí irú ẹ̀yí rí ní Israẹ̀li.”

34 Şùgbọ̀n àwọ̀n Farisi wí pé, “Agbára olórí àwọ̀n ẹ̀mí ẹ̀sù ni ó fi ń lé àwọ̀n ẹ̀mí ẹ̀sù jáde.”

Àwọ̀n Alágbàṣe Kéré

35 Jesu sì rìn yí gbogbo ilú ńlá àti ìletò ká, ó ń kọ̀ni nínú Sinagọ̀gu wọ̀n, ó sì ń wàásù ìyìn-rere lẹ̀jọ̀ba ọ̀run, ó sì ń ẹ̀ iwòsàn ààrùn àti gbogbo àìsàn ní ara àwọ̀n ẹ̀nìyàn.

36 Nígba tí ó rí ọ̀pọ̀ ẹ̀nìyàn, àánú wọ̀n ẹ̀ é, nítorí ààrẹ̀ mú wọ̀n, wọ̀n kò sì rí ìràn-lọ̀wọ̀, bí àwọ̀n àgùntàn tí kò ní olùşó.

37 Nígba náà ni ó wí fún àwọ̀n ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀ pé, “**Lóòótọ̀ ni ìkórè pọ̀ şùgbọ̀n àwọ̀n alágbàṣe kò tó nńkan.**”

38 Nítorí náà, ẹ̀ gbàdúrà sí Olúwa ìkórè kí ó rán àwọ̀n alágbàṣe sínú ìkórè rẹ̀.”

9:32 Lk 11.14-15; Mt 12.22-24; Mk 3.22; Jh 7.20. 9:35 Mt 4.23; Mk 6.6. 9:36 Mk 6.34; Mt 14.14; 15.32; Nu 27.17; Sk 10.2. 9:37 Lk 10.2; Jh 4.35.

10

Jesu rán àwọn méjìlájáde

¹ Jesu sì pe àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ méjìlájá sí ọdọ; ó fún wọn ní àṣẹ láti lé ẹmí àìmọ́ jáde àti láti ṣe ìwòsàn ààrùn àti àìsàn gbogbo.

² Orúkọ àwọn aposteli méjèèjìlájá náà ni wònyí:

ẹni àkókọ ni Simoni ẹni ti a n pè ni Peteru àti arákùnrin rẹ Anderu;

Jakọbu* ọmọ Sebede àti arákùnrin rẹ Johanu.

³ Filipi àti Bartolomeu;

Tomasi àti Matiu agbowó ọde;

Jakọbu ọmọ Alfeu àti Taddeu;

⁴ Simoni ọmọ ẹgbẹ Sealoti, Judasi Iskariotu, ẹni tí ó da Jesu.

⁵ Àwọn méjèèjìlájá wònyí ni Jesu ran, ó sì pàṣẹ fún wọn pé, “**Ẹ má ṣe lọ sí ọ̀nà àwọn kẹ̀fẹ̀rí, ẹ má ṣe wọ ilú àwọn ará Samaria.**

⁶ **Ẹ kúkú tọ àwọn àgùntàn ilé Israẹli tí ó nù lọ.**

⁷ **Bí ẹyin ti n lọ, ẹ máa wàásù yìí wí pé, ‘Ìjọba ọrun kù sí dèdè.’**

⁸ **Ẹ máa ṣe ìwòsàn fún àwọn aláìsàn, ẹ si jí àwọn òkú dide, ẹ sọ àwọn adètẹ̀ di mímọ́, kí ẹ̀ sì máa lé àwọn ẹmí ẹ̀sù jáde. Ọfẹ̀ ni ẹyin gbà á, ọfẹ̀ ni kí ẹ̀ fi fún ni.**

⁹ “**Ẹ má ṣe mú wúrà tàbí fàdákà tàbí idẹ̀ sínú àpò ìgbànú yín,**

10:1 Mk 6.7; 3.16-19; Lk 9.1; 6.14-16; Ap 1.13.   * **10:2** Jakọbu ẹni tí ó jẹ aposteli Kristi.   **10:5** Lk 9.52; Jh 4.9; Ap 8.5,25.

10 ẹ má ẹe mú àpò fún ìrìnàjò yín, kí ẹ má ẹe mú ẹwù méjì, tàbí bàtà, tàbí ọpá; óúnjẹ oníşẹ yẹ fún un.

11 Ìlúkílùú tàbí ìletòkiletò tí ẹyin bá wọ, ẹ wá ẹnì tí ó bá yẹ níbẹ rí, níbẹ ní kí ẹ sì gbé nínú ilé rẹ tí tí tí ẹyin yóò fi kúrò níbẹ.

12 Nígà tí ẹyin bá sì wọ ilé kan, ẹ kí i wọn.

13 Bí ilé náà bá sì yẹ, kí àlàáfíà yín kí ó bà sórí rẹ; şùgbọn bí kò bá yẹ, kí àlàáfíà yín kí ó padà sọdọ yín.

14 Bí ẹnìkẹnì tí kò bá sì gbà yín, tàbí tí kò gba ọrọ yín, ẹ gbọn eruku ẹşẹ yín sílẹ tí ẹ bá n kúrò ní ilé tàbí ilú náà.

15 Lóòótọ ni mo wí fún yín, yóò sà n fún ilú Sodomu àti Gomorra ní ọjọ ìdájọ ju àwọn ilú náà lọ.

16 “Mò n rán yín lọ gẹgẹ bí àgùntàn sààrín ìkookò. Nítorí náà, kí ẹ ní ìşóra bí ejò, kí ẹ sì ẹe onírẹlẹ bí àdàbà.

17 Ẹ şóra lọdọ àwọn ènìyàn nítorí wọn yóò fi yín le àwọn ìgbìmọ ìgbèríko lẹwọ wọn yóò sì nà yín nínú Sinagọgu.

18 Nítorí orúkọ mì, a ó mú yín lọ síwájú àwọn baálẹ àti àwọn ọba, bí ẹlẹrì sí wọn àti àwọn aláìkọlà.

19 Nígà tí wọn bá mú yín, ẹ má ẹe şàníyàn ohun tí ẹ ó sọ tàbí bí ẹ ó ẹe sọ ọ. Ní ọjọ kan náà ni a ó fi ohun tí ẹyin yóò sọ fún yín.

20 Nítorí pé kì í ẹe ẹyin ni ó sọ ọ, bí kò ẹe Ẹmí Baba yín tí n sọrọ nípasẹ yín.

21 “Arákùnrin yóò sì fi arákùnrin fún pípa. Baba yóò fi àwọn ọmọ rẹ fún ikú pa. Àwọn ọmọ yóò şòtẹ sí ọbí wọn, wọn yóò sì mú kí a pa wọn.

22 Gbogbo èniyàn yóò sì kórìíra yín nítorí mi, şùgbón gbogbo ẹni tí ó bá dúró şinşin dé òpin ni a ó gbàlà.

23 Nígba tí wọn bá şe inúnibíni sì i yín ní ìlú kan, ẹ sálọ̀ sì ìlú kejì. Lóòótọ̀ ni mo wí fún yín, ẹyin kò tí í le la gbogbo ìlú Israẹli já tán kí Ọmọ̀ Èniyàn tó dé.

24 “Akẹkọ̀ kì í ju olùkọ̀ rẹ̀ lọ, bẹ̀ẹ̀ ni ọmọ̀ ọ̀dọ̀ kì í ju ọ̀gá rẹ̀ lọ.

25 Ó tọ̀ fún akẹkọ̀ láti dàbí olùkọ̀ rẹ̀ àti fún ọmọ̀ ọ̀dọ̀ láti rí bí ọ̀gá rẹ̀. Nígba tí wọn bá pe baálé ilé ní Beelsebulu, mélòó mélòó ni ti àwọn èniyàn ilé rẹ̀!

26 “Nítorí náà, ẹ má şe bẹ̀rù wọn, nítorí kò sí ohun tó ń bọ̀ tí kò ní í fí ara hàn, tàbí ohun tó wà ní ìkòkò tí a kò ní mọ̀ ni gbangba.

27 Ohun tí mo bá wí fún yín ní òkùnkùn, òun ni kí ẹ sọ̀ ní ìmọ̀lẹ̀. Èyí tí mo sọ̀ kẹ̀lẹ̀kẹ̀lẹ̀ sì etí yín ni kí ẹ kẹ̀de rẹ̀ lórí ọ̀rùlẹ̀.

28 Ẹ má şe bẹ̀rù àwọn tí ó le pa ara nìkan; şùgbón tí wọn kò lè pa ẹmí. Ẹ bẹ̀rù Ẹni tí ó le pa ẹmí àti ara run ní ọ̀run àpáàdì.

29 Ológoşẹ̀ méjì kọ̀ ni à ń tà ní owó idẹ̀ wẹ̀wẹ̀ kan? Síbẹ̀ kò sí ọkan nínú wọn tí yóò şubú lu ilẹ̀ lẹ̀yìn Baba yin.

30 Àti pé gbogbo irun orí yín ni a ti kà pé.

31 Nítorí náà, ẹ má şe fòyà; ẹyin ní iye lórí ju ọ̀pọ̀ ológoşẹ̀ lọ.

32 “Ẹnikẹni tí ó bá jẹwọ̀ mi níwájú èniyàn, òun náà ni èmi yóò jẹwọ̀ rẹ̀ níwájú Baba mi ní ọ̀run.

33 Şùgbọ̀n ẹ̀ni tí ó bá sẹ̀ mí níwájú àwọn ènìyàn, òun náà ni èmi náà yóò sọ wí pé n kò mò níwájú Baba mi ní ọ̀run.

34 “È má ẹ̀ rọ̀ pé mo mú àlàáfíà wá sí ayé, Èmi kò mú àlàáfíà wá bí kò ẹ̀ idà.

35 Nítorí èmi wá láti ya
“‘òmọ̀kùnrin ní ipa sí baba rẹ̀,
òmọ̀bínrin ní ipa sí iyá rẹ̀,
àti aya ọ̀mọ̀ sí iyakọ̀ rẹ̀.

36 Ará ilé ènìyàn ni yóò sì máa ẹ̀ ọ̀tá rẹ̀.’

37 “Èni tí ó bá fẹ̀ baba rẹ̀ tàbí iyá rẹ̀ jù mí lọ, kò yẹ ní tẹ̀mi, ẹ̀ni tí ó ba fẹ̀ ọ̀mọ̀kùnrin tàbí ọ̀mọ̀bínrin rẹ̀ jù mí lọ, kò yẹ ní tẹ̀mi.

38 Èni tí kò bá gbé àgbélébùú rẹ̀ kí ó tẹ̀lé mi kò yẹ ní tẹ̀mi.

39 Èni tí ó bá wa ẹ̀mí rẹ̀ yóò sọ ọ̀ nù, şùgbọ̀n ẹ̀ni tí ó bá sọ ẹ̀mí rẹ̀ nú nítorí tẹ̀mi ni yóò rí i.

40 “Èni tí ó bá gba yín, ó gba mí, ẹ̀ni tí ó bá sì gba mí gba ẹ̀ni tí ó rán mi.

41 Èni tí ó ba gba wòlù, nítorí pé ó jẹ̀ wòlù yóò jẹ̀ èrè wòlù, ẹ̀ni tí ó bá sì gba olódodo nítorí tí ó jẹ̀ ènìyàn olódodo, yóò jẹ̀ èrè olódodo.

42 Ènikẹ̀ni tí ó bá fi ago omi tútù fún ọ̀kan nínú àwọn onírẹ̀lẹ̀ wọ̀nyí mu nítorí tí ó jẹ̀ ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn mi, lóóótọ̀ ni mò wí fún yín, kò ní pàdánù èrè rẹ̀.”

11

Jesu àti Johanu onítẹ̀bọ̀mi

¹ Lẹ́yìn ìgbà tí Jesu sì ti parí ọ̀rọ̀ tí ó ń sọ fún àwọn

10:34 Lk 12.51-53; Mt 10.21; Mk 13.12; Mt 7.6.   **10:37** Lk 14.25-27; 17.33; 9.23-24; Mt 16.24-25; Mk 8.34-35; Jh 12.25.   **10:40** Lk 10.16; Jh 13.20; Ga 4.14; Mk 9.37; Mt 18.5; Lk 9.48.   **11:1** Mt 7.28; 13.53; 19.1; 26.1.

omọ-ẹyin rẹ méjilá, ó ti ibẹ rékojá láti máa kọni àti láti máa wàásù ní àwọn ilú Galili gbogbo.

² Nígba tí Johanu gbọ ohun tí Kristi ẹ nínú ẹwọn, ó rán àwọn omọ-ẹyin rẹ

³ láti béèrè lówọ rẹ pé, “**Ẹ iwọ ni ẹni tó ń bọ wá tàbí kí a máa retí ẹlòmíràn?**”

⁴ Jesu dáhùn ó wí pé, “**E padà lọ, ẹ sì sọ fún Johanu ohun tí ẹyin gbọ, àti ẹyí tí ẹyin rí.**

⁵ Àwọn afójú ń ríran, àwọn amúnkùn ún rìn, a ń wẹ àwọn adètẹ mọ kúrò nínú ẹtẹ wọn, àwọn adítí ń gbọrò, a ń jí àwọn òkú dide, a sì ń wàásù iyìnrere fún àwọn ọtòsì.

⁶ Alábùkún fún ni ẹni tí kò rí ohun ìkòsẹ nípa mi.”

⁷ Nígba tí àwọn omọ-ẹyin Johanu ti lọ tán, Jesu bèrẹ sí í sọ fún ọpọ ènìyàn nípa ti Johanu: “**Kí ni ẹyin jáde lọ wò ní aginjù? Ewéko tí aféfẹ ń mi?**

⁸ **Bí kò bá ẹ bẹẹ, kí ni ẹyin lọ ọde lọ í wò? Ọkúnrin tí a wọ ni aṣọ dárádára? Rára àwọn ti ó wọ aṣọ dárádára wà ní ààfin ọba.**

⁹ **Ání kí ní ẹ jáde láti lọ wò? Wòlì? Bẹẹ ni, mo wí fún yín, ó sì ju wòlì lọ.”**

¹⁰ Ẹyí ni ẹni tí a ti kọwé rẹ pé:

“**Èmi yòò rán ìránṣẹ mi síwájú rẹ, ẹni tí yòò tún ọnà rẹ ẹ níwájú rẹ.**

¹¹ Lóòótọ ni mó wí fún yín, nínú àwọn tí a bí nínú obìnrin, kò sí ẹni tí ó tí í dide tí ó ga ju Johanu onítẹbọmi lọ, síbẹ ẹni tí ó kéré jù ní ìjọba ọrun ni ó pọjù ú lọ.

¹² Láti ìgbà ọjọ Johanu onítẹbọmi tí tí di àkókò yíí ni ìjọba ọrun ti di à fi agbára wọ, àwọn alágbára ló ń fi ipá gbà á.

13 Nítorí náà gbogbo òfin àti wòlù ni ó sọtélẹ́ kí Johanu kí ó tó dé.

14 Bí èyin yóò bá gbà á, èyí ni Elijah tó n bọ wá.

15 Èni tí ó bá ní etí, kí ó gbọ.

16 “Kí ni èmi ìbá fi ìran yìi wé? Ó dàbí àwọn ọmọ kékeré tí n jókòó ní ojà tí wọn sì n kẹ pe àwọn ẹlẹgbé wọn:

17 “‘Àwa n fun fèrè fún yín,

èyin kò jó;

àwa kọrin ọfọ

èyin kò káàánú.’

18 Nítorí Johanu wá kò bá a yín jẹ bẹẹ ni kò mu, èyin sì wí pé, ‘Ó ní èmí èsù.’

19 Ọmọ Ènìyàn wá bá a yín jẹun, ó sì bá yin mu, wọn wí pé, ‘Ọjẹun àti ọmùtí; ọrẹ àwọn agbowó òde àti àwọn ẹlẹsẹ.’ Sùgbọn a dá ọgbọn láre nípa iṣe rẹ.”

Ègbé ni fún àwọn ilú tí kò ronúpìwàdà

20 Nígba náà ni Jesu bèrẹ sí í bá ilú tí ó ti ṣe ọpọ iṣẹ iyanu rẹ wí, nítorí wọn kò ronúpìwàdà.

21 Ó wí pé, “Ègbé ni fún ìwọ Korasini, ègbé ni fún ìwọ Betisaida! Ìbá ṣe pé a ti ṣe àwọn iṣẹ iyanu tí a ṣe nínú yín ní a ṣe ni Tire àti Sidoni, àwọn ènìyàn wọn ìbá ti ronúpìwàdà ti pẹ nínú aṣọ ọfọ àti eérú.

22 Sùgbọn mo wí fún yín, yóò sànsàn fún Tire àti Sidoni ní ọjọ ìdájọ́ jù fún yín.

23 Àti ìwọ Kapernaumu, a ó ha gbé ọ ga sókè ọrun? Rárá, a ó rẹ ọ sílẹ sí ipò òkú. Nítorí, ìbá ṣe pé a ti ṣe iṣẹ iyanu tí a ṣe nínú rẹ ní Sodomu, òun ìbá wà tí tí di òní.

24 Lóòótọ yóò sà̀n fún ilẹ̀ Sodomu ní ọjọ̀ ìdájọ̀ jù fún ìwọ̀ lọ̀.”

Ìsinmi fún aláàárẹ̀

25 Nígbà nàà ni Jesu wí pé, “Mo yìn ọ̀ Baba, Olúwa ọ̀run àti ayé, nítorí ìwọ̀ ti fi òtítọ̀ yìi pamọ̀ fún àwọn tó jẹ̀ ọ̀lọ̀gbọ̀n àti amòye, Ìwọ̀ sì ti fi wọn hàn fún àwọn ọ̀mọ̀ wéwé.”

26 Bẹ̀ẹ̀ ni, Baba, nítorí ó wù ọ̀ láti ẹ̀ bẹ̀ẹ̀.

27 “Ohun gbogbo ni Baba mi ti fi sí ìkàwọ̀ mi. Kò sí ẹnì tí ó mọ̀ ọ̀mọ̀ bí kò ẹ̀ Baba, bẹ̀ẹ̀ ni kò sí ẹnìkẹ̀ni tí ó mọ̀ Baba, bí kò ẹ̀ ọ̀mọ̀, àti àwọn tí ọ̀mọ̀ yan láti fi ara hàn fún.

28 “È wá sọ̀dọ̀ mi gbogbo ẹ̀yin tí n sịsẹ̀ tí a sì di ẹ̀rù wíwúwo lé lórí, èmi yóò sì fún yín ní ìsinmi.

29 È gbé àjàgà mi wọ̀. È kọ̀ ẹ̀kọ̀ lẹ̀dọ̀ mi nítorí onínútùtù àti onírẹ̀lẹ̀ ọ̀kàn ni èmi, ẹ̀yin yóò sì ri ìsinmi fún ọ̀kàn yín.

30 Nítorí àjàgà mi rọ̀rùn ẹ̀rù mi sì fúyẹ̀.”

12

Olúwa ọjọ̀ ìsinmi

1 Ní àkókò nàà ni Jesu n la àárín oko ọ̀kà kan lọ̀ ní ọjọ̀ ìsinmi, ebi sì n pa àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yin rẹ̀. Wọn sì bẹ̀rẹ̀ sí i ya orí ọ̀kà, wọn sì n jẹ̀ ẹ̀.

2 Nígbà tí àwọn Farisi rí ẹ̀yí. Wọn wí fún pé, “Wò ó! Àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yin rẹ̀ n ẹ̀ ohun tí kò bá òfin mu ní ọjọ̀ ìsinmi.”

11:25 Lk 10.21-22. 11:25 1Kọ 1.26-29. 11:27 Jh 3.35; 5.20; 13.3; 7.29; 10.15; 17.25; Mt 28.18. 12:1 Mk 2.23-28; Lk 6.1-5. 12:1 De 23.25.

³ Jesu dáhùn pé, “Èyin kò ha ka ohun tí Dafidi ̣e nígbà tí ebi ń pa á àti àwọn tí ó wà lódò rẹ.

⁴ Ó wọ inú ilé Olórún, òun àti àwọn ènìyàn rẹ jẹ àkàrà tí a yà sọtò, èyí tí kò yẹ fún wọn láti jẹ, bí kò ̣e fún àwọn àlùfáà nìkan.

⁵ Tàbí èyin kò ti kà á nínú òfin pé ní ojò ìsinmi, àwọn àlùfáà tí ó wà ní tẹmpilì ń ba ojò ìsinmi jẹ tí wọn sì wà lálẹ̀bi.

⁶ ̣ùgbón mo wí fún yín, ̣eni tí ó pọ̀ ju tẹmpilì lọ wà nínhin-in.

⁷ Bí ó bá jẹ pé ẹ mọ ìtumọ̀ ọ̀rọ̀ yìí, ‘Àánú ni èmi ń fẹ̀ kì í ̣e ẹ̀bọ̀,’ èyin kì bá tí dá aláilẹ̀sẹ̀ lẹ̀bi.

⁸ Nítórí pé Ọ̀mọ̀ Ènìyàn jẹ Olúwa ojò ìsinmi.”

⁹ Nígbà tí Jesu kúrò níbẹ̀ ó lọ sí Sinagọ̀gu wọn,

¹⁰ ọ̀kúnrin kan tí ọ̀wọ̀ rẹ̀ kan rọ̀ wà níbẹ̀. Wọn ń wá ọ̀nà láti fi ẹ̀sùn kan Jesu, wọn bèèrè lẹ̀wọ̀ rẹ̀ pé, “Njẹ̀ ó tọ̀ láti mú ènìyàn láradá ní ojò ìsinmi?”

¹¹ Ó dá wọn lóhùn pé, “Bí ó bá jẹ wí pé bí ẹ̀nikẹ̀ni nínú yín bá ní àgùntàn kan ̣ọso, tí ó sì bọ̀ sínú kòtò ní ojò ìsinmi, njẹ̀ kì yóò dìímú, kì ó sì fà á jáde.

¹² Njẹ̀ mélòó mélòó ní ènìyàn ní iye lórí ju àgùntàn kan lọ! Nítórí náà ó yẹ láti ̣e rere ní ojò ìsinmi.”

¹³ Nígbà náà, ó sì wí fún ọ̀kúnrin náà pé, “Na ọ̀wọ̀ rẹ̀,” bí òun sì ti nà án, ọ̀wọ̀ rẹ̀ sì bọ̀ sí ipò rẹ̀ gẹ̀gẹ̀ bí ọ̀wọ̀ ẹ̀kejì.

¹⁴ Síbẹ̀ àwọn Farisi jáde lọ pe ìpàdé láti dìtẹ̀ mú un àti bí wọn yóò ̣e pa Jesu.

Ìránṣẹ̀ tí Olórún yàn

12:3 1Sa 21.1-6; Le 24.9.   **12:9** Mk 3.1-6; Lk 6.6-11.   **12:11** Lk 14.5.   **12:14** Mk 14.1; Jh 7.30; 8.59; 10.39; 11.53.

15 Nígba tí Jesu sì mọ̀, ó yera kúrò níbẹ̀. Ọ̀pọ̀ ìjọ̀ ènìyàn sì n tọ̀ ọ̀ lẹ̀yìn, ó sì mú gbogbo àwọn aláìsàn láradá.

16 Şùgbọ̀n ó kílọ̀ fún wọn pé kí wọn kí ó má ẹ̀ fi òun hàn.

17 Èyí jẹ̀ ìmúşẹ̀ àşọtẹ̀lẹ̀ èyí tí wòlú Isaiah sọ nípa rẹ̀ pé,

18 “È wo ìránşẹ̀ mi ẹnì tí mo yàn.

Àyànfẹ̀ mi ni ẹnì tí inú mi dùn sí gidigidi; èmi yóò fi ẹ̀mí mi fún un.

Òun yóò sì ẹ̀ ìdájọ̀ àwọn kẹ̀fẹ̀rí.

19 Òun kì yóò jà, bẹ̀ẹ̀ ni kì yóò kígbẹ̀; ẹnìkẹ̀ni kì yóò gbọ̀ ohùn rẹ̀ ní ìgboro.

20 Koríko odò títẹ̀ kan ni òun kì yóò fọ̀, àti òwú-fitílà tí n jọ̀ tan an lọ̀ loun kì yóò fẹ̀ pa. Títí yóò fi mú ìdájọ̀ dé ìşẹ̀gun.

21 Ní orúkọ̀ rẹ̀ ni gbogbo kẹ̀fẹ̀rí yóò fi ìrẹ̀tí wọn sí.”

Jesu àti Beelsebulu

22 Nígba náà ni wọn mú ọ̀kùnrin kan tó ni ẹ̀mí èşù tọ̀ ọ̀ wá, tí ó afọ̀jú, tí ó tún ya odi. Jesu sì mú un láradá kí ó le sọ̀rọ̀, ó sì ríran.

23 Ẹ̀nu sì ya gbogbo àwọn ènìyàn. Wọn wí pé, “Èyí ha lẹ̀ jẹ̀ Ọ̀mọ̀ Dafidi bí?”

24 Şùgbọ̀n nígbà tí àwọn Farisi gbọ̀ èyí, wọn wí pé, “Nípa Beelsebulu nìkan, tí í ẹ̀ ọ̀ba ẹ̀mí èşù ni ọ̀kùnrin yìí fi lé àwọn ẹ̀mí èşù jáde.”

12:15 Mk 3.7-12; Lk 6.17-19.   12:18 Isa 42.1-4.   12:22 Mk 3.22-27; Lk 11.14-22.   12:22 Mt 9.32-33.   12:24 Mt 9.34; 10.25; Jh 7.20; 8.52; 10.20.

25 Jesu tí ó mọ èrò wọn, ó wí fún wọn pé, “Ìjọbakíjọba tí ó bá yapa sí ara rẹ yóò parun, ilúkílùú tàbí ilékílé tí ó bá yapa sí ara rẹ kì yóò dúró.

26 Bí èşù bá sì n lé èşù jáde, a jẹ wí pé, ó n yapa sí ara rẹ. Ìjọba rẹ yóò ha şe le dúró?

27 Àti pé, bi èmi bá n lé àwọn èmí èşù jáde nípa Beelsebulu, nípa ta ni àwọn ènìyàn yín fi n lé wọn jáde? Nítorí náà ni wọn yóò şe má şe ìdájọ yín.

28 Şùgbọn bí ó bá jẹ pé nípa Ẹmí Olórun ni èmi fi n lé àwọn èmí èşù jáde, a jẹ pé ìjọba Olórun ti dé bá yín.

29 “Tàbí, báwo ni ẹnìkẹni şe lè wọ ilé alágbára lọ kí ó sì kó ẹrù rẹ, bí kò şe pé ó kọkọ di alágbára náà? Nígba náà ni ó tó lè kó ẹrù rẹ lọ.

30 “Ẹni tí kò bá wà pẹlú mi, òun lòdì sí mi, ẹnì tí kò bá mi kójọpọ n fọnká.

31 Nítorí èyí, mo wí fún yín, gbogbo èşẹ àti ọrọ-òdì ni a yóò dárí rẹ jí ènìyàn, şùgbọn ìşọrọ-òdì sí Ẹmí Mímọ kò ní ìdáríjì.

32 Ẹnikẹni tí ó bá şọrọ-òdì sí Ọmọ Ènìyàn, a ó dáríjì í, şùgbọn ẹnì tí ó bá şọ ọrọ-òdì sí Ẹmí Mímọ, a kì yóò dáríjì í, ìbá à şe ní ayé yìi tàbí ní ayé tí n bọ.

33 “E şọ igi di rere, èso rẹ a sì di rere tàbí kí ẹ şọ igi di búburú, èso rẹ a sì di búburú, nítorí nípa èso igi ni a ó fi mọ igi.

34 Ẹyin ọmọ paramọlẹ, báwo ni ẹyin tí ẹ jẹ búburú şe lè şọrọ rere? Ọkàn ènìyàn ni ó n darí irú ọrọ tí ó lè jáde lẹnu rẹ.

35 Èni rere láti inú yàrá ìṣúra rere ọkàn rẹ ní mú ohun rere jáde wá, àti èni búburú láti inú ìṣúra búburú ni; mu ohun búburú jáde wá.

36 Ṣùgbọn, mo sọ èyí fún yín, èyin yóò jýìn gbogbo ìṣókúṣọ yín ní ọjọ ìdájọ.

37 Nítorí nípa ọrọ ẹnu yín ni a fi dá yin láre, nípa ọrọ ẹnu yín si ni a ó fi dá yin lẹbi.”

Àmì Jona

38 Nígba náà ni, diẹ nínú àwọn Farisi àti àwọn olùkọ ọfin wí fún pé “Olùkọ, àwa fẹ rí ìṣẹ àmì kan lódò rẹ”.

39 Ó sì dá wọn lóhùn wí pé, “Ìran búburú àti ìran panságà nì béèrè àmì; ṣùgbọn kò sí àmì tí a ó fi fún un, bí kò ṣe àmì Jona wólí.

40 Bí Jona ti gbé inú ẹja nílá fún ọsán mẹta àti ọru mẹta, bèẹ gégé ni ẹmí Ọmọ Ènìyàn yóò gbé ní inú ilẹ fún ọsán mẹta àti ọru mẹta.

41 Àwọn ará Ninefe yóò dide pẹlú ìran yì ní ọjọ ìdájọ. Wọn yóò sì dá a lẹbi. Nítorí pé wọn ronúpìwàdà nípa ìwàásù Jona. Ṣùgbọn bá yì ẹni tí ó pọ̀jù Jona wà níhìn-ín yì.

42 Ọbàbìnrin gúúsù yóò sì dide ní ọjọ ìdájọ sí ìran yì yóò sì dá a lẹbi; nítorí tí ó wá láti ilẹ ikangun ayé láti gbọ ọrọ ọgbọn láti ẹnu Solomoni. Ṣùgbọn bá yì ẹni tí ó pọ̀jù Solomoni nì bẹ níhìn-ín yì.

43 “Nígba tí ẹmí búburú kan bá jáde lára ènìyàn, a máa rìn ní ibi gbígbe, a máa wá ibi ìsinmi, kò sì ní rí i.

12:38 Lk 11.16,29-32; Mk 8.11-12; Mt 16.1-4; Jh 2.18; 6.30; 1Kọ 1.22.

12:43 Lk 11.24-26; 2Pt 2.20.

44 Nígba náà ni ẹmí náà yóò wí pé, ‘Èmi yóò padà sí ara ọkùnrin tí ẹmí ti wá.’ Bí ó bá sì padà, tí ó sì bá ọkàn ọkùnrin náà ni òfífo, a gbà á mọ, a sì ẹ é ní ọṣọ.

45 Nígba náà ni yóò lọ, yóò sì mú ẹmí méje miiran pẹlú ara rẹ, tí ó burú ju oun fúnra rẹ lọ. Gbogbo wọn yóò sì wá sí inú rẹ, wọn yóò máa gbé ibẹ. Ìgbèyìn ọkùnrin náà a sì burú ju iṣáájú rẹ lọ. Bẹẹ gégé ni yóò rí fún iran búburú yìi pẹlú.”

Ìyá Jesu àti àwọn arákùnrin rẹ

46 Nígba tí ó ń sọrọ wònyí fún àwọn èniyàn, wò ó, iyá rẹ àti àwọn arákùnrin rẹ dúró lóde, wọn fẹ bá a sọrọ.

47 Nígba náà ni ẹnìkan wí fún un pé, “Ìyá rẹ àti àwọn arákùnrin rẹ ń dúró dè ọ lóde wọn ń fẹ bá ọ sọrọ.”

48 Ó sì fún ni èsì pé, “**Ta ni iyá mi? Ta ni àwọn arákùnrin mi?**”

49 Ó nawọ sí àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ, ó wí pé, “**Wò ó, iyá mi àti àwọn arákùnrin mi ni wònyí.**”

50 Nítorí náà, “**Ẹnikéni tí ó bá ẹ ìfẹ Baba mi tí ń bẹ ní ọrun, ni arákùnrin mi àti arábìnrin mi àti iyá mi.**”

13

Òwe afúnrúgbìn

1 Ní ọjọ kan náà, Jesu kúrò ní ilé, ó jókòó sí etí Òkun.

2 Ọpọlọpọ èniyàn péjọ sọdọ rẹ, tó bẹẹ tí ó fi bọ sínú ọkọ ojú omi, ó jókòó, gbogbo èniyàn sì dúró létí Òkun.

12:46 Mk 3.31-35; Lk 8.19-21. 12:46 Jh 2.1-12; 19.25-27; 7.1-10; Mk 6.3; 1Kọ 9.5. 12:50 Jh 15.14. 13:1 Mk 4.1-9; Lk 8.4-8; 5.1-3.

³ Nígba náà ni ó fi ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ọ̀we bá wọ̀n sọ̀rọ̀, wí pé, “Àgbẹ̀ kan jáde lọ gbìn irúgbìn sínú oko rẹ̀.

⁴ Bí ó sì ti gbìn irúgbìn náà, diẹ̀ bọ̀ sí ẹ̀bá ọ̀nà, àwọ̀n ẹ̀yẹ̀ sì wá, wọ̀n sì jẹ̀ ẹ̀.

⁵ Diẹ̀ bọ̀ sórí ilẹ̀ orí àpáta, níbi ti kò sí erùpẹ̀ púpọ̀. Àwọ̀n irúgbìn náà sì dàgbàsókè kíákíá, nítorí erùpẹ̀ kò pọ̀ lórí wọ̀n.

⁶ Şùgbọ̀n nígba tí oòrùn gòkè, oòrùn gbígbóná jó wọ̀n, gbogbo wọ̀n sì rọ̀, wọ̀n kú nítorí wọ̀n kò ni gbòhgbò.

⁷ Àwọ̀n irúgbìn mìíràn bọ̀ sí ààrín ẹ̀gún, ẹ̀gún sì dàgbà, ó sì fún wọ̀n pa.

⁸ Şùgbọ̀n diẹ̀ tó bọ̀ sórí ilẹ̀ rere, ó sì so ẹ̀so, òmíràn ọ̀górùn-ún, òmíràn ọ̀gótọ̀ta, òmíràn ọ̀gbọ̀gbọ̀n, ni ilọ̀po ẹ̀yí ti ó gbìn.

⁹ Ẹ̀ni tí ó bá létí, kí ó gbọ̀.”

¹⁰ Àwọ̀n ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀ tọ̀ ọ̀ wá, wọ̀n bí i pé, “Èẹ̀şe tí iwọ̀ n fi ọ̀we bá àwọ̀n ènìyàn sọ̀rọ̀?”

¹¹ Ó sì da wọ̀n lóhùn pé, “Ẹ̀yin ni a ti fi fún láti mọ̀ ohun ijìnlẹ̀ ijọba ọ̀run, şùgbọ̀n kì í şe fún wọ̀n.

¹² Ẹ̀nikẹ̀ni tí ó ní, ọ̀un ni a ó fún sí i, yóò sì ní lọ̀pọ̀lọ̀pọ̀. Şùgbọ̀n lọ̀wọ̀ ẹ̀ni tí kò ní, ni a ó ti gbà ẹ̀yí kékeré tí ó ní náà.

¹³ Ídí nìyí tí mo fi n fi ọ̀we bá wọ̀n sọ̀rọ̀:
“Ní ti rí rí, wọ̀n kò rí;

ní ti gbígbọ̀ wọ̀n kò gbọ̀, bẹ̀ẹ̀ ni kò sì yé wọ̀n.

¹⁴ Sí ara wọ̀n ni a ti mú àsọ̀tẹ̀lẹ̀ wòlù Isaiah şe:

“Ní gbígbọ̀ ẹ̀yin yóò gbọ̀ şùgbọ̀n kì yóò sì yé yín;

ní rí rí ẹ̀yin yóò rí, şùgbọ̀n ẹ̀yin kì yóò sì mọ̀ye.

¹⁵ Nítorí àyà àwọ̀n ènìyàn yìi sébọ̀

etí wọn sì wúwo láti gbọ́
 ojú wọn ni wọn sì dì
 nítorí kí àwọn má ba à fi ojú wọn rí
 kí wọn má ba à fi etí wọn gbọ́
 kí wọn má ba à fi àyà wọn mò òye,
 kí wọn má ba à yípadà, kí èmi ba à le mú wọn láradá.
 16 Şùgbọ́n ìbùkún ni fún ojú yín, nítorí wọn ríran, àti
 fún etí yín, nítorí ti wọn gbọ́.

17 Lóòótọ́ ni mo wí fún yín, ọ̀pọ̀ àwọn wòlú àti
 èniyàn Ọlórún ti fẹ́ rí ohun tí èyin ti rí, ki wọn sì
 gbọ́ ohun tí ẹ́ ti gbọ́, şùgbọ́n kò ẹ́ ẹ́ fún wọn.

18 “Nítorí náà, ẹ́ fi etí sí ohun tí ọ̀we afúnrúgbìn
 tùmọ̀ sí,

19 nígbà tí ẹnìkẹ̀ni bá gbọ́ ọ̀rọ̀ nípa ìjọba ọ̀run
 şùgbọ́n tí kò yé e, lẹ́yìn náà ẹ̀şù á wá, a sì gba èyí
 tí a fún sí ọ̀kàn rẹ̀ kúrò. Èyí ni irúgbìn ti a fún sí ẹ̀bá
 ọ̀nà.

20 Ẹ̀ni tí ó sì gba irúgbìn tí ó bọ́ sí ilẹ̀ orí àpáta, ni
 ẹnì tí ó gbọ́ ọ̀rọ̀ náà, lẹ́gán, ó sì fi ayọ̀ gba ọ̀rọ̀ náà.

21 Şùgbọ́n nítorí kò ní gbòngbò, ó wà fún ìgbà díẹ̀;
 nígbà tí wàhálà àti inúnibíni bá dídè nítorí ọ̀rọ̀ náà
 ní ojú kan náà yóò sì kọ̀şẹ̀.

22 Ẹ̀ni tí ó sì gba irúgbìn tí ó bọ́ sí àárín ẹ̀gún ni ẹnì
 tí ó gbọ́ ọ̀rọ̀ náà, şùgbọ́n àwọn àníyàn ayé yíì, ìtànje,
 ọ̀rọ̀ sì fún ọ̀rọ̀ náà pa, ọ̀rọ̀ náà kò so èso nínú rẹ̀.

23 Şùgbọ́n ẹnì tí ó gba irúgbìn tí ó bọ́ sí orí ilẹ̀
 rere ni ẹnì tí ó gbọ́ ọ̀rọ̀ náà, tí ó sì yé e; ọ̀n sù
 so èso òmíràn ọ̀górò̀rùn, òmíràn ọ̀gòtò̀tòta, òmíràn
 ọ̀gbọ̀ọ̀gbọ̀n.”

Òwe èpò àti alikama

24 Jesu tún pa òwe mùíràn fún wọn: “Ìjọba ọrun dàbí àgbẹ kan tí ó gbìn irúgbìn rere sí oko rẹ,

25 şùgbọn ní ọru ojọ kan, nígbà tí ó sùn, ọtá rẹ wá sí oko náà ó sì gbìn èpò sààrín alikama, ó sì bá tirẹ lọ.

26 Nígbà tí alikama náà bèrẹ sí dàgbà, tí ó sì so èso, nígbà náà ni èpò náà fi ara hàn.

27 “Àwọn ọmọ ọdọ àgbẹ náà wá, wọn sọ fún un pé, ‘Ọgá, irúgbìn rere kọ ni iwọ ha gbìn sí oko rẹ ni? Báwo ni èpò şe wà níbẹ nígbà náà?’

28 “Ó sọ fún wọn pé, ‘Ọtá ni ó şe èyí.’

“Àwọn ọmọ ọdọ rẹ tún bí i pé, ‘Njẹ iwọ ha fẹ kí a fa èpò náà tu kúrò?’

29 “Ó dá wọn lóhùn pé, ‘Rará, nítorí bí èyin bá n tu èpò kúrò, ẹ ó tu alikama dànù pẹlú rẹ.

30 E jẹ kí àwọn méjèjèlì máa dàgbà pọ, títí di àsìkò ikórè. Èmi yóò sọ fún àwọn olùkórè náà láti kọkọ şa àwọn èpò kúrò kí wọn sì dìwọn ní ìtí, kí a sì sun wọn, kí wọn sì kó alikama sínú àká mi.’”

Òwe hóró musitadi àti iwúkàrà

31 Jesu tún pa òwe mùíràn fún wọn: “Ìjọba ọrun dàbí èso hóró musitadi, èyí tí ọkùnrin kan mú tí ó gbìn sínú oko rẹ.

32 Bí ó tilẹ jẹ èso tí ó kéré púpọ láàrín èso rẹ, síbẹ ó wá di ohun ọgbìn tí ó tóbi jojo. Ó sì wá di igi tó bèbẹ tí àwọn ẹyẹ ojú ọrun sì wá, wọn sì fi ẹka rẹ şe ibùgbé.”

³³ Ó tún pa òwe m̀ìràn fún wọn: “Ìjọba ọ̀run dàbí ìwúkàrà tí obìnrin kan mú tí ó pò mò ìyẹfun púpò tí tí tí gbogbo rẹ fi di wíwú.”

³⁴ Òwe ni Jesu fi sọ ǹnkan wònyí fún àwọn ènìyàn, òwe ni ó fi bá wọn sọ gbogbo ọ̀rọ̀ tó sọ.

³⁵ Kí ọ̀rọ̀ tí a ti ẹnu àwọn wòlú sọ lé wá sí ìmúşẹ pé: “Èmi yóò ya ẹnu mi láti fi òwe sọ̀rọ̀.

Èmi yóò sọ àwọn ohun tí ó fi ara sin láti ìpilẹşẹ ayé wá.”

Àlàyé òwe èpò àti alikama

³⁶ Lẹyìn nàà ó sì fi ọ̀pọ̀ ènìyàn sílẹ̀ lóde, ó wọ ilé lọ. Àwọn ọ̀mọ-ẹyìn rẹ̀ tọ̀ ọ̀ wá, wọn wí pé, “Şàlàyé òwe èpò inú oko fún wa.”

³⁷ Ó sì dá wọn lóhùn pé, “Ọ̀mọ̀ Ènìyàn ni ẹni tí ó n fúnrúgbìn rere.

³⁸ Ayé ni oko nàà; irúgbìn rere ni àwọn ènìyàn ti ìjọba ọ̀run. Èpò ni àwọn ènìyàn tí wọn jẹ̀ ti èşù,

³⁹ ọ̀tá tí ó gbìn àwọn èpò sààrín alikama ni èşù. Ìkórè ni ọ̀pin ayé, àwọn olùkórè sì ní àwọn angẹ̀li.

⁴⁰ “Géḡé bí a ti kó èpò jọ, tí a sì sun ún nínú iná, bèḡé géḡé ni yóò rí ní ìgbèyìn ayé.

⁴¹ Ọ̀mọ̀ Ènìyàn yóò ran àwọn angẹ̀li rẹ̀, wọn yóò sì kó gbogbo ohun tó n mú ni dẹşẹ̀ kúrò ní ìjọba rẹ̀ àti gbogbo ènìyàn búburú.

⁴² Wọn yóò sì sọ wọn sí inú iná iléru, níbi ti ẹ̀kún ọ̀n ìpayínkeke yóò gbé wà.

⁴³ Nígbà nàà ni àwọn olódodo yóò máa ràn bí oòrùn ní ìjọba Baba wọn. Ẹni tí ó bá létí, jẹ̀ kí ó gbọ̀.

Òwe ìṣúra tí a fi pamọ́ sínú ilẹ̀ àti ohun ẹ̀ṣọ́ olówó iyebíye

44 “Ìjọba ọ̀run sì dàbí ìṣúra kan tí a fi pamọ́ sínú oko. Nígba tí ọ̀kùnrin kan rí i ó tún fi í pamọ́. Nítorí ayọ̀ rẹ̀, ó ta gbogbo ohun ìní rẹ̀, ó ra oko náà.

45 “Bákan náà ni ìjọba ọ̀run dàbí oníṣòwò kan tí ó ń wá òkúta olówó iyebíye láti rà.

46 Nígba tí ó rí ọ̀kan tí ó ni iye lórí, ó lọ láti ta gbogbo ohun ìní rẹ̀ láti le rà á.

Òwe ti àwọn ẹja

47 “Bákan náà, a sì tún lè fi ìjọba ọ̀run wé àwọn kan tí a jù sínú odò, ó sì kó onírúurú ẹja.

48 Nígba tí àwọn náà sì kún, àwọn apeja fà á sókè sí etí bèbè Òkun, wọn jókòó, wọn sì ṣa àwọn èyí tí ó dára sínú apèrẹ̀, ṣùgbọ́n wọn da àwọn tí kò dára nù.

49 Bẹ̀ẹ̀ gẹ̀gẹ̀ ni yòò rí ní ìgbẹ̀yìn ayé. Àwọn angẹ̀li yòò wá láti ya àwọn ènìyàn búburú kúrò lára àwọn olódodo.

50 Wọn ó sì ju àwọn ènìyàn búburú sínú iná iléru náà, ní ibi ti ẹ̀kún àti ìpayínkeke yòò gbé wà.”

51 Jesu bí wọn léèrè pé, “Njẹ̀ gbogbo ǹnkan wònyí yé yín.”

Wọn dáhùn pé, “Bẹ̀ẹ̀ ni, ó yé wa.”

52 Ó wí fún wọn pé, “Nítorí náà ni olúkúlùkù olùkọ̀ òfin tí ó ti di ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn ní ìjọba ọ̀run ẹ̀ dàbí ọ̀kùnrin kan tí í ẹ̀ baálé ilé, tí ó mú ìṣúra tuntun àti èyí tí ó ti gbó jáde láti inú yàrá ìṣúra rẹ̀.”

Wòlù tí kò lólá

53 Lẹ̀yìn ti Jesu ti parí ọ̀we wònyí, ó ti ibẹ̀ kúrò.

⁵⁴ Ó wá sí ilú òun tìkára rẹ, níbẹ̀ ni ó ti n kọ̀ àwọn èniyàn nínú Sinagọgu, ẹnu sì yà wọn. Wọn béèrè pé, “Níbo ni ọ̀kùnrin yìí ti mú ọ̀gbọn yìí àti iṣẹ̀ iyanu wọ̀nyí wá?”

⁵⁵ Kì í ha ẹ̀ ọ̀mọ̀ gbẹ̀nàgbẹ̀nà ni èyí bí? Ìyá rẹ̀ ha kọ̀ ni à n pè ní Maria bí? Arákùnrin rẹ̀ ha kọ̀ ni Jakọbu, Josefu, Simoni àti Judasi bí?

⁵⁶ Àwọn arábìnrin rẹ̀ gbogbo ha kọ̀ ni ó n bá wa gbé nínhìn-ín yìí, nígbà náà níbo ni ọ̀kùnrin yìí ti rí àwọn nńkan wọ̀nyí?”

⁵⁷ Inú bí wọn sí i.

Sùgbọn Jesu wí fún wọn pé, “**Wòlú a máa lólá ní ibòmíràn, àfi ní ilé ara rẹ̀ àti ní ilú ara rẹ̀ nìkan ni wòlú kò ti lólá.**”

⁵⁸ Nítorí náà kò ẹ̀ iṣẹ̀ iyanu kankan níbẹ̀, nítorí ànìgbàgbọ̀ wọn.

14

A bẹ̀ Johanu Onítẹ̀bọ̀mi lórí

¹ Ní àkókò náà ni Herodu ọ̀ba tetrarki gbọ̀ nípa òkíkí Jesu,

² ó wí fún àwọn ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ rẹ̀ pé, “Dájúdájú Johanu onítẹ̀bọ̀mi ni èyí, ó jìndè kúrò nínú òkú. Ìdí nìyí tí ó fi ní agbára láti ṣiṣẹ̀ iyanu wọ̀nyí.”

³ Nísinsin yìí Herodu ti mú Johanu, ó fi ẹ̀wọn dè é, ó sì fi sínú túbú, nítorí Herodia aya Filipi arákùnrin rẹ̀,

⁴ nítorí Johanu onítẹ̀bọ̀mi ti sọ̀ fún Herodu pé, “Kò yẹ̀ fún ọ̀ láti fẹ̀ obìnrin náà.”

⁵ Herodu fẹ pa Johanu, sùgbọn ó bèrù àwọn èniyàn nítorí gbogbo èniyàn gbàgbọ pé wòlù ni.

⁶ Ní ojọ àsẹ ìrántí ojọ ìbí Herodu, ọmọ Herodia obìnrin jó dárádára, ó sì tẹ Herodu lórùn gidigidi.

⁷ Nítorí náà ni ó ẹ fi ìbúra ẹ ìlérí láti fún un ní ohunkóhun ti ó bá béèrè fún.

⁸ Pèlú ìmòrán láti ọdọ iyá rẹ, ó béèrè pé, “Fún mi ni orí Johanu onítẹbọmi nínú àwopòkọ”.

⁹ Inú ọba bàjẹ gidigidi, sùgbọn nítorí ìbúra rẹ àti kí ojú má ba à tí í níwájú àwọn àlejò tó wà ba jẹ àsẹ, ó pàşẹ pé kí wọn fún un gégé bí o ti fẹ.

¹⁰ Nítorí náà, a bẹ orí Johanu onítẹbọmi nínú ilé túbú.

¹¹ A sì gbé orí rẹ jáde láti fi fún ọmọbìnrin náà nínú àwopòkọ, ọun sì gbà á, ó gbé e tọ iyá rẹ lọ.

¹² Lẹyìn náà, àwọn ọmọ-ẹyìn Johanu wá gba òkú rẹ, wọn sì sìn ín. Wọn sì wá sọ ohun tí ó şelẹ fún Jesu.

Jesu bọ egbèrún márùn-ún (5,000) èniyàn

¹³ Nígba tí Jesu gbọ ìròyìn ìşelẹ náà, ó kúrò níbẹ, ó bá ọkọ ojú omi lọ sí ibi kólófín kan ní èbúté láti dá wà níbẹ. Nígba tí wọn gbọ èyí, ọpọ èniyàn sì fi ẹşẹ rìn tẹlẹ e láti ọpọ ilú wọn.

¹⁴ Nígba tí Jesu gúnlẹ, tí ó sì rí ọpọlọpọ èniyàn, inú rẹ yọ sí wọn, ó sì mú àwọn aláìsàn lárádá.

¹⁵ Nígba tí ilẹ ń sù lọ, àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ tọ ọ wá, wọn sì wí pé, “Ibi yì jìnnà sí ilú ilẹ sì ń sù lọ. Rán àwọn èniyàn lọ sí àwọn ìletò kí wọn lè ra óúnjẹ jẹ.”

¹⁶ Sùgbọn Jesu fèsì pé, “**Kò nílò kí wọn lọ kúrò. Ẹ fún wọn ní óúnjẹ.**”

17 Wọn sì dalóhùn pé, “Àwá kò ní ju ìṣù àkàrà márùn-ún àti ẹja méjì lọ níhìn-ín.”

18 Ó wí pé, “**Ẹ mú wọn wá fún mi níhìn-ín yìi.**”

19 Lẹyìn nàà, ó wí fún àwọn èniyàn kí wọn jókòó lórí koríko. Lẹyìn nàà, ó mú ìṣù àkàrà márùn-ún àti ẹja méjì. Ó gbé ojú rẹ sí ọrun. Ó béèrè ìbùkún Ọlọrun lórí oúnjẹ nàà, Ó sì bù ú, ó sì fi àkàrà nàà fún àwọn ọmọ-ẹyìn láti pín in fún àwọn èniyàn.

20 Gbogbo wọn sì jẹ àjẹyó. Lẹyìn nàà àwọn ọmọ-ẹyìn kó àjẹkù jọ, ó kún agbọn méjìlá.

21 Iye àwọn èniyàn ni ojọ nàà jẹ ẹgbẹrún márùn-ún (5,000) ọkúnrin, láìka àwọn obinrin àti àwọn ọmọdé.

Jesu rìn lójú omi

22 Lésèkesè lẹyìn èyí, Jesu wí fún àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ kí wọn bọ sínú ọkọ wọn, àti kí wọn máa kojá lọ sáájú rẹ sí òdìkẹjì. Ọun nàà dúró lẹyìn láti tú àwọn èniyàn ká lọ sí ilẹ wọn.

23 Lẹyìn tí ó tú ìjọ èniyàn ká tán, ó gun orí òkè lọ fúnra rẹ láti lọ gba àdúrà. Nígbà tí ilẹ sù, ọun wà nìkan nìbẹ,

24 ní àkókò yìi ọkọ ojú omi nàà ti rin jìnnà sí etí bèbè Òkun, tí jì omi n tì í síwá sẹyìn, nítorí jì ẹ ọwọ òdì sí wọn.

25 Ní déédé ago mẹrin òwúrò, Jesu tò wọn wá, ó n rìn lórí omi.

26 Nígbà tí àwọn ọmọ-ẹyìn rí i tí ó n rìn lójú omi, ẹrù ba wọn gidigidi, wọn rò pé “iwin ni,” wọn kígbè tìbèrù tìbèrù.

27 Lójúkan náà, Jesu wí fún wọn pé, “**È mú ọkàn le! Èmi ni ẹ má ẹ bẹrù.**”

28 Peteru sì ké sí í pé, “Olúwa, bí ó bá jẹ pé ìwọ ni nítòótọ, sọ pé kí n tọ ọ wà lórí omi.”

29 Jesu dá a lóhùn pé, “**Ó dára, máa bọ wá.**”

Nígba náà ni Peteru sọkalẹ láti inú ọkọ. Ó n rìn lórí omi lọ sí ìhà ọdọ Jesu.

30 Nígba tí ó rí afẹfẹ líle, ẹrù bà á, ó sì bẹrẹ sí í rì. Ó kíbe lóhùn rara pé, “Gbà mí, Olúwa.”

31 Lójúkan náà, Jesu na ọwọ rẹ, ó dìmú, ó sì gbà á. Ó sì wí fún un pé, “**Èṣe tí ìwọ fi ṣiyèméjì ìwọ onígbaḡbọ kékeré?**”

32 Àti pé, nígbà ti wọn sì gòkè sínú ọkọ, ìjì náà sì dúró jẹé.

33 Nígba náà ni àwọn to wà nínú ọkọ náà foríbalẹ fún un wọn wí pé, “Nítòótọ Ọmọ Ọlọrun ni ìwọ í ẹ.”

34 Nígba tí wọn rékojá sí apá kejì wọn gúnlẹ sí Genesareti.

35 Nígba tiwọn mọ pé Jesu ni, wọn sì ránṣẹ sí gbogbo ilú náà yíká. Wọn sì gbé gbogbo àwọn aláìsàn tọ ọ wá.

36 Àwọn aláìsàn bẹ ẹ pé kí ó gba àwọn láyè láti fi ọwọ kan ìṣétí aṣọ rẹ, gbogbo àwọn tí ó ẹ bẹẹ sì rí iwòsàn.

15

Ohun mímọ àti ohun àìmọ

¹ Nígba náà ní àwọn Farisi àti àwọn olùkọ òfin to Jesu wá láti Jerusalẹmu,

14:29 Jh 21.7. **14:31** Mt 6.30; 8.26; 16.8. **14:33** Mt 28.9,17.

14:34 Mk 6.53-56; Gẹ 6.22. **14:36** Mk 3.10; Nu 15.38; Mt 9.20.

15:1 Mk 7.1-23.

² wọn béèrè pé, “Èéṣe tí àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ fi ní rú òfin àtàyéábáyé àwọn alágbà? Nítorí tí wọn kò wẹ ọwọ wọn kí wọn tó jeun!”

³ Jesu sì dá wọn lóhùn pé, “Èéha ṣe tí ẹyin fi rú òfin Ọlórún, nítorí àṣà yín?”

⁴ Nítorí Ọlórún wí pé, ‘Bọwọ fún Baba òun iyá rẹ, àti pé, ‘Ènikéni tí ó bá sọ ọrọ-òdì sí baba tàbí iyá rẹ, ní látí kú.’

⁵ Sùgbón ẹyin wí pé, ẹnikéni tí ó bá wí fún baba tàbí iyá rẹ pé, ‘Èbùn fún Ọlórún ni ohunkóhun tí iwọ ibá fi jèrè lára mi,’

⁶ tí Òun kò sì bọwọ fún baba tàbí iyá rẹ, ó bọ; bẹẹ ni ẹyin sọ òfin Ọlórún di asán nípa àṣà yín.

⁷ Ẹyin àgàbàgebè, ní òtítọ ni Wólú Isaiah sọtẹlẹ nípa yín wí pé:

⁸ “‘Àwọn èniyàn wọnyí ní fi ẹnu lásán bu ọlá fún mi, sùgbón ọkàn wọn jìnnà réré sí mi.

⁹ Lásán ni ìsìn wọn; nítorí pé wọn ní fi òfin èniyàn kọ ni ní ẹkọ.’”

¹⁰ Jesu pe ọpọ èniyàn wá sí ọdọ rẹ, ó wí pé, “È tẹtí, ẹ sì jẹ kí nńkan tí mo sọ yé yín.

¹¹ Èniyàn kò di aláìmọ nípa ohun tí ó wọ ẹnu èniyàn, sùgbón ẹyí tí ó ti ẹnu jáde wá ni ó sọ ní di aláìmọ.”

¹² Nígbà náà, àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ tọ ọ wá, wọn wí fún un pé, “Njẹ iwọ mọ pé inú bí àwọn Farisi lẹyìn tí wọn gbọ ọrọ tí ó sọ yí?”

¹³ Jesu dá wọn lóhùn pé, “Gbogbo igi tí Baba mi ti ní bẹ ni ọrun kò bá gbìn ni á ó fàtu tigbòngbò tigbòngbò,

14 ẹ fi wọn sílẹ; afọjú tí n fi ọ̀nà han afọjú ni wọn. Bí afọjú bá sì n fi ọ̀nà han afọjú, àwọn méjèjì ni yòò jìn sí kòtò.”

15 Peteru wí, “Şe àlàyè ọ̀we yìí fún wa.”

16 Jesu béèrè lẹ̀wọ̀ wọn pé, “Èéha ẹ tí ìwọ̀ fi jẹ aláìmọ̀ye síbẹ̀?”

17 “Èyin kò mọ̀ pé ohunkóhun tí ó gba ẹnu wọ̀lé, yòò gba ti ọ̀nà ọ̀nẹ̀jẹ̀ lẹ̀, a yòò sì yà á jáde?”

18 Şùgbọ̀n ohun tí a n sọ̀ jáde láti ẹnu, inú ọ̀kàn ni ó ti n wá, èyí sì ni ó n sọ̀ ènìyàn di aláìmọ̀.

19 Şùgbọ̀n láti ọ̀kàn ni èrò búburú ti wá, bí ìpà̀nìyàn, panşágà, àgbèrè, olè jíjà, irọ̀ àti ọ̀rọ̀ ibàjẹ̀.

20 Àwọn tí a dárúkọ̀ wònyí ni ó n sọ̀ ènìyàn di aláìmọ̀. Şùgbọ̀n láti jẹun láì wẹ̀ ọ̀wọ̀, kò lè sọ̀ ènìyàn di aláìmọ̀.”

21 Jesu sì ti ibẹ̀ kúrò lẹ̀ sí Tìre àti Sidoni.

22 Obìnrin kan láti Kenaani, tí ó n gbé ibẹ̀ wá sí ọ̀dọ̀ rẹ̀. Ó n bèbẹ̀, ó sì kígbẹ̀ pé, “Olúwa, ọ̀mọ̀ Dafidi, şàánú fún mi; ọ̀mọ̀bìnrin mi ní ẹ̀mí èşù ti n dá a lóró gidigidi.”

23 Şùgbọ̀n Jesu kò fún un ní ìdáhùn, àwọn ọ̀mọ̀-èyìn rẹ̀ sì gbà á níyànjú pé, “Lé obìnrin náà lẹ̀, nítorí ó n kígbẹ̀ tọ̀ wá lẹ̀yìn.”

24 Ó dáhùn pé, “Àgùntàn ilẹ̀ Israẹ̀li tí ó nù nìkan ni a rán mi sí.”

25 Obìnrin náà wá, ó wólẹ̀ níwájú rẹ̀, ó bèbẹ̀ sí i pé, “Olúwa şàánú fún mi.”

26 Ó sì dáhùn wí pé, “Kò tọ̀ kí a gbé ọ̀nẹ̀jẹ̀ àwọn ọ̀mọ̀ fún àwọn ajá.”

27 Obìnrin náà sì wí pé, “Bèè ni, síbèsíbè àwọn ajá a máa jẹ èrúnrún tí ó tí orí tábíì olówó wọn bọ sílẹ.”

28 Jesu sì sọ fún obìnrin náà pé, “**Igbàgbọ nílá ni tìrẹ! A sì tí dáhùn ibèèrè rẹ.**” A sì mú ọmọbìnrin rẹ lárádá ní wákàtí kan náà.

Jesu bọ ẹgbàajì (4,000) ènìyàn

29 Jesu tí ibẹ lọ sí Òkun Galili. Ó gun orí òkè, o sì jókòó nìbẹ.

30 Ọpọ àwọn ènìyàn sì tò ọ wá, àti àwọn arọ, afọjú, amúnkùn ún, odi àti ọpọ àwọn aláìsàn mìíràn. Wọn gbé wọn kalẹ lẹsẹ Jesu. Òun sì mú gbogbo wọn lárádá.

31 Ènu ya ọpọ ènìyàn nígbà tí wọn rí àwọn odi tó ń sọrọ, amúnkùn ún tó di alárá pípé, arọ tí ó ń rìn àti àwọn afọjú tí ó ríran. Wọn sì ń fi iyìn fún Ọlórún Israẹli.

32 Jesu pe àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ sọdọ, ó wí pé, “**Àánú àwọn ènìyàn wọnyí ẹ mí; nítorí wọn tí wà níhìn-ín pẹlú mí fún ọjọ mọta gbáko báylí. Wọn kò sì tún ní ounjẹ mọ. Èmi kò fẹ kí wọn padà lébi, nítorí ọyì lẹ kọ wọn lójú ọnà.**”

33 Àwọn ọmọ-ẹyìn sì dá a lóhùn pé, “Níbo ni àwa yóò tí rí ounjẹ ní ijù níhìn-ín yí láti fi bọ ọpọ ènìyàn yí?”

34 Jesu sì bèèrè pé, “**Iṣù àkàrà mélòò ni ẹyin ní?**”

Wọn sì dáhùn pé, “Àwa ní ṣù àkàrà méje pẹlú àwọn ẹja wẹwẹ díẹ.”

35 Jesu sì sọ fún gbogbo ènìyàn kí wọn jókòó lóri ilẹ.

15:28 Mt 9.22,28; Mk 10.52; Lk 7.50; 17.19. 15:29 Mk 7.31-37.

15:32 Mk 8.1-10; Mt 14.13-21. 15:32 Mt 9.36.

³⁶ Òun sì mú ìṣù àkàrà méje náà àti eja náà. Ó sì fi ọpẹ́ fún Ọlórún, ó bù wọn sì wẹwẹ́, ó sì fi wọn fún àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ. Wọn sì pín in fún àwọn ọpọ ènìyàn náà.

³⁷ Gbogbo wọn je, wọn sì yó. Lẹyìn náà, àwọn ọmọ-ẹyìn sì ṣa èyí tókù, ẹkún agbọn méje ni èyí tó ẹkù jẹ.

³⁸ Gbogbo wọn sì jẹ egbàajì (4,000) ọkúnrin láì kan àwọn obìnrin àti ọmọdé.

³⁹ Lẹyìn náà, Jesu rán àwọn ènìyàn náà lọ sí ilé wọn, ó sì bọ sínú ọkọ, ó rékojá lọ sí ẹkún Magadani.

16

Bíbèrè Fún Àmì

¹ Àwọn Farisi àti àwọn Sadusi wá láti dán Jesu wò. Wọn ní kí ó fi àmì nílá kan hàn àwọn ní ojú ọrun.

² Ó dá wọn lóhùn pé, “Nígbà tí ó bá di àṣálẹ̀, ẹ ó sọ pé, ‘Ìbá dára kí ojú ọrun pọ́n.’”

³ Ní òwúrò, ‘Èyin yóò wí pé ọjọ̀ kì yóò dára lóníí, nítorí tí ojú ọrun pọ́n, ó sì ṣù dẹdẹ,’ ẹyin àgàbàgèbè, ẹyin le sọ àmì ojú ọrun, sùgbọn ẹyin kò le mọ àmì àwọn àkókò wọnyí.

⁴ Íran búburú aláìgbàgbọ̀ yìí ní béèrè àmì àjẹ̀jì mélóò kàn ni ojú sánmọ̀, sùgbọn a kí yóò fún ẹnìkankan ní àmì bí kò ṣe àmì Jona.” Nígbà náà ni Jesu fi wọn sílẹ̀, ó sì bá tirẹ̀ lọ.

Ìwúkàrà Farisi àti Sadusi

⁵ Nígba tí wọn dé apá kejì adágún, àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ ọ̀kíyèsí pé wọn tí gbàgbé láti mú àkàrà kankan lẹwọ.

⁶ Jesu sì kílò fún wọn pé, “**Ẹ kíyèsára, ẹ sì ọ̀sọra, ní ti ìwúkàrà àwọn Farisi àti àwọn Sadusi.**”

⁷ Wọn ní sọ eléyì ní àárín ara wọn wí pé, “Nítorí tí àwa kò mú àkàrà lẹwọ ni.”

⁸ Nígba tí ó gbọ ohun ti wọn ní sọ, Jesu béèrè lẹwọ wọn pé, “**Ẹyin onígba gbọ kékeré, ééşe tí ẹyin ní dààmú ara yín pé ẹyin kò mú oúnjẹ lẹwọ?**

⁹ Tàbí ọ̀rọ̀ kò yé yín di ìsinsin yìí? Ẹyin kò rántí pé mo bọ ẹgbẹ̀rún márùn-ún (5,000) ènìyàn pẹ̀lú ìṣù àkàrà márùn-ún àti iye agbọn tí ẹ kọ́jọ bí àjẹkù?

¹⁰ Ẹ kò sì tún rántí ìṣù méje tí mo fi bọ ẹgbàajì (4,000) ènìyàn àti iye agbọn tí ẹyín kọ́jọ?

¹¹ Ééha ẹe tí kò fi yé yín pé èmi kò sọ̀rọ̀ nípa ti àkàrà? Lẹ̀ẹkan sí i, mo wí fún yín, ẹ ọ̀sọra fún ìwúkàrà àwọn Farisi àti ti Sadusi.”

¹² Nígba náà ni ó ẹ̀şẹ̀şẹ̀ wáyé wọn pé, kì í ẹe nípa ti ìwúkàrà ní ó sọ wí pé kí wọn kíyèsára, bí kò ẹe tí ẹkọ̀ àwọn Farisi àti Sadusi.

Peteru jẹwọ Kristi

¹³ Nígba tí Jesu sì dé Kesarea-Filipi, ó bi àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ pé, “**Ta ni àwọn ènìyàn ní fi Ọmọ Ènìyàn pè?”**

¹⁴ Wọn dá a lóhùn pé, “Àwọn kan ni Johanu onítẹ̀bọmi ni, àwọn mìíràn wí pé, Elijah ni, àwọn mìíràn wí pé, Jeremiah ni, tàbí ọ̀kan nínú àwọn wòlìlì.”

16:5 Mk 8.13-21.   **16:6** Lk 12.1.   **16:8** Mt 6.30; 8.26; 14.31.

16:13 Mk 8.27-30; Lk 9.18-21.   **16:14** Mt 14.2; Mk 6.15; Lk 9.7-18;

Jh 1.21.

15 “**Sùgbón ẹyin ní kọ?**” Ó bi í léèrè pé, “**Ta ni ẹyin ní fi mi pè?**”

16 Simoni Peteru dáhùn pé, “Ìwọ ni Kristi nàà, Ọmọ Ọlọrun aláàyè.”

17 Jesu sì wí fún un pé, “**Alábùkún fún ni ìwọ Simoni ọmọ Jona, nítorí ẹran-ara àti ẹjẹ kọ ló fi ẹyí hàn bí kò ẹ Baba mi tí ó n bẹ ní ọrun.**

18 Èmi wí fún ọ, ìwọ ni Peteru àti pé orí àpáta yìí ni èmi yóò kọ ìjọ mi lé, àti ẹnu-ọ̀nà ipò òkú kì yóò lè borí rẹ.

19 Èmi yóò fún ní àwọn kọkọrọ ìjọba Ọrun; ohun tí ìwọ bá dè ní ayé, ọ̀un ni a ó dè ní ọrun. Ohunkóhun tí ìwọ bá sì tú ní ayé yìí, a ó sì tú ní ọrun.”

20 Nígba nàà ó kílọ fún àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ pé wọn kò gbọdọ sọ fún ẹnikẹni pé Ọun ni Kristi nàà.

Jesu sọ àṣọtẹlẹ nípa ikú ara rẹ

21 Láti igbà yìí lọ, Jesu bẹrẹ sí ṣàlàyé fún àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ kedere nípa lílọ sí Jerusalemu láti jẹ ọpọ iyà lẹwọ àwọn àgbàgbà, àwọn olórí àlùfáà àti àwọn akòwé, kí a sì pa ọ̀un, àti ní ojọ kẹta, kí ó sì jínde.

22 Peteru mú Jesu sí ẹgbẹ kan, ó bẹrẹ sí í bá a wí pé, “Kí a má rí i Olúwa! Ẹyí kì yóò ṣẹlẹ sí Ọ!”

23 Jesu pa ojú dà, ó sì wí fún Peteru pé, “**Kúrò lẹyìn mi, Satani! Ohun ikòsẹ ni ìwọ jẹ fún mi; ìwọ kò ro ohun tí i ẹ ti Ọlọrun, bí kò ẹ ẹyí ti ẹ ti ẹ̀nìyàn.**”

16:16 Mt 1.16; Jh 11.27; 1.49. **16:17** 1Kọ 15.50; Ga 1.16; Ef 6.12; Hb 2.14. **16:20** Mt 8.4; Mk 3.12; 5.43; 7.36; 9.9. **16:21** Mk 8.31-9.1; Lk 9.22-27. **16:21** Mt 17.22-23; 20.17-19; Lk 17.25; Mt 17.12; 26.2. **16:23** Mt 4.10.

24 Nígba náà ni Jesu wí fún àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ pé, “Bí ẹnikẹni bá fẹ tọ mí lẹyìn, kí ó sẹ ara rẹ, kí ó sì gbé àgbélébùú rẹ, kí ó sì máa tọ mí lẹyìn.

25 Nítorí ẹnikẹni tí ó bá fẹ gba ẹmí rẹ là, yòò sọ ẹmí rẹ nù sùgbọn ẹnikẹni tí ó bá sọ ẹmí rẹ nù nítorí mi, yòò rí i.

26 Èrè kí ni ó jẹ fún èniyàn bí ó bá jèrè gbogbo ayé yìí, tí ó sì sọ ẹmí rẹ nù? Tàbí kí ni èniyàn yòò fi dípò ẹmí rẹ?

27 Nítorí Ọmọ Èniyàn yòò wá nínú ògo baba rẹ pẹlú àwọn angẹli rẹ, nígba náà ni yòò sì san án fún olúkúlùkù gégé bí iṣẹ rẹ.

28 “Lóòótọ ni mo wí fún yín. Èlòmíràn wà nínú àwọn tí ó wà nínhìn-ín yìí, tí kì yòò ri ikú tí tí wọn ó fi rí Ọmọ Èniyàn tí yòò máa bọ ní ìjọba rẹ.”

17

Orí òkè Ìparadà

¹ Lẹyìn ojọ mífà, Jesu mú Peteru, Jakọbu àti Johanu arákùnrin rẹ, ó mú wọn lọ sí orí òkè gíga kan tí ó dádúró.

² Níbẹ ara rẹ yí padà níwájú wọn. Ojú rẹ sì ràn bí oòrùn, aṣọ rẹ sì funfun bí ìmọlẹ.

³ Lójijì, Mose àti Elijah fi ara hàn, wọn sì n bá Jesu sọrọ.

⁴ Peteru sọ fún Jesu pé, “Olúwa, jẹ kí a kúkú máa gbé nínhìn-ín yìí. Bí iwọ bá fẹ, èmi yòò pa àgọ męta, ọkan fún ọ, ọkan fún Mose, àti ọkan fún Elijah.”

16:24 Mt 10.38-39; Lk 14.27; 17.33; Jh 12.25. 17:1 Mk 9.2-10; Lk 9.28-36; 2Pt 1.17-18. 17:1 Mt 26.37; Mk 5.37; 13.3.

⁵ Bí Peteru ti sòrò tán, àwosánmò dídán síji bò wọn, láti inú rẹ ohùn kan wí pé, “Èyí ni àyànfẹ ọmọ mi, ẹnì ti inú mi dùn sí gidigidi. Ẹ máa gbọ tirẹ!”

⁶ Bí àwọn ọmọ-ẹyìn ti gbọ èyí, wọn dojúbolẹ. Ẹrù sì bà wọn gidigidi.

⁷ Şùgbọn Jesu sì tọ wọn wá. Ó fi ọwọ kàn wọn, ó wí pé, “**Ẹ dide, ẹ má ẹ bẹrù.**”

⁸ Nígbà tí wọn sì gbé ojú wọn sókè, tí wọn sì wò ó, Jesu nìkan ni wọn rí.

⁹ Bí wọn sì ti n sọkalẹ láti orí òkè, Jesu pàşẹ fún wọn pé, “**Ẹ kò gbọdọ sọ fún ẹnìkẹni ohun tí ẹ rí, tí tí Ọmọ Ènìyàn yóò fi jí dide kúrò nínú òkú.**”

¹⁰ Àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ béèrè lówọ rẹ pé, “Kí ni ó fà á tí àwọn olùkọ òfin fi n wí pé, Elijah ní láti kọ padà wá?”

¹¹ Jesu sì dáhùn pé, “**Dájúdájú òtítọ ni wọn n sọ. Elijah wá láti fi gbogbo nìkan sí ipò.**

¹² Şùgbọn èmi wí fún yín lóòótọ; Elijah ti dé. Şùgbọn wọn kò mọ ọn, ọpọ tilẹ hu ìwà búburú sí i. Bákán nàà, Ọmọ Ènìyàn nàà yóò jiyà lówọ wọn pẹlú.”

¹³ Nígbà nàà, àwọn ọmọ-ẹyìn mọ pé ó n sòrò nípa Johanu onítẹbọmi fún wọn ni.

Ìwòsàn ọmọkùnrin ẹlẹmìl ẹsù

¹⁴ Nígbà tí wọn sì dé ọdọ ìjọ ènìyàn, ọkùnrin kan tọ Jesu wá, ó sì wólẹ níwájú rẹ, ó wí pé,

---

17:5 Mt 3.17; 12.18; Isa 42.1; Sm 2.7.   **17:9** Mt 8.4; 16.20; Mk 3.12; 5.43; 7.36.   **17:10** Mk 9.11-13; Mt 11.14; Ml 4.5.   **17:14** Mk 9.14-27; Lk 9.37-43.

15 “Olúwa, şàánú fún ọmọ mi, nítorí tí ó ní wárápá. Ó sì ní joró gidigidi, nígbà púpọ ni ó máa n şubú sínú iná tàbí sínú omi.

16 Mo sì ti mú un tọ àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ, şùgbọn wọn kò lè wò ó sà.”

17 Jesu sì dáhùn wí pé, “A! Ẹyìn alágídí ọkàn àti aláìgbàgbọ ènìyàn, èmi yóò ti bá yín gbé pé tó? Èmi ó sì ti fi ara dà á fún yín tó? Ẹ mú un wá sọdọ mi níhìn-ín yìi.”

18 Nígbà náà ni Jesu bá ẹmí ẹşù tí ó n bẹ nínú ọmọkùnrin náà wí, ó sì fi í sílẹ, à mú ọmọkùnrin náà láradá láti ìgbà náà lọ.

19 Lẹyìn ẹyí, àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ sì bi Jesu níkọkọ pé, “Èşe tí àwa kò lè lé ẹmí ẹşù náà jáde?”

20 Jesu sọ fún wọn pé, “Nítorí ìgbàgbọ yín kéré. Lóòótọ ni mo wí fún yín, bí ẹ bá ni ìgbàgbọ, bí ó tilẹ kéré bí hóró musitadi, ẹyìn lè wí fún òkè yìi pé, ‘Sípò kúrò níhìn-ín yìi,’ òun yóò sì şí ipò. Kò sì ní sí ohun tí kò ní í şe é şe fún yín.”*

22 Nígbà tí wọn sì ti wà ní Galili, Jesu sọ fún wọn pé, “Láìpẹ yìi a ó fi Ọmọ Ènìyàn lé àwọn ènìyàn lẹwọ.

23 Wọn yóò sì pa á, ní ọjọ kẹta lẹyìn ẹyí, yóò sì jí dide sí ìyè.” Ọkàn àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ sì kún fún ìbànújẹ gidigidi.

Owó ẹmpili

24 Nígbà tí Jesu àti àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ sì dé Kaper-naumu, àwọn agbowó òde tí n gba owó ide méjì tó

17:19 Mk 9.28-29. **17:20** Lk 17.6; Mt 21.21; Mk 11.22-23; 1Kọ 13.2; Mk 9.23. * **17:20** Àwọn àkọsilẹ àtijọ kan se àfikún ọrọ yìi fún yín. 21 Şùgbọn irú ẹmí ẹşù yìi kò ní lọ, bí kò şe nípa ààwẹ àti àdúra.

17:22 Mk 9.30-32; Lk 9.43-45; Mt 16.21; 20.17-19; 26.2. **17:24** Ek 30.13; 38.26.

jẹ owó ẹmpili tọ Peteru wá wọn sì bí i pé, “Njẹ olùkọ yín n san owó ẹmpili?”

²⁵ Peteru sì dáhùn pé, “Bẹẹ ni, ó n san.”

Nígbà tí Peteru wọ ilé láti bá Jesu sọrọ nípa rẹ, Jesu ni ó kọkọ sọrọ, Jesu bí i pé, “**Kí ni iwọ rò, Simoni? Njẹ àwọn ọba ayé n gba owó orílẹwọ àwọn ọmọ wọn tàbí lẹwọ àwọn àlejò?**”

²⁶ Peteru dáhùn pé, “Lẹwọ àwọn àlejò ni.”

Jesu sì tún wí pé, “**Èyí jẹ wí pé àwọn ọmọ onílẹ kì í san owó òde?**

²⁷ **Síbèsíbẹ, àwa kò fẹ mú wọn bínú. Nítorí náà, ẹ lọ sí etí Òkun, kí ẹ sì sọ iwọ sí omi. Ẹ mú ẹja àkọkọ tí ẹ kọ fà sókè, ẹ ya ẹnu rẹ, ẹyin yòò sì rí owó idẹ kan níbẹ, ki ẹ fi fún wọn fún owó orí tẹmi àti tirẹ.”**

18

Ẹni tí ó tóbi jù ní ìjọba Ọrun

¹ Ní àkókò náà ni àwọn ọmọ-ẹyin Jesu tọ ọ wá, wọn bi í léèrè pé, “Ta ni ẹni tí ó pọjù ní ìjọba ọrun?”

² Jesu sì pe ọmọ kékeré kan sí ọdọ ara rẹ. Ó sì mú un dúró láàrín wọn.

³ Ó wí pé, “**Lóòótọ ni mo wí fún yín, àfi bí ẹyin bá yí padà kí ẹ sì dàbí àwọn ọmọdẹ, ẹyin kì yòò lè wọ ìjọba ọrun.**

⁴ Nítorí náà, ẹni tí ó bá rẹ ara rẹ sílẹ gégẹ bí ọmọdẹ yìí, ni yòò pọ jùlọ ní ìjọba ọrun.

⁵ Àti pé, ẹnikẹni tí ó bá gba ọmọ kékeré bí èyí nítorí orúkọ mí, gbà mí.

6 “Şùgbọn ẹnìkẹni nínú yín tí ó bá mú ọkan nínú àwọn ọmọ kékeré wọnyí tí ó gbà mí gbọ şìná, yóò sàń fún un kí a so ọkúta nílá mọ ọn ní ọrùn, kí a sì rí í sí ìsàlẹ ibú omi Òkun.

7 Ègbé ni fún ayé nítorí gbogbo ohun ìkòsẹ rẹ! Ohun ìkòsẹ kò le şe kó má wà, şùgbọn ègbé ni fún ọkùnrin náà nípasẹ ẹnì tí ìkòsẹ náà tí wá!

8 Nítorí náà, bí ọwọ tàbí ẹsẹ rẹ yóò bá mú ọ dẹşẹ, gé e kúrò, kí o sì jù ú nù. Ó kúkú sàń fún ọ láti wọ ìjọba ọrun ní akéwọ tàbí akésẹ ju pé kí o ní ọwọ méjì àti ẹsẹ méjì kí a sì sọ ọ sínú iná ayérayé.

9 Bí ojú rẹ yóò bá sì mú kí o dẹşẹ, yọ ọ kúrò kí ó sì sọ ọ nù. Ó kúkú sàń fún ọ láti lọ sínú ìyè pẹlú ojú kan, ju pé kí o ní ojú méjì, kí a sì jù ọ sí iná ọrun àpáàdì.

Òwe àgùntàn tó sọ̀nù

10 “È rí i pé ẹ kò fi ojú ténbẹlú ọkan nínú àwọn kéékèkẹ wọnyí. Lóòótọ ni mo wí fún yín pé, nígbà gbogbo ni ọrun ni àwọn angẹli n wo ojú Baba mi tí n bẹ ní ọrun.*

12 “Kí ni ẹyin rò? Bí ọkùnrin kan bá ni ọgọrùn-ún àgùntàn, tí ẹyọ kan nínú wọn sì sọ̀nù, şé ọ̀un kí yóò fi mọkàndínlọgọrùn-ún ìyókù sílẹ sọrí ọkẹ láti lọ wá ẹyọ kan tó nù náà bí?

13 Njẹ bí ọ̀un bá sì wá á rí i, lóòótọ ni mo wí fún yín, njẹ ẹyin kò mọ pé inú rẹ yóò dùn nítorí rẹ ju àwọn mọkàndínlọgọrùn-ún tí kò nù lọ?

18:10 Ap 12.11. * **18:10** Àwọn àkọsilẹ àtijọ kan se àfikún ọrọ yìi ọrun. 11 Nítorí náà, Ọmọ Ènìyàn wá láti gba àwọn tí ó nù là. **18:12** Lk 15.3-7; 19.10.

14 Bẹ̀ẹ̀ gégé, ni kí í ẹ̀ ẹ̀fẹ̀ Baba yín tí ń bẹ̀ ní ọ̀run, pé ọ̀kan nínú àwọn kékeré wọ̀nyí kí ó ẹ̀gbé.

Arákùnrin tí ó ẹ̀ẹ̀ sí ọ

15 “Bí arákùnrin rẹ̀ bá ẹ̀ẹ̀ ọ, lọ ní ikòkò kí o sì sọ ẹ̀bi rẹ̀ fún un. Bí ó bá gbọ̀ tìrẹ̀, ìwọ̀ ti mú arákùnrin kan bọ̀ sí ipò.

16 Ẹ̀gbọ̀n bí ọ̀un kò bá tẹ̀tí sí ọ, nígbà náà mú ẹ̀nikan tàbí ẹ̀ni méjì pẹ̀lú rẹ̀, kí ẹ̀ sì tún padà sí ọ̀dò rẹ̀ lẹ̀ẹ̀kan sí i, kí ọ̀rọ̀ náà bá le fi ìdí múlẹ̀ pẹ̀lú àwọn ẹ̀lẹ̀rìí méjì tàbí mẹ̀ta náà.

17 Bí ọ̀un bá sì tún kọ̀ láti tẹ̀tí sí wọ̀n, nígbà náà sọ fún ìjọ ẹ̀nìyàn Ọ̀lọ̀run. Bí o bá kọ̀ láti gbọ̀ ti ìjọ ẹ̀nìyàn Ọ̀lọ̀run, jẹ́ kí ó dàbí kẹ̀fẹ̀rì sí ọ̀ tàbí agbowó ọ̀de.

18 “Lóòótọ̀ ni mo wí fún yín, ohunkóhun tí ẹ̀yin bá dè ní ayé, ni a dè ní ọ̀run. Ohunkóhun ti ẹ̀yin bá sì ti tú ni ayé, á ò tú u ní ọ̀run.

19 “Mo tún sọ ẹ̀yí fún yín, bí ẹ̀yin méjì bá fi ohùn ẹ̀şokan ní ayé yìí, nípa ohunkóhun tí ẹ̀ béèrè, Baba mi ti ń bẹ̀ ní ọ̀run yóò sì ẹ̀ é fún yín.

20 Nítórí níbi ti ẹ̀nìyàn méjì tàbí mẹ̀ta bá kó ara jọ ni orúkọ mi, ẹ̀mi yóò wà láàrín wọ̀n níbẹ̀.”

Òwe aláilààánú omọ ọ̀dò

21 Nígbà náà ni Peteru wá sọ̀dò Jesu, ó béèrè pé, “Olúwa, nígbà mélòó ni arákùnrin mi yóò ẹ̀ mi, tí ẹ̀mi yóò sì dáríjì í? Tàbí ní ìgbà méje ni?”

22 Jesu dáhùn pé, “Mo wí fún ọ, kí í ẹ̀ ìgbà méje, ẹ̀şugbọ̀n ní ìgbà àádọ̀rin méje.

18:15 Lk 17.3; 1Kọ 6.1-6; Ga 6.1; Jk 5.19-20; Le 19.17.   18:18 Mt 16.19; Jh 20.23.   18:19 Mt 7.7; 21.22; Jk 1.5-7; 1Jh 5.14; Jh 14.13.
18:21 Lk 17.4; Gẹ 4.24.

23 “Nítorí náà, ìjọba ọrun dàbí ọba kan tí ó fẹ ẹ ìsirò pẹlú àwọn ọmọ ọdọ rẹ.

24 Bí ó ti ní ẹ èyí, a mú ajìgbèsè kan wá sọdọ rẹ tí ó jẹ ẹ ní ẹgbẹrún mẹwàá (10,000) tálẹ̀ntì.

25 Nígbà tí kò tì í ní agbára láti san án, nígbà náà ni olúwa rẹ pàṣẹ pé kí a ta ọ̀un àti ìyàwó àti àwọn ọmọ rẹ pẹlú gbogbo ohun tí ó ní láti fi san gbèsè náà.

26 “Nígbà náà ni ọmọ ọdọ náà wólẹ lórí eékún níwájú rẹ. ‘Ó bèbẹ pé, mú sùúrù fún mi, èmi yòò sì san gbogbo rẹ fún ọ.’

27 Nígbà náà, ni olúwa ọmọ ọdọ náà sì ọ̀aánú fún un. Ó tú u sílẹ, ó sì fi gbèsè náà jì í.

28 “Şùgbọ̀n bí ọmọ ọdọ náà ti jáde lọ, ó rí ọkan nínú àwọn ọmọ ọdọ ẹgbẹ rẹ tí ó jẹ ẹ ní ọgọ̀rùn-ún owó idẹ, ó gbé ọwọ lé e, ó fún un ní ọ̀rùn, ó wí pé, ‘San gbèsè tí o jẹ mí lójú ẹ̀sẹ.’

29 “Ọmọ ọdọ ẹlẹgbẹ rẹ náà sì wólẹ lórí eékún níwájú rẹ, ọ ní bẹ ẹ pé, ‘Mú sùúrù fún mi, èmi yòò sì san án fún ọ.’

30 “Şùgbọ̀n ọ̀un kọ fún un. Ó pàṣẹ kí a mú ọkùnrin náà, kí a sì jù ú sínú túbú tití tí yòò fi san gbèsè náà tán pátápátá.

31 Nígbà tí àwọn ìrànsẹ ẹlẹgbẹ rẹ rí ohun tí ó ẹlẹ, inú bí wọn gidigidi, wọn lọ láti lọ sọ fún olúwa wọn, gbogbo ohun tí ó ẹlẹ.

32 “Nígbà tí olúwa rẹ pè ọmọ ọdọ náà wólẹ, ó wí fún un pé, ‘Ìwo ọmọ ọdọ búburú, nínin-ín ni mo ti dárí gbogbo gbèsè rẹ jì ọ nítorí tí ìwo bè mi.

33 Kò ha ẹ ẹtọ fún ọ láti ọ̀aánú fún àwọn ẹ̀lòmíràn, gégé bí èmi náà ti ọ̀aánú fún ọ?’

34 Ní ìbínú, olówó rẹ fi í lé àwọn onítúbú lówọ láti fi ìyà jẹ ẹ, tí tí yóò fi san gbogbo gbèsè èyí ti ó jẹ ẹ.

35 “Bẹẹ gégé sì ni Baba mi tí n bẹ ní ọrun yóò sí ẹ sì ẹnìkòkan, bí èyin kò bá fi tọkàntọkàn dárí jì àwọn arákùnrin yín.”

19

Ìkòsílẹ̀

¹ Lẹyìn tí Jesu ti parí ọrọ̀ yí, ó kúrò ní Galili. Ó sì yípo padà sí Judea, ó gba ìhà kejì odò Jordani.

² Ọpọ̀ ènìyàn sì n tọ ọ lẹyìn, ó sì mú wọn láradá nìbẹ̀.

³ Àwọn Farisi wá sọdọ̀ rẹ̀ láti dán an wò. Wọn bi í pé, “Njẹ́ ó tọ̀nà fún ọkùnrin láti kọ̀ ìyàwó rẹ̀ sílẹ̀ nítorí ohunkóhun?”

⁴ Ó dáhùn ó sì wí fún wọn pé, “Èyin kò ti kà á pé ‘eni tí ó dá wọn ní ìgbà àtètẹ̀kọ̀ṣe, Ọlọrun dá wọn ni ti a kọ̀ ti abo.’”

⁵ Ó sì wí fún un pé, ‘Nítorí ìdí èyí ọkùnrin yóò fi baba àti iyá rẹ̀ sílẹ̀, òun yóò sì dàpọ̀ mọ̀ aya rẹ̀, àwọn méjèjì yóò sì di ara kan.’

⁶ Wọn kì í túnṣe méjì mọ̀, ṣùgbọ̀n ara kan. Nítorí náà, ohun tí Ọlọrun bá ti so ṣọkan, kí ẹnìkẹ̀ni má ẹ̀ yà wọn.”

⁷ Wọn bi í pé: “Kí ni ìdí tí Mose fi pàṣe pé, ọkùnrin kan lè kọ̀ ìyàwó rẹ̀ sílẹ̀ nípa fífún un ní ìwé ìkòsílẹ̀?”

⁸ Jesu dáhùn pé, “Nítorí líle àyà yín ni Mose ẹ̀ gbà fún yín láti máa kọ̀ aya yín sílẹ̀. Ṣùgbọ̀n láti ìgbà àtètẹ̀kọ̀ṣe wá, kò rí bẹ̀ẹ̀.”

9 Mo sọ èyí fún yín pé, ẹnikẹni tí ó bá kọ aya rẹ sílẹ̀, láìṣe pé nítorí àgbèrè, tí ó bá sì fẹ̀ ẹlòmíràn, ó ẹe panságà.”

10 Àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ wí fún un pé, “Bí ọrọ̀ bá rí báyii láàrín ọkọ àti aya, kó sànfààní fún wa láti gbé iyàwó.”

11 Jesu dáhùn pé, “Gbogbo ènìyàn kọ̀ ló lé gba ọrọ̀ yii, bí kò ẹe iye àwọn tí a ti fún.

12 Àwọn mìíràn jẹ akúra nítorí bẹ̀ẹ̀ ní a bí wọn, àwọn mìíràn n bẹ̀ tí ènìyàn sọ wọn di bẹ̀ẹ̀; àwọn mìíràn kọ̀ láti gbé iyàwó nítorí ìjọba ọrun. Ẹni tí ó bá lè gbà á kí ó gbà á.”

Àwọn ọmọdé àti Jesu

13 Lẹyìn nàà a sì gbé àwọn ọmọ ọwọ̀ wá sọdọ Jesu, kí ó lè gbé ọwọ̀ lé wọn, kí ó sì gbàdúrà fún wọn. Şùgbọ̀n àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ̀ bá àwọn tí ó gbé wọn wá wí.

14 Şùgbọ̀n Jesu dáhùn pé, “Ẹ jẹ kí àwọn ọmọdé wá sọdọ mi, ẹ má ẹe dá wọn lẹkun, nítorí irú wọn ni ìjọba ọrun.”

15 Lẹyìn nàà, ó gbé ọwọ̀ lé wọn, ó sì kúrò níbẹ̀.

Ọdọmọkùnrin ọlọrọ̀

16 Ẹnikan sì wá ó bí Jesu pé, “Olùkọ̀, ohun rere kí ni èmi yóò ẹe, kí èmi kí ó lè ní iyè ànípẹkun?”

17 Jesu dá a lóhùn pé, “Èéṣe tí iwọ fi n bẹ̀rè nípa ohun rere lọwọ̀ mi. Ẹni kan ṣoṣo ni ó wà tí í ẹe ẹni rere. Bí iwọ bá fẹ̀ dé ibi iyè, pa àwọn òfin mọ.”

18 Okùnrin náà béèrè pé, “Àwọn wo ni òfin wònyí?”

Jesu dáhùn pé, “Ìwọ kò gbọdọ pànyàn; ìwọ kò gbọdọ ẹ panśàgà; ìwọ kò gbọdọ jalè; ìwọ kò gbọdọ jẹrìí èké’,

19 bọwọ fún baba àti iyá rẹ. ‘Kí o sì fẹ aládùúgbò rẹ gégé bí ara rẹ.’”

20 Ọmọdékùnrin náà tún wí pé, “Gbogbo òfin wònyí ni èmi ti n pamọ, kí ni nńkan mìíràn tí èmi ní láti ẹ?”

21 Jesu wí fún un pé, “Bí ìwọ bá fẹ di ẹnì pípé, lọ ta ohun gbogbo tí ìwọ ní, kí o sì fi owó rẹ tọrẹ fún àwọn aláíní. Ìwọ yóò ní ọrọ nílá ní ọrun. Lẹyìn náà, wá láti máa tọ mi lẹyìn.”

22 Şùgbọn nígbà tí ọdọmọkùnrin náà gbọ èyí, ó kúrò níbẹ pèlú ibànújé, nítorí ó ní ọrọ púpọ.

23 Nígbà náà, ní Jesu wí fún àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ pé, “Lódótọ ni mo wí fún yín pé, ó şòro fún ọlọrọ láti wọ ijọba Ọrun.”

24 Mo tún wí fún yín pé, “Ó rọrùn fún ibákasẹ láti wọ ojú abéré jù fún ọlọrọ láti wọ ijọba Ọlọrun.”

25 Nígbà tí àwọn ọmọ-ẹyìn gbọ èyí, ẹnụ sì yà wọn gidigidi, wọn béèrè pé, “Njẹ ta ni ó ha le là?”

26 Şùgbọn Jesu wò wọn, ó sì wí fún wọn pé, “Ènyàn ni èyí şòro fún; şùgbọn fún Ọlọrun ohun gbogbo ni şíşẹ.”

27 Peteru sì wí fún un pé, “Àwa ti fi ohun gbogbo sílẹ, a sì tẹlẹ ọ, kí ni yóò jẹ èrè wa?”

19:18 El 20.12-16; De 5.16-20; Ro 13.9; Jk 2.11. 19:21 Lk 12.33; Ap 2.45; 4.34; Mt 6.20. 19:23 Mk 10.23-27; Lk 18.24-27. 19:26 Gẹ 18.14; Jb 42.2. 19:27 Mk 10.28-31; Lk 18.28-30; Mt 4.18-22.

28 Jesu dáhùn pé, “Lòòótọ ni mo wí fún yín pé, ‘Nígbà ìsọdọtun ohun gbogbo, nígbà tí Ọmọ Ènìyàn yòò jókòó lórí itẹ tí ó lógo, dájúdájú, ẹyin ọmọ-ẹyin mi yòò sì jókòó lórí itẹ méjilá láti ẹ̀ ̀dájọ ẹ̀yà Israẹli méjilá.

29 Àti pé ẹnìkẹni tí ó bá fi ilé tàbí arákùnrin tàbí arábirin tàbí baba tàbí iyá tàbí àwọn ọmọ, tàbí ohun ìní rẹ̀ sílẹ̀ nítorí orúkọ mí, yòò gba ọgọgọrùn-ún èrè rẹ̀ láyẹ̀, wọn ó sì tún jogún iyẹ̀ ànìpẹ̀kun.

30 Sùgbọ̀n ọ̀pọ̀ àwọn tí ó síwájú nísinsin yíi ni yòò kẹ̀yìn, àwọn tí ó kẹ̀yìn ni yòò sì síwájú.’

20

Òwe àwọn ọ̀sìsẹ̀ nínú ọgbà àjàrà

1 “Nítorí ìjọba ọ̀run dàbí ọ̀kùnrin tí ó jẹ̀ baalé kan, tí ó jíjádẹ̀ lọ̀ ní kùtùkùtù òwúrọ̀, tí ó gba àwọn alágbàṣe sínú ọgbà àjàrà rẹ̀.

2 Ọ̀un pinnu láti san dínàrì kan fún iṣẹ̀ ọ̀jọ̀ kan. Lẹ̀yìn ẹ̀yí ó sì rán wọn lọ̀ sínú ọgbà àjàrà rẹ̀.

3 “Ní wákàtí kẹ̀ta ọ̀jọ̀ bí ó ti n kọ̀já níwájú ilé ìgbanisíṣẹ̀, ó rí díẹ̀ nínú àwọn aláíríṣẹ̀ tí wọn dúró ní ọ̀jà.

4 Ó wí fún wọn pé, ‘Ẹ̀yin pàápàá, ẹ̀ lọ̀ sịsẹ̀ nínú ọgbà àjàrà mi, bí ó bá sì di ọ̀pin ọ̀jọ̀, èmi yòò san iye tí ó bá yẹ̀ fún yín.’

5 Wọn sì lọ̀.

“Ó tún jáde lọ̀sàn án ní ǹnkan bí wákàtí kẹ̀fà àti wákàtí kẹ̀sànan, ó túnṣe bákan náà.

⁶ Lọjọ kan náà ní wákàtí kọkànlá ojọ, ó tún jáde sí àárín ilú, ó sì rí àwọn aláírísẹ̀ mùíràn tí wọn dúró. Ó bi wọn pé, ‘Èsẹ̀ tí èyin kì í ẹ̀sẹ̀ ní gbogbo ojọ?’

⁷ “Wọn sì dáhùn pé, ‘Nítorí pé kò sí ẹ̀ni tí yóò fún wa ní ẹ̀sẹ̀ ẹ̀.’

“Ó tún sọ fún wọn pé, ‘Èyin náà ẹ̀ jáde lọ ẹ̀sẹ̀ pèlú nínú ogbà àjàrà mi.’

⁸ “Nígbà tí ó di àṣálẹ̀, ẹ̀ni tó ni ogbà àjàrà sọ fún aṣójú rẹ̀ pé, ‘Pe àwọn ọ̀sìsẹ̀ náà, kí ó san owó ẹ̀sẹ̀ wọn fún wọn, bèrẹ̀ láti ẹ̀ni ìkẹ̀yìn lọ sí tí ẹ̀sáájú.’

⁹ “Nígbà tí àwọn tí a pè ní wákàtí kọkànlá ojọ dé, ẹ̀nikẹ̀ọ̀kan gba owó dínàrí kan.

¹⁰ Nígbà tí àwọn tí a gbà ẹ̀sẹ̀ lákòókò fẹ̀ gba owó tiwọn, èrò wọn ni pé àwọn yóò gba jù bèrẹ̀ lọ, ẹ̀sùgbọn ẹ̀nikẹ̀ọ̀kan wọn gba owó dínàrí kan.

¹¹ Bí wọn tí ń gbà á, wọn ń kùn sí onílẹ̀ náà,

¹² pé, ‘Wákàtí kan pérè ní àwọn tí a gbà kẹ̀yìn fi ẹ̀sẹ̀, ìwọ̀ sì san iye kan náà fún wọn àti àwa náà tí a fi gbogbo ojọ ẹ̀sẹ̀ nínú ọ̀rùn gangan.’

¹³ “Ẹ̀sùgbọn ó dá ọ̀kan nínú wọn lóhùn pé, ‘Ọ̀rẹ̀, kò sí aburú nínú nẹ̀kan tí èmi ẹ̀ sí yín. Kì í ha ẹ̀ pé èyin gbà láti ẹ̀sẹ̀ fún owó dínàrí kan.

¹⁴ Ó ní, gba èyí tí í ẹ̀ tìrẹ̀, kí ó sì máa lọ. Èmi fẹ̀ láti fún ẹ̀ni ìkẹ̀yìn gẹ̀gẹ̀ bí mo tí fi fún ọ̀.

¹⁵ Àbí ó lòdì sí ọ̀fin pé kí èmi fún ẹ̀nikẹ̀ni ní owó mi bí mo bá yàn láti ẹ̀ bèrẹ̀? Kí ni ẹ̀dí tí ìwọ̀ ní láti bínú nítorí èmi ẹ̀ ohun rere?’

¹⁶ “Bèrẹ̀ ní àwọn ẹ̀ni ìkẹ̀yìn yóò di ẹ̀ni ẹ̀sáájú, ẹ̀ni ẹ̀sáájú yóò sì di ẹ̀ni ìkẹ̀yìn.”

Jesu tún sọ àṣọtẹlẹ nípa ikú rẹ

17 Bí Jesu ti ní gòkè lọ sí Jerusalemu, ó pe àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ méjìlá sí apá kan ó sì wí pé,

18 “Wò ó, àwa ní gòkè lọ sí Jerusalemu. Ó sọ fún wọn pé, a ó fi Ọmọ Èniyàn lé àwọn olórí àlùfáà àti àwọn olùkọ òfin lẹwọ, wọn yóò sì dá mi lẹbi ikú.

19 Wọn yóò sì fà á lé àwọn kẹfẹrí lẹwọ láti fi ẹ ẹlẹyà àti láti náà án, àti láti kàn mi mọ àgbélébùú, ní ọjọ kẹta, yóò jí dídè.”

Ẹbẹ iyá

20 Nígbà náà ni iyá àwọn ọmọ Sebede bá àwọn ọmọ rẹ wá sọdọ Jesu, ó wólẹ lórí eékún rẹ, o béèrè fún ojúrere rẹ.

21 Jesu béèrè pé, “Kí ni ìwọ n fẹ?”

Ó sì dáhùn pé, “Jé kí àwọn ọmọ mi méjèèjì jókòó ní apá ọtún àti apá òsì lórí ìtẹ ìjọba rẹ?”

22 Sùgbọn Jesu dáhùn ó sì wí pé, “**Ẹyin kò mọ ohun tí ẹyin n béèrè, ẹyin ha le mu nínú ago tí èmi ó mu?**”

Wọn dáhùn pé, “Àwa lè mu ún.”

23 Jesu sì wí fún wọn pé, “**Dájúdájú, ẹyin yóò mu nínú ago mi, sùgbọn èmi kò ní àṣẹ láti sọ irú èniyàn tí yóò jókòó ní apá ọtún tàbí apá òsì. Baba mi ti pèsè ààyè wọn-ọn-nì sílẹ fún kíkí àwọn tí ó yàn.**”

24 Nígbà tí àwọn ọmọ-ẹyìn mẹwáà iyókù sì gbọ ẹyí, wọn bínú sí àwọn arákùnrin méjì yìí.

20:17 Mk 10.32-34; Lk 18.31-34; Mt 16.21; 17.12,22-23; 26.2.

20:20 Mk 10.35-41. 20:20 Mt 8.2; 9.18; 15.25; 18.26; Jh 9.38.

20:21 Mt 19.28. 20:22 Mt 26.39; Jh 18.11. 20:23 Ap 12.2; Ro 1.9; Mt 13.11.

25 **Şùgbọn Jesu pé wọn papò, ó wí pé, “Dájúdájú, èyin mọ̀ pé àwọn ọ̀ba aláìkọ̀là a máa lo agbára lórí wọn, àwọn ẹ̀ni nílá láàrín wọn a sì máa fi ọ̀lá terí àwọn tí ó wà lábẹ̀ wọn ba.**

26 **Şùgbọn èyí yàtò láàrín yín. Dípò bẹ̀ẹ̀, ẹ̀ni tí ó bá n fẹ̀ ẹ̀ olórí láàrín yín, ní láti ẹ̀ bí ìránşẹ̀ fún yín ni,**

27 **àti ẹ̀ni tí ó bá fẹ̀ ẹ̀ olórí nínú yín, ẹ̀ jẹ̀ kí ó máa ẹ̀ ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ yín.**

28 **Géḡé bí Ọ̀mọ̀ Ènìyàn kò ẹ̀ wá sí ayé, kí ẹ̀ lè ẹ̀ ìránşẹ̀ fún un, şùgbọn láti ẹ̀ ìránşẹ̀ fún yín, àti láti fi ẹ̀mí rẹ̀ ẹ̀ ìràpadà ọ̀pọ̀ ènìyàn.”**

Afójú méjì ríran

29 **Bí Jesu àti àwọn ọ̀mọ̀-èyìn rẹ̀ ti n fi ilú Jeriko sílẹ̀, ọ̀pọ̀ ènìyàn sì wọ̀ tẹ̀lẹ̀ e léyìn.**

30 **Àwọn ọ̀kùnrin afójú méjì sì jókòó lẹ̀bàá ọ̀nà, nígbà tí wọn sí gbọ̀ pé Jesu n kojá lọ, wọn bẹ̀rẹ̀ sí í kígbẹ̀ pé, “Olúwa, Ọ̀mọ̀ Dafidi, şàánú fún wa!”**

31 **Àwọn ènìyàn sí bá wọn wí pé kí wọn dákẹ̀, şùgbọn wọn kígbẹ̀ sókè sí i. “Olúwa, ọ̀mọ̀ Dafidi, şàánú fún wa!”**

32 **Jesu dúró lójú ọ̀nà, ó sì pè wọn, Ó béèrè pé, “Kí ni èyìn fẹ̀ kí ẹ̀mí ẹ̀ fún yín?”**

33 **Wọn dáhùn pé, “Olúwa, àwa fẹ̀ kí a ríran.”**

34 **Àánú wọn sì ẹ̀ Jesu, ó fi ọ̀wọ̀ kan ojú wọn. Lójúkan náà, wọn sì ríran, wọn sì n tọ̀ ọ̀ léyìn.**

21

Fífi ayọ̀ wolé

20:25 Mk 10.42-45; Lk 22.25-27. **20:29** Mk 10.46-52; Lk 18.35-43; Mt 9.27-31.

1 Bí wọn ti súnmọ Jerusalemu, tí wọn dé itòsí ilú Betfage ní orí òkè Olifi, Jesu sì rán àwọn ọmọ-ẹyìn méjì,

2 Ó wí fún wọn pé, “È lọ sí ìletò tó wà ni tòsí yín, ẹyin yòò rí kẹtẹkẹtẹ kan ti wọn so pẹlú ọmọ rẹ lẹgbẹẹ rẹ. È tú wọn, kí ẹ sì mú wọn wá fún mi.

3 Bí ẹnìkẹni bá sì bèèrè ìdí tí ẹ fi ń ẹ bẹẹ, ẹ sá à wí pé, Olúwa fẹ lo wọn, òun yòò sì rán wọn lọ.”

4 Ẹyì ẹlẹ látì mú àṣotélẹ wòlù ẹ pé:

5 “È sọ fún ọmọ̀bìnrin Sioni pé,

‘Wò ó, ọba rẹ ń bọ wá sí ọdọ rẹ,

ní ìrẹlẹ, ó ń gun kẹtẹkẹtẹ,

àti lórí ọmọ kẹtẹkẹtẹ.’”

6 Àwọn ọmọ-ẹyìn náà sí lọ, wọn ẹ bí Jesu ti sọ fún wọn.

7 Wọn sì mú kẹtẹkẹtẹ náà pẹlú ọmọ rẹ, wọn tẹ aṣọ lé e, Jesu si jókódó lórí rẹ.

8 Ọpọ̀ ìjọ ẹniyàn sì tẹ aṣọ wọn sí ojú ọ̀nà níwájú rẹ, ẹlòmíràn ẹ ẹka igi wẹwẹ wọn sì tẹ wọn sí ojú ọ̀nà.

9 Ọpọ̀ ẹniyàn ń lọ níwájú rẹ àti lẹyìn rẹ pẹlú ń kígbẹ pé,

“Hosana fún ọmọ Dafidi!”

“Olùbùkún ni fún ẹnì tí ó ń bọ ní orúkọ Olúwa!”

“Hosana ní ibi gíga jùlọ!”

10 Bí Jesu sì ti ń wọ Jerusalemu, gbogbo ilú mì tìtì, àwọn ẹniyàn bèrẹ sí í bi ara wọn pé, “Ta nìyí?”

21:1 Mk 11.1-10; Lk 19.29-38; Jh 12.12-18. 21:5 Isa 62.11; Sk 9.9.

21:8 2Qb 9.13. 21:9 Sm 118.26; Lk 2.14; Mt 21.15; 23.39.

11 Ọpọ ènìyàn sì dáhùn pé, “Èyí ni Jesu, wòlì náà láti Nasareti ti Galili.”

Jesu palẹ̀ Tẹmpili mọ

12 Jesu sì wọ inú tẹmpili, Ó sì lé àwọn tí ń tà àti àwọn tí ń rà níbẹ̀ jáde. Ó yí tábíli àwọn onípàṣípàrọ̀ owó dànù, àti tábíli àwọn tí ó ń ta eṣẹ̀lé.

13 Ó wí fún wọn pé, “**A sá à ti kọ ọ pé, ‘Ilé àdúrà ni a ó máa pe ilé mi,’ sùgbọ̀n èyin ti sọ ọ di ibùdó àwọn ọlọṣà.**”

14 A sì mú àwọn afọ́jú àti àwọn arọ wá sọdọ̀ rẹ̀ ní tẹmpili, ó sì mú wọn láradá.

15 Sùgbọ̀n nígbà tí àwọn olóri àlùfáà àti àwọn olùkọ̀ òfin rí àwọn iṣẹ̀ ìyanu nílá wònyí, tí wọn sì tún ń gbọ̀ tí àwọn ọmọ́dẹ̀ ń kígbẹ̀ nínú tẹmpili pé, “Hosana fún ọmọ́ Dafidi,” inú bí wọn.

16 Wọn sì bí i pé, “**Ñjẹ̀ ìwọ̀ gbọ̀ nńkan tí àwọn ọmọ́dẹ̀ wònyí ń sọ?**”

Jesu sí dáhùn pé, “**Bẹ̀ẹ̀ ni, àbí èyin kò kà á pé, “‘Láti ẹnu àwọn ọmọ́dẹ̀ àti àwọn ọmọ́ ọmú, ni a ó ti máa yìn mí?’”**

17 Ó sì fi wọn sílẹ̀, ó lọ sí Betani. Níbẹ̀ ni ó dúró ní òru náà.

Igi ọpọtọ̀ gbẹ

18 Ní òwúrọ̀ bí ó ṣe ń padà sí ilú, ebi ń pa á.

19 Ó sì ṣàkíyèsí igi ọpọtọ̀ kan lẹ̀bàá ọjú ọ̀nà, ó sì lọ wò ó bóyá àwọn èso wà lóri rẹ̀, sùgbọ̀n kò sí ẹyọ̀ kan, ewé nńkan ni ó wà lóri rẹ̀. Nígbà náà ni ó sì wí

21:11 Jh 6.14; 7.40; Ap 3.22; Mk 6.15; Lk 13.33.   21:13 Isa 56.7; Jr 7.11.   21:15 Lk 19.39; Mt 21.9.   21:16 Sm 8.2.   21:17 Mk 11.11-14; Lk 13.6-9.

fún igi náà pé, “**Kí èso má tún so lóri rẹ mọ láti òní lo àti títi láé.**” Lójúkan náà igi ọpọtọ náà sì gbẹ.

²⁰ Nígbà tí àwọn ọmọ-ẹyin rẹ rí ẹyí, ẹnu yà wọn, wọn béèrè pé, “Báwo ni igi ọpọtọ náà ẹ gbẹ kíákíá?”

²¹ Jesu wí fún wọn pé, “**Lóòótọ ni mo wí fún yín, bí ẹyin bá lè ní ìgbàgbọ láìṣiyéméjì, nígbà náà ẹyin yóò lè ẹ irú ohun tí a ẹ sí igi ọpọtọ, ẹyin yóò lè sọ fún òkè yìi pé, ‘Yí ipò padà sínú Òkun,’ yóò sì rí bẹẹ.**”

²² **Bí ẹyin bá gbàgbọ, ẹyin lè rí ohunkóhun tí ẹ bá béèrè nínú àdùrà gbà.**”

A béèrè àṣẹ tí Jesu ní lẹ

²³ Jesu wọ ẹmpili, nígbà tí ó ní kọni, àwọn olóri àlùfáà àti àwọn àgbàgbà Júù tọ ọ wá. Wọn béèrè pé “nípa àṣẹ wo ni o fi ní ẹ àwọn nńkan wọnyí? Ta ni ó sì fún ọ ni àṣẹ yìi?”

²⁴ Jesu sì dáhùn ó sì wí fún wọn pé, “**Èmi yóò si bí yin léèrè ohun kan, bí ẹyin bá lé sọ fún mi, nígbà náà èmi yóò sọ fún yín, àṣẹ tí Èmi fi ní ẹ àwọn nńkan wọnyí.**”

²⁵ **Níbo ni itẹbọmi Johanu ti wa? Láti ọrun wá ni, tàbí láti ọdọ èniyàn.**”

Wọn sì bá ara wọn gbèrò pé, “Bí àwa bá wí pé láti ọrun wá ni, ọun yóò wí fún wa pé, ‘Èéha ti ẹ tí ẹyin kò fi gbà á gbọ?’”

²⁶ Ní idàkejì, bí àwa bá sì sọ pé, ‘Láti ọdọ èniyàn, àwa bẹrù lẹ èniyàn, nítorí gbogbo wọn ka Johanu sí wòlì.’”

21:20 Mk 11.20-24. **21:21** Mt 17.20; Lk 17.6; 1Kọ 13.2; Jk 1.6.

21:23 Mk 11.27-33; Lk 20.1-8; Jh 2.18-22. **21:26** Mt 11.9; 14.5; Lk 1.76.

27 Nítorí náà wọn sì dá Jesu lóhùn pé, “Àwa kò mò.”

Nígbà náà ni ó wí pé, “Nítorí èyí, èmi kò ní sọ àṣẹ tí èmi fi ń ṣe nṅkan wọnyí fún yín.

Òwe àwọn ọmọ méjì

28 “Kí ni ẹ rò nípa eléyíí? Ọkùnrin kan ti ó ní àwọn ọmọkùnrin méjì. Ó sọ fún èyí ẹgbọn pé, ‘Ọmọ, lọ ṣiṣẹ nínú ọgbà àjàrà lóníí.’

29 “Ó sì dá baba rẹ lóhùn pé, ‘Èmi kò ní í lọ,’ ṣùgbọn níkeyìni ó yí ọkàn padà, ó sì lọ.

30 “Nígbà náà ni baba yìí tún sọ fún èyí àbúrò pé, ‘Lọ ṣiṣẹ ní oko.’ Ọmọ náà sì sọ pé, ‘Èmi yòò lọ, baba,’ ṣùgbọn kò lọ rárá.

31 “Nínú àwọn méjèjèì yìí, èwo ni ó ṣe ìfẹ baba wọn?”

Gbogbo wọn sì fohùn ṣọkan pé, “Èyí ẹgbọn ni.”

Jesu wí fún wọn pé, “Lóòótọ ni mo wí fún yín, àwọn agbowó ọde àti àwọn panṣágà yòò wọ ìjọba ọrun síwájú yín.

32 Nítorí Johanu tọ yin wá láti fi ọnà ọdodo hàn yín, ṣùgbọn èyin kò gbà á gbọ, ṣùgbọn àwọn agbowó ọde àti àwọn panṣágà ronúpìwàdà, bí ó tilẹ ṣe pé ẹ rí àwọn ohun tí ń ṣelẹ wọnyí, ẹ kò láti ronúpìwàdà, ẹ kò gbà á gbọ.”

Òwe àwọn ayálégbé

33 “È gbọ ọwe m̀íràn, Baálé ilé kan tí ó gbín ọgbà àjàrà, ó ṣe ọgbà yìí ká, ó wá ibi ìfúntí sínú rẹ, ó kọ ilé ìṣọ. Ó sì fi oko náà ṣe àgbàtọjú fún àwọn àgbẹ kan, ó sì lọ sí ìrìnàjò.

34 Nígba ti àkókò ìkórè súnmọ, ó rán àwọn ìránṣẹ rẹ sí àwọn àgbẹ nàà láti gba èyí ti ó jẹ tirẹ wá.

35 “Ṣùgbọ́n àwọn alágbàtọ́jú sì mú àwọn ọmọ ọdọ rẹ, wọn lu ẹni kìn-ín-ní, wọn pa èkejì, wọn sì sọ èkẹta ní òkúta.

36 Ó sì tún rán àwọn ọmọ ọdọ miiran àwọn tí ó ju ti ịṣájú lọ. Wọn sì túnṣe bí ti àkọkọ sí àwọn wọnyí pẹlú.

37 Níkeyìn, baálé ilé yìí rán ọmọ rẹ pàápàá sí wọn. Ó wí pé, ‘Wọn yòò bu ọlá fún ọmọ mi.’

38 “Ṣùgbọ́n bí àwọn alágbàtọ́jú wọnyí ti rí ọmọ nàà lókèèrè, wọn wí fún ara wọn pé, ‘Èyí ni àròlé nàà. Ẹ wá, ẹ jẹ kí a pa á, kí a sì jogún rẹ.’

39 Wọn sì wọ ọ jade kúrò nínú ọgbà àjàrà nàà, wọn sì pa á.

40 “Njẹ nígba tí olúwa ọgbà àjàrà bá dé, kí ni yòò ṣe sí àwọn olùṣọgbà wọn-ọn-ni?”

41 Wọn wí pé, “Ọun yòò pa àwọn èniyàn búburú nàà run, yòò sì fi ọgbà àjàrà rẹ fún àwọn alágbàtọ́jú miiran tí yòò fún un ní èso tirẹ lásìkò ìkórè.”

42 Jesu wí fún wọn pé, “Àbí ẹyin kò kà á nínú Ìwé Mímọ pé:

“‘Òkúta tí àwọn ọmọlé kòsílẹ,
ni ó di pàtàkì igun ilé;
iṣẹ Olúwa ni èyí,
ó sì jẹ ìyanu ní ojú wa’?

43 “Nítorí nàà èmi wí fún yín, a ó gba ìjọba Ọlórún lẹwọ yín, a ó sì fi fún àwọn orílẹ-èdè tí yòò máa mú èso rẹ wá.

44 Ẹni tí ó bá ṣubú lu òkúta yìi yóò di fífọ, ṣùgbọn ẹni tí òun bá ṣubú lù yóò lẹ ọ lúúlúú.”

45 Nígbà tí àwọn olórí àlùfàà àti àwọn Farisi gbọ òwe Jesu, wọn mò wí pé ó n sọrọ nípa àwọn.

46 Wọn wá ọnà láti mú un, ṣùgbọn wọn bèrù ọpọ ènìyàn tí wọn gba Jesu gẹgẹ bí wòlù.

22

Òwe àsẹ̀ ìgbéyàwó

1 Jesu tún fi òwe sọrọ̀ fún wọn wí pé:

2 “Ìjọba ọrun dàbí ọba kan ti ó múra àsẹ̀ ìgbéyàwó nílá fún ọmọ rẹ̀ ọkúnrin.

3 Ó rán àwọn ọmọ ọdọ rẹ̀ lọ pe àwọn tí a ti pè tẹ̀lẹ̀ sí ibi àsẹ̀ ìgbéyàwó. Ṣùgbọn wọn kò fẹ̀ wá.

4 “Léyìn náà ó tún rán àwọn ọmọ ọdọ míràn pé, ‘È sọ fún àwọn tí mo ti pè wí pé, mo ti ẹ̀ ẹ̀ àsẹ̀ náà tán. A pa màlúú àti ẹran àbọpa mi, a ti ẹ̀ ohun gbogbo tán, ẹ wa sí ibi àsẹ̀ ìgbéyàwó.’

5 “Ṣùgbọn àwọn wọn-ọn-nì tí ó rán ẹ̀ ẹ̀ lọ pè kò kà á sí. Wọn nì bá iṣẹ̀ wọn lọ, ọkan sí ọnà oko rẹ̀, òmíràn sí ibi òwò rẹ̀.”

6 Àwọn iyókù sí mú àwọn ọmọ ọdọ rẹ̀, wọn ẹ̀ ẹ̀ àbùkù sí wọn, wọn lù wọn pa.

7 Ọba yìi bínú gidigidi, ó sì rán àwọn ọmọ-ogun rẹ̀, ó sì pa àwọn apàniyàn náà run, ó sì jó ilú wọn.

8 “Nígbà náà ni ó wí fún àwọn ọmọ ọdọ rẹ̀ pé, ‘Àsẹ̀ ìgbéyàwó ti ẹ̀ tán, ṣùgbọn àwọn tí a pè kò yẹ̀ fún ọlá náà.’

9 È lọ sí ìgboro àti ọpópónà kí ẹ̀ sì pe ẹnikẹni tí ẹ̀ bá lè rí wá àsẹ̀ ìgbéyàwó náà.’

10 Nítorí náà, àwọn ọmọ ọdọ náà sì jáde lọ sí ọpópónà. Wọn sì mú oríṣíríṣíì ènìyàn tí wọn lè rí wá, àwọn tí ò dára àti àwọn tí kò dára, ilé àṣẹ ìyàwó sì kún fún àlejò.

11 “Şùgbón nígbà tí ọba sì wọlé wá látí wo àwọn àlejò tí a pè, ó sì rí ọkúnrin kan nínú wọn tí kò wọ aṣọ ìgbéyàwó.

12 Ọba sì bi í pé, ‘Ọré, báwo ni ìwọ ẹ wà níhìn-ín yìí láíní aṣọ ìgbéyàwó?’ Şùgbón ọkúnrin náà kò ní ìdáhùn kankan.

13 “Nígbà náà ni ọba wí fún àwọn ìránṣẹ rẹ pé, ‘È dì í tọwọ tẹṣẹ, kí ẹ sì sọ ọ sínú òkùnkùn lóde níbi tí ẹkún àti ìpayínkeke wà.’

14 “Nítorí ọpọ ni a pè şùgbón diẹ ni a yàn.”

Sísan owó orí fún Kesari

15 Nígbà náà ni àwọn Farisi péjọpọ látí ronú ọnà tí wọn yóò gbà fi ọrọ ẹnu mú un.

16 Wọn sì rán àwọn ọmọ-ẹyìn wọn pẹlú àwọn ọmọ-ẹyìn Herodu lọ sọdọ rẹ pé, “Olùkọ, àwa mọ pé olóòtítọ ni ìwọ, ìwọ sì n kọni ní ọnà Ọlórùn ní òtítọ. Bẹẹ ni ìwọ kì í wo ojú ẹnikẹni; nítorí tí ìwọ kì í ẹ ojúsàájú ènìyàn.

17 Nísinsin yìí sọ fún wa, kí ni èrò rẹ? Njẹ ó tọ látí san owó orí fún Kesari tàbí kò tọ?”

18 Şùgbón Jesu ti mọ èrò búburú inú wọn, ó wí pé, “Èyin àgàbàgebè, èéṣe ti èyin fi n dán mi wò?”

19 È fi owó ẹyọ tí a fi n san owó orí kan hàn mi.” Wọn mú dínàrì kan wá fún un,

20 ó sì bi wọn pé, “Àwòrán ta ni èyí? Àkọlé tà sì ní?”

21 Wọn sì dáhùn pé, “Ti Kesari ni.”

“Nígbà náà ni ó wí fún wọn pé,” “È fi èyí tí í ẹ̀ ti Kesari fún Kesari, ẹ̀ sì fi èyí tí ẹ̀ ti Olórún fún Olórún.”

22 Nígbà tí wọn gbọ̀ èyí, ẹ̀nu yà wọn. Wọn fi í sílẹ̀, wọn sì bá tiwọn lọ.

Ìgbéyàwó nígbà àjínde

23 Sùgbọ̀n ní ojọ kan náà, àwọn Sadusi tí wọn so pé kò sì àjínde léyìn ikú to Jesu wá láti bi í ní ìbèèrè,

24 wọn wí pé, “Olùkọ̀, Mose wí fún wa pé, bí ọkùnrin kan bá kú ní àìlọmọ̀, kí arákùnrin rẹ̀ sù aya rẹ̀ lópó, kí ó sì bí ọmọ̀ fún un.

25 Bí ó bá jẹ̀ bèẹ̀, láàrín wa níhìn-ín yìí, idílẹ̀ kan wà tí ó ní arákùnrin méje. Èyí èkínní nínú wọn gbéyàwó, léyìn náà ó kú ní àìlọmọ̀. Nítorí náà iyàwó rẹ̀ dì iyàwó arákùnrin keji.

26 Bẹ̀ẹ̀ gégé arákùnrin èkejì náà sì tún kú láìlọmọ̀. A sì fi iyàwó rẹ̀ fún arákùnrin tí ó tún tẹ̀lé e. Bẹ̀ẹ̀ sì ni tí tí òun fi dì iyàwó ẹ̀ni keje.

27 Níkeyìn obìnrin náà pàápàá sì kú.

28 Nítorí tí ó ti ẹ̀ iyàwó àwọn arákùnrin méjèèje, iyàwó ta ni yòò jẹ̀ ní àjínde òkú?”

29 Sùgbọ̀n Jesu dá wọn lóhùn pé, “Àìmọkan yín ni ó fa irú ìbèèrè bá yìí. Nítorí ẹ̀yin kò mọ̀ Ìwé Mímọ̀ àti agbára Olórún.

30 Nítorí ní àjínde kò ní sí ìgbéyàwó, a kò sì ní fi í fún ni ní iyàwó. Gbogbo ènìyàn yòò sì dàbí àwọn angẹ̀li ní ọ̀run.

31 **Şùgbón nísinsin yìí, nípa ti àjìnde òkú, tàbí èyin kò mò pé Ọlórún n' bá yín sòrò nígbà ti ó wí pé:**

32 **'Èmi ni Ọlórún Abrahamu, Ọlórún Isaaki, àti Ọlórún Jakọbu.'** Ọlórún kì í şe Ọlórún òkú, şùgbón tí àwọn aláàyè.”

33 **Nígbà ti àwọn ènìyàn gbọ èyí ẹnu yà wọn sí ẹkọ rẹ.**

Òfin tí ó ga jùlọ

34 **Nígbà ti wọn sì gbọ pé ó ti pa àwọn Sadusi lẹnu mò, àwọn Farisi pé ara wọn jọ.**

35 **Ọkan nínú wọn tí şe amòfin dán an wò pèlú ibéèrè yìí.**

36 **Ó wí pé, “Olùkọ èwo ni ó ga jùlọ nínú àwọn òfin?”**

37 **Jesu dáhùn pé, “‘Fẹ Olúwa Ọlórún rẹ pèlú gbogbo ọkàn rẹ, gbogbo ẹmí rẹ àti gbogbo inú rẹ.’**

38 **Èyí ni òfin àkọkọ àti èyí tí ó tóbi jùlọ.**

39 **Èkejì tí ó tún dàbí rẹ ní pé, ‘Fẹràn ọmọnikẹjì rẹ gégé bí ara rẹ.’**

40 **Lórí àwọn òfin méjèjè yìí ni gbogbo òfin àti àwọn wòlú rọ mò.”**

Ọmọ ta ni Kristi?

41 **Bí àwọn Farisi ti kó ara wọn jọ, Jesu béèrè lówọ wọn pé,**

42 **“Kí ni ẹ rò nípa Kristi? Ọmọ ta ni òun n' şe?”**

Wọn dáhùn pé, “Ọmọ Dafidi.”

43 **Ó sì wí fún wọn pé, “Kí lo dé tí Dafidi, tí ẹmí n' darí, pè é ní ‘Olúwa’? Nítorí ó wí pé,**

22:33 Mt 7.28.   **22:34** Mk 12.28-34; Lk 20.39-40; 10.25-28.

22:35 Lk 7.30; 11.45; 14.3.   **22:37** De 6.5.   **22:41** Mk 12.35-37;

Lk 20.41-44.

44 “Olúwa sọ fún Olúwa mi pé,
 “Jókòó ní ọwọ ọtún mi
 tí tí tí èmi yóò fi fi àwọn ọtá rẹ
 sí abẹ ẹsẹ rẹ.”

45 Njẹ bí Dafidi bá pè é ni ‘Olúwa,’ báwo ni òun ẹ lè
 jẹ ọmọ rẹ?”

46 Kò sí ẹnìkan tí ó lè sọ ọrọ kan ni ìdáhùn, kò tún sí
 ẹnì tí ó tún bí i lèèrè ohun kan mọ láti ọjọ náà mọ.

23

Ìdí méje fún ìdájọ

1 Nígbà náà ni Jesu wí fún ọpọ ènìyàn àti àwọn
 ọmọ-ẹyìn rẹ pé,

2 “Àwọn olùkọ ọfin àti àwọn Farisi jókòó ní ipò
 Mose,

3 nítorí náà, ẹ gbọdọ gbọ tiwọn, kí ẹ sì ẹ ohun
 gbogbo tí wọn bá sọ fún yín. Şùgbọn ẹ má ẹ ohun
 tí wọn ẹ, nítorí àwọn pàápàá kì í ẹ ohun tí wọn kọ
 yín láti ẹ.

4 Wọn á di ẹrù wúwo tí ó sì sòro láti rù, wọn a sì
 gbé e le àwọn ènìyàn léjìká, şùgbọn àwọn tìkára wọn
 kò jẹ fi ìka wọn kan an.

5 “Ohun gbogbo tí wọn n ẹ, wọn n ẹ é kí àwọn
 ènìyàn ba à lè rí wọn ni. Wọn n sọ filakteri wọn di
 gbígbòòrò. Wọn tilẹ n bùkún isétí aşọ oyè wọn nígbà
 gbogbo kí ó ba à lè máa tóbi sí i.

6 Wọn fẹ ipò ọlá ní ibi àsè, àti níbi ìjókòò ìyàşòtò
 ni Sinagogu.

7 Wọn fẹ kí ènìyàn máa kí wọn ní ọjà, kí àwọn
 ènìyàn máa pè wọn ní ‘Rabbi.’

22:46 Mk 12.34; Lk 20.40.

23:5 Mt 6.1; 5.16; Ek 13.9; De 6.8; Mt

9.20.

8 “Şùgbọ̀n kí a má ẹ̀ pe yín ni Rabbi, nítorí pé ẹnìkan ni Olùkọ̀ yín, àní Kristi, ará sì ni gbogbo yín.

9 Ẹ̀ má ẹ̀ pe ẹnìkẹ̀ni ní baba yín ni ayé yíí, nítorí baba kan náà ni ẹ̀ ní tí ó ń bẹ̀ ní ọ̀run.

10 Kí a má sì ẹ̀ pe yín ní Olùkọ̀ nítorí Olùkọ̀ kan soṣo ni ẹ̀yin ní, ọ̀un náà ni Kristi.

11 Şùgbọ̀n ẹnì tí ó bá pọ̀jù nínú yín, ni yóò jẹ̀ ìránṣẹ̀ yín.

12 Şùgbọ̀n ẹnìkẹ̀ni tí ó bá gbé ara rẹ̀ ga ni a ó sì rẹ̀ sílẹ̀, ẹnìkẹ̀ni tí ó bá sì rẹ̀ ara wọ̀n sílẹ̀ ni a ó gbéga.

13 “Ègbé ni fún yín, ẹ̀yin olùkọ̀ ọ̀fin àti Farisi, ẹ̀yin àgàbàgebè! Ẹ̀yin sé iṣọba ọ̀run mọ̀ àwọ̀n ẹ̀niyàn nítorí ẹ̀yin tìkára yín kò wọ̀lé, bẹ̀ẹ̀ ni ẹ̀yin kò jẹ̀ kí àwọ̀n tí ó fẹ̀ wọ̀lé ó wọ̀lé.*

15 “Ègbé ni fún yín, ẹ̀yin olùkọ̀ ọ̀fin àti Farisi, ẹ̀yin àgàbàgebè! Nítorí ẹ̀yin rin yí ilẹ̀ àti òkun ká láti yí ẹnìkan lọ̀kàn padà, şùgbọ̀n ẹ̀yin ń sọ ọ̀ di ọ̀mọ ọ̀run àpààdì ní ilọ̀po méjì ju ẹ̀yin pàápàá.

16 “Ègbé ni fún yín, ẹ̀yin afọ̀jú tí ń fi ọ̀nà han afọ̀jú! Tí ó wí pé, ‘Ẹ̀nikẹ̀ni tí ó ba fi tẹ̀mpìli búra kò sí nńkan kan, şùgbọ̀n bí ẹnìkẹ̀ni bá fi wúra inú tẹ̀mpìli búra, ó di ajìgbèsè.’

17 Ẹ̀yin aláìmọ̀ye afọ̀jú: èwo ni ó ga jù, wúra tàbí tẹ̀mpìli tí ó ń sọ wúra di mímọ̀?

18 Àti pé, ẹnìkẹ̀ni tó bá fi pẹ̀pẹ̀ búra, kò jámọ̀ nńkan, şùgbọ̀n bí ẹnìkẹ̀ni tí ó ba fi ẹ̀bùn tí ó wà lórí rẹ̀ búra, ó di ajìgbèsè.

23:8 Jk 3.1. **23:13** Lk 11.52. * **23:13** Àwọ̀n àkọ̀sílẹ̀ àtìjọ̀ kan se àfikún ọ̀rọ̀ yíí wọ̀lé. 14 Ègbé ni fún yín, ẹ̀yin olùkọ̀ ọ̀fin àti Farisi, ẹ̀yin àgàbàgebè! Àwọ̀n tí wọ̀n jẹ̀ ilẹ̀ àwọ̀n opó rún, tí wọ̀n sì ń gbàdúrà gígùn fún àṣẹ̀hàn, nítorí ẹ̀yí, ìjyà wọ̀n yóò pọ̀ púpọ̀. **23:15** Ap 2.10; 6.5; 13.43. **23:16** Mt 5.33-37; 15.14.

19 Ẹyin aláìmòye afójú wònyí! Èwo ni ó pòjù: èbùn tí ó wà lórí pẹpẹ ni tàbí pẹpẹ fúnra rẹ tí ó sọ èbùn náà di mímọ?

20 Nítorí náà ẹnìkẹni tí ó bá n fi pẹpẹ búra, ó fi í búra àti gbogbo ohun tí ó wà lórí rẹ.

21 Àti pé, ẹni tí ó bá fi tẹmpili búra, ó fi í búra àti ẹni tí n gbé inú rẹ.

22 Àti pé, ẹni tí ó bá sì fi òrun búra, ó fi itẹ Ọlórún àti ẹni tí ó jókòó lórí rẹ búra.

23 “Ègbé ni fún yín ẹyin olùkọ òfin àti Farisi, ẹyin àgàbàgebè! Nítorí ẹyin n gba ìdámẹwáá minti, dili àti kumini, ẹyin sì ti fi ohun tí ó ẹ pàtàkì jùlọ nínú òfin sílẹ láìṣe, ìdájọ, àánú àti ìgbàgbọ. Wònyí ni ó tọ tí ẹyin ìbá ẹ, ẹyin kò bá fi wọ̀n-ọ̀n-nì sílẹ láìṣe.

24 Ẹyin afójú tó n fi afójú mọ̀nà! Ẹ tu kòkòrò-kantíkanti tó bọ̀ sì yín lẹnu nù, ẹ gbé ìbákasẹ̀ mì.

25 “Ègbé ni fún yín ẹyin Farisi àti ẹyin olùkọ òfin, ẹyin àgàbàgebè. Ẹyin n fọ̀ òde ago àti àwo sùgbọ̀n inú rẹ̀ kún fún ìrẹ̀jẹ̀ àti ẹgbin gbogbo.

26 Ìwọ̀ afójú Farisi, tètè kọ̀ fọ̀ inú ago àti àwo, gbogbo ago náà yòò sì di mímọ̀.

27 “Ègbé ni fún yín ẹyin Farisi àti ẹyin olùkọ òfin, ẹyin àgàbàgebè. Ẹ dàbí ibojì funfun tí ó dára ní wíwò, sùgbọ̀n tí ó kún fún egungun èniyàn àti fún ẹgbin àti ìbàjẹ̀.

28 Ẹyin gbiyànjú láti farahàn bí èniyàn mímọ̀, olódodo, lábẹ̀ aṣọ̀ mímọ̀ yín ni ọkàn tí ó kún fún ìbàjẹ̀ pẹ̀lú oríṣiíríṣií àgàbàgebè àti ẹṣẹ̀ wà.

23:23 Lk 11.42; Le 27.30; Mt 6.8.

23:25 Lk 11.39-41; Mk 7.4.

23:27 Lk 11.44; Ap 23.3; Sm 5.9.

29 “Ègbé ni fún yín èyin olùkọ òfin àti Farisi, èyin àgàbàgebè, nítorí èyin kọ ibojì àwọn wòlì tí í ẹ ibojì àwọn olódodo ní ọsọ.

30 Èyin sì wí pé, ‘Àwa ìbá wà ní àsikò àwọn baba wa, àwa kì bá ní ọwọ nínú èjẹ àwọn wòlì’.

31 Njẹ èyin ni ẹlẹrìí fún ara yín pé, èyin ni ọmọ àwọn tí ó pa àwọn wòlì.

32 Àti pé, èyin n tẹlẹ ìsísẹ àwọn baba yín. Èyin n kún ọsùwọn iwà búburú wọn dé òkè.

33 “Èyin ejò! Èyin paramọlẹ! Èyin yóò ti ẹ yọ nínú èbi ọrun àpáàdì?

34 Nítorí náà èmi yóò rán àwọn wòlì àti àwọn ọlọgbọn ọkùnrin tí ó kún fún ẹmí mímọ, àti àwọn akòwé sí yín. Èyin yóò pa àwọn kan nínú wọn nípa kíkàn wọn mọ àgbélébùú. Èyin yóò fi pàsan na àwọn ẹlòmíràn nínú Sinagọgu yín, tí èyin yóò sì ẹ inúnibíni sí wọn láti ilú dé ilú.

35 Kí èyin lè jẹbi gbogbo èjẹ àwọn olódodo tí ẹ ta sílẹ ní ayé, láti èjẹ Abeli títi dé èjẹ Sekariah ọmọ Berekiah ẹni tí ẹ pa nínú tẹmpili láàrín ibi pẹpẹ àti ibi tí ẹ yà sí mímọ fún Ọlọrun.

36 Lóòótọ ni mo wí fún yín, gbogbo nńkan wọnyí yóò wà sórí ìran yìí.

37 “Jerusalemu, Jerusalemu, ilú tí ó pa àwọn wòlì, tí ó sì sọ òkúta lu àwọn tí a rán sí i. Ọpọ ìgbà ni èmi tí n fẹ kó àwọn ọmọ rẹ jọ pọ gégé bí àgbébọ adiyẹ ti í dáàbò bo àwọn ọmọ rẹ lábẹ iyẹ rẹ, sùgbọn èyin kọ.

38 Wò ó, a fi ilé yín sílẹ fún yín ní ahoro.

39 Nítorí èmi sọ èyí fún yín, èyin kì yóò rí mi mọ, títi èyin yóò fi sọ pé, ‘Olùbùkún ni ẹni tó n bọ ní

orúkọ Olúwa.’”

24

Àwọn àmì òpin ayé

¹ Bí Jesu ti ń kúrò ni ẹ̀mpili, àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ tò ọ̀ wá, wọn fẹ̀ fi ẹ̀wà ẹ̀mpili náà hàn án.

² Ẹ̀gbọ̀n ó wí fún wọn pé, “**Ẹ̀yin kò ha rí gbogbo nńkan wọ̀nyí? Lóòótọ̀ ni mo wí fún yín gbogbo ilẹ̀ yí ni a yóò wó lulẹ̀, kò ní sí òkúta kan tí a ó fi sílẹ̀ lórí òmíràn, tí a kì yóò wó lulẹ̀.**”

³ Bí ó ti jókòò ní orí òkè Olifi, àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn tò ọ̀ wá ní ìkòkò, wọn wí pé, “Sọ fún wa nígbà wo ni ẹ̀yí yóò ẹ̀lẹ̀? Kí ni yóò jẹ̀ àmì ìpadà wá rẹ̀, àti ti òpin ayé?”

⁴ Jesu dá wọn lóhùn pé, “**Ẹ̀ má ẹ̀ jẹ̀ kí ẹ̀nikẹ̀ni tàn yín jẹ̀.**

⁵ Nítorí ọ̀pọ̀ yóò wá ní orúkọ mi tí wọn yóò máa pe ara wọn ní Kristi náà. Wọn yóò ẹ̀ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ lónà.

⁶ Ẹ̀ ó máa gbọ̀ ìró ogun àti ìdágìrì ogun, kí ẹ̀yin má ẹ̀ jáyà nítorí nńkan wọ̀nyí kò lè ẹ̀ kí ó ma ẹ̀lẹ̀, ẹ̀gbọ̀n ọ̀pin kì í ẹ̀ àkókò náà.

⁷ Orílẹ̀-èdè yóò dídè sí orílẹ̀-èdè, àti ìjọba sí ìjọba. Ìyàn àti ilẹ̀ mími yóò wà ní ibi púpọ̀.

⁸ Ẹ̀gbọ̀n gbogbo nńkan wọ̀nyí sì jẹ̀ ìbèrẹ̀ ìpọ̀njú tí ó ń bọ̀.

⁹ “Nígbà náà ni a ó sì dá a yín lóró. A ó pa yín, a ó sì kóríra yín ni gbogbo orílẹ̀-èdè, nítorí pé ẹ̀yin jẹ̀ tẹ̀mi.

24:1 Mk 13.1-31; Lk 21.1-33.   **24:2** Mt 26.61; 27.39-40; Lk 19.44; Jh 2.19.   **24:3** Lk 17.20; Mt 13.39,40,49; 28.20; 16.27.   **24:9** Mt 10.17-18,22; Jh 15.18; 16.2.

10 Àti pé, ọ̀pọ̀ nínú yín yóò kọ̀sẹ̀, ẹ̀yin yóò ẹ̀sọ̀fọ̀fọ̀ ara yín, ẹ̀yin yóò kórííra ara yín pẹ̀lú,

11 ọ̀pọ̀ àwọn èké wòlú yóò farahàn, wọn yóò tan ọ̀pọ̀ọ̀pọ̀ èniyàn jẹ.

12 Ẹ̀sẹ̀ yóò wà níbi gbogbo, yóò sì sọ̀ ifẹ̀ ọ̀pọ̀ di tútù,

13 ẹ̀sẹ̀ ọ̀pọ̀ ẹ̀ni tí ó bá forítì í dọ̀pin ni a ó gbàlà.

14 A ó sì wàásù ìyìnre nipa ijoba nàa yìí ní gbogbo ayé ká, láti ẹ̀ ẹ̀rí fún gbogbo orílẹ̀-èdè, nígbà nàa ni ọ̀pin yóò dé.

15 “Nítorí nàa, nígbà tí ẹ̀yin bá rí ìrírà ‘ìsọ̀dahoro, tí a ti ẹ̀nu wòlú Danieli sọ,’ tí ó bá dúrọ̀ ní ibi mímọ̀ (ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá kà á kí ó yé e),

16 nígbà nàa ni kí àwọn tí ń bẹ̀ ni Judea sálo sí orí òkè.

17 Kí ẹ̀ni tí ó wà lórí ilé rẹ̀ má ẹ̀ sọ̀kalẹ̀ wá mú ohunkóhun jáde nínú ilé rẹ̀.

18 Kí àwọn tí ó sì wà lóko má ẹ̀ darí wá sí ilé láti mú àwọn aṣọ̀ wọn.

19 Ẹ̀sẹ̀ ọ̀pọ̀ àánú ẹ̀ mí fún àwọn obìnrin tí ó lóyún, àti fún àwọn tí ó ń fún ọ̀mọ̀ loyan ní ọ̀jọ̀ wọ̀n-ọ̀n-nì!

20 Ẹ̀ sì máa gbàdúrà kí sísá yín má ẹ̀ jẹ̀ ìgbà ọ̀tútù, tàbí ọ̀jọ̀ ìsinmi.

21 Nítorí ìpọ̀njú nílá yóò wà, irú ẹ̀yí tí kò tí ì ẹ̀lẹ̀ láti ìgbà ìbèrẹ̀ ọ̀jọ̀ ayé wá títí di ìsinsin yìí irú rẹ̀ kí yóò sì sí.

22 “Lòòótọ̀, àfi bí a ké ọ̀jọ̀ wọ̀n-ọ̀n-nì kúrú, gbogbo ẹ̀dá aláàyè yóò sẹ̀gbé. Ẹ̀sẹ̀ ọ̀pọ̀ nítorí ti àwọn àyànfẹ̀ ni a ó fi ké ọ̀jọ̀ wọ̀n-ọ̀n-nì kúrú.

23 Nígbà nàa, bí ẹ̀nikẹ̀ni bá sọ̀ fún yín pé, ‘Wo Kristi nàa,’ tàbí pé ó ti farahàn níhìn-ín tàbí lẹ̀hùn ún, ẹ̀ má ẹ̀ gbà á gbọ̀.

24 Nítorí àwọn èké Kristi àti àwọn èké wòlú yóò dídè. Wọn yóò sì ẹ ọpọ یشه àmì àti ìyanu. Bí ó bá lè ẹ é ẹ wọn yóò tan àwọn àyànfẹ Ọlórùn pàápàá jẹ.

25 Wò ó, mo ti kílò fún yín tẹlẹ.

26 “Nítorí náà, bí ẹnikan bá sọ fún yín pé, ‘Olùgbàlà ti dé,’ àti pé, ‘Ó wà ní aginjù,’ ẹ má ẹ wàhàlà láti lọ wò ó, tàbí tí wọn bá ní, ó n fi ara pamọ sí iyàrá,” ẹ má ẹ gbà wọn gbọ.

27 Nítorí bí mọ̀nàmọ̀nà ti n tòn láti ìl-òòrùn tí tí dé ìwò-òòrùn, bẹ̀ẹ̀ ni wíwá Ọmọ Ẹ̀nìyàn yóò jẹ.

28 Nítorí ibikíbi tí òkú bá gbé wà, ibẹ̀ ni àwọn ẹyẹ̀ igún n kójọpọ̀ sí.

29 “Lójúkan náà, léyìn ìpọ̀njú ọjọ̀ wọ̀n-ọ̀n-nì,
 “ni oòrùn yóò ẹ̀kùnkùn,
 ọ̀ṣùpá kì yóò sì fi ìmọ̀lẹ̀ rẹ̀ hàn;
 àwọn ìràwọ̀ ọjọ̀ ọ̀run yóò já sílẹ̀,
 agbára ọjọ̀ ọ̀run ni a ó m̀ì títì’

30 “Nígbà náà ni àmì Ọmọ Ẹ̀nìyàn yóò sì fi ara hàn ní ọ̀run, nígbà náà ni gbogbo ẹyà ayé yóò káàánú, wọn yóò sì rí Ọmọ Ẹ̀nìyàn tí yóò máa ti ọjọ̀ ọ̀run bọ̀ ti òun ti ògo àti agbára nílá.

31 Yóò sì rán àwọn àngẹ̀lì rẹ̀ jáde pẹ̀lú ohùn ìpè nílá, wọn yóò sì kó gbogbo àwọn àyànfẹ̀ rẹ̀ láti orígun m̀ẹ̀rẹ̀rìn ayé àti ọ̀run jọ.

32 “Nísinsin yìí, ẹ̀ kọ̀ ọ̀we lára igi ọ̀pọ̀tọ̀. Nígbà tí ẹ̀ka rẹ̀ bá ti n yọ̀ tuntun tí ó bá sì n ru ewé, ẹ̀yìn mọ̀ pé ìgbà ẹ̀rùn súnmọ̀ tòsí.

24:26 Lk 17.22-24; If 1.7.   24:29 If 8.12; Isa 13.10; El 32.7; Jl 2.10-11; Sf 1.15.   24:30 Mt 16.27; Da 7.13; If 1.7.

33 Bẹ̀ẹ̀ gẹ̀gẹ̀, nígbà tí ẹ̀yin bá sì rí i tí gbogbo ǹnkan wọ̀nyí bá ń ẹ̀lẹ̀, kí ẹ̀ mọ̀ pé ìpadàbò mi dé tán lẹ̀yìn ilẹ̀kùn.

34 Lóòótọ̀ ni mo wí fún yín, ìran yìí kì yóò kojá títí tí gbogbo ǹnkan wọ̀nyí yóò fi ẹ̀.

35 Ọ̀run àti ayé yóò rékojá, ẹ̀gbọ̀n ọ̀rọ̀ mi kì yóò rékojá.

A kò mọ ọjọ tàbí wákàtí nàà

36 “Ẹ̀gbọ̀n kò sí ẹ̀nikan ti ó mọ ọjọ àti wákàtí tí ọ̀pin nàà yóò dé, àwọn àngẹ̀li ọ̀run pàápàá kò mọ ọ̀n. Àní, ọ̀mọ kò mọ ọ̀n, bí kò ẹ̀ Baba mi ǹnkan soṣo ló mọ ọ̀n.

37 Bí ó ẹ̀ rí ní ìgbà ayé Noa, bẹ̀ẹ̀ gẹ̀gẹ̀ ni wíwá Ọ̀mọ Ẹ̀nìyàn yóò sì rí.

38 Nítorí bí àwọn ọjọ nàà ti wà ẹ̀sáájú ikún omi, tí wọ̀n ń jẹ́ tí wọ̀n ń mu, tí wọ̀n ń gbéyàwó, tí wọ̀n sì ń fa iyàwó fún ni, títí tí ó fi di ọjọ tí Noa fi bọ̀ sínú ọ̀kọ̀.

39 Ẹ̀nìyàn kò gbàgbọ̀ nípa ohun tí o ẹ̀lẹ̀ títí tí ikún omi fi dé nítòótọ̀, tí ó sì kó wọ̀n lọ. Bẹ̀ẹ̀ gẹ̀gẹ̀ ni wíwá Ọ̀mọ Ẹ̀nìyàn.

40 Àwọn ọ̀kúnrin méjì yóò máa ẹ̀sẹ̀ nínú oko, a o mú ẹ̀nikan, a ó sì fi ẹ̀ni kejì sílẹ̀.

41 Àwọn obìnrin méjì yóò jùmọ̀ máa lọ ọ̀lọ̀ pọ̀, a yóò mú ọ̀kan, a ó fi ẹ̀ni kejì sílẹ̀.

42 “Nítorí nàà, ẹ̀ múra sílẹ̀, nítorí ẹ̀ kò mọ ọjọ tí Olúwa yín yóò dé.

43 Ẹ̀gbọ̀n, kí ẹ̀ mọ ẹ̀yí pé, baalé ilé ìbá mọ wákàtí nàà tí olẹ̀ yóò wá, ìbá máa ẹ̀sonà, ọ̀un kì bá ti jẹ́ kí a já wọ ilé rẹ̀.

44 Nítorí náà, ẹ gbọdọ wà ní ìmúrasílẹ̀, nítorí ní wákàtí àìròtẹlẹ̀ ni dídé Omọ Ènìyàn yòò jẹ.

45 “Njẹ olóòtítọ àti ọlọgbọn ọmọ ọdọ wo ni olúwa rẹ lè fi ẹ olùbojútó ilé rẹ láti bọ àwọn ọmọ rẹ lójoojúmọ?”

46 Alábùkún fún ni ọmọ ọdọ ti olúwa rẹ dé tí ó sì bá a lórí iṣẹ́ síṣe.

47 Lóòótọ̀ ni mo wí fún yín, èmi yòò sì fi irú ẹnì bẹ̀ẹ́ ẹ alákóóso gbogbo ohun tí mo ní.

48 Sùgbọ́n bí ọmọ ọdọ náà bá jẹ ènìyàn búburú náà bá wí ní ọkàn rẹ pé, ‘Olúwa mi kì yòò tètè dé.’

49 Tí ó sì bẹ̀rẹ̀ sí í fi iya jẹ àwọn ìránṣẹ́ ẹlẹgbẹ̀ rẹ, tí ó n jẹ, tí ó sì n mu àmupara.

50 Nígba náà ni olúwa ọmọ ọdọ yòò wá ní ọjọ àti wákàtí tí kò retí.

51 Yòò sì jẹ ẹ ní iya gidigidi, yòò sì rán an sí ibùgbé àwọn àgàbàgèbè, níbẹ̀ ni ẹkún àti ìpayínkeke yòò wà.

25

Òwe àwọn wúndiá mewaá

1 “Nígba náà ni ó fi ìjọba ọrun wé àwọn wúndiá mewaá. Ti wọn gbé fitíla wọn láti lọ pàdé ọkọ iyawó.

2 Mārùn-ún nínú wọn jẹ ọlọgbọ́n, mārùn-ún nínú wọn ni wọn jẹ aláìgbọ́n.

3 Àwọn tí wọn jẹ aláìgbọ́n gbé fitíla wọn sùgbọ́n wọn kò mú epo kankan lẹwọ.

4 Àwọn ọlọgbọ́n mú epo sínú kólòbó lẹwọ pẹlú fitíla wọn.

5 Nígba tí ọkọ iyàwó pé, gbogbo wọn tòògbé wọn sì sùn.

6 “Nígba tí ó di ọ̀gànjó, igbe ta sókè, ‘Wò ó, ọkọ iyàwó nì bọ, ẹ jáde sóde láti pàdé rẹ.’

7 “Nígba náà ni àwọn wúndiá sì tají, wọn tún fitíla wọn ẹ.

8 Àwọn aláìgbọn márùn-ún tí kò ní epo rára bẹ àwọn ọ̀lọ̀gbọn pé kí wọn fún àwọn nínú èyí tí wọn ní nítorí fitíla wọn nì kú lọ.

9 “Şùgbọn àwọn ọ̀lọ̀gbọn márùn-ún dáhùn pé, bẹẹ kọ; kí ó má ba à ẹ aláító fún àwa àti ẹyin, ẹ kúkú tọ àwọn tí nì tà á lọ, kí ẹ sì rà fún ara yín.

10 “Ní àsikò tí wọn lọ ra epo tiwọn, ni ọkọ iyàwó dé. Àwọn wúndiá tí ó múra tán bá a wolé sí ibi àsè ìgbéyàwó, lẹyin náà, a sì ti ìlẹ̀kùn.

11 “Ní ìkẹyìn ni àwọn wúndiá márùn-ún ìyókù dé, wọn nì wí pé, ‘Olúwa, Olúwa, şilẹ̀kùn fún wa.’

12 “Şùgbọn ọkọ iyàwó dáhùn pé, ‘Lóòótọ ni mo wí fún yín èmi kò mọ yín rí.’

13 “Nítorí náà, ẹ máa şonà. Nítorí pé ẹyin kò mọ ọjọ tàbí wákàtí tí Ọmọ Ènìyàn yòò dé.

Òwe tálẹ̀ntì

14 “A sì tún fi ìjọba ọ̀run wé ọ̀kùnrin kan tí ó nì lọ sí ìrìnàjò. Ó pe àwọn ọ̀mọ ọ̀dọ̀ rẹ, ó sì kó ohun ìní rẹ fún wọn.

15 Ó fún ọ̀kan ni tálẹ̀ntì márùn-ún, ó fún èkejì ni tálẹ̀ntì méjì, ó sì fún ẹ̀kẹta ni tálẹ̀ntì kan, ó fún olúkúlùkù gégé bí agbára rẹ ti mọ, ó sì lọ ìrìnàjò tirẹ.

16 Ọkùnrin tí ó gba tálẹ̀ntì mǎrùn-ún bèrẹ̀ lésẹ̀kẹ̀sẹ̀ láti fi owó náà ẹ̀wò. Láìpẹ̀, ó sì jẹ̀rẹ̀ mǎrùn-ún mǐrà̀n.

17 Ọkùnrin tí ó gba tálẹ̀ntì méjì náà fi tirẹ̀ ẹ̀wò. Láìpẹ̀, ó sì jẹ̀rẹ̀ tálẹ̀ntì méjì mǐrà̀n.

18 Ẹ̀gbọ̀n ọkùnrin tí ò gba tálẹ̀ntì kan, ó wa ihò ní ilẹ̀, ó sì bo owó ọ̀gá mọ̀ ibẹ̀.

19 “Lẹ̀yìn ọ̀jọ̀ pípẹ̀, olúwa àwọ̀n ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ dé láti àjò rẹ̀. Ó pẹ̀ wọ̀n jọ̀ láti bá wọ̀n ẹ̀rọ̀ owó rẹ̀.

20 Ọkùnrin tí ó gba tálẹ̀ntì mǎrùn-ún, mú mǎrùn-ún mǐrà̀n padà wá, ó wí pé, ‘Olúwa, ìwọ̀ ti fi tálẹ̀ntì mǎrùn-ún fún mi, mo sì ti jẹ̀rẹ̀ mǎrùn-ún mǐrà̀n pẹ̀lú rẹ̀.’

21 “Olúwa rẹ̀ wí fún un pé, ‘O ẹ̀un ìwọ̀ ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ rere àti olóòtítọ̀: ìwọ̀ ẹ̀ olóòtítọ̀ nínú ohun díẹ̀, èmi yóò fi ọ̀ ẹ̀ olórí ohun púpọ̀, bọ̀ sínú ayọ̀ olúwa rẹ̀.’

22 “Èyí tí ó gba tálẹ̀ntì méjì wí pé ‘Olúwa, ìwọ̀ fún mi ní tálẹ̀ntì méjì láti lẹ̀, èmi sì ti jẹ̀rẹ̀ tálẹ̀ntì méjì mǐrà̀n.’

23 “Olúwa rẹ̀ sì wí fún un pé, ‘O ẹ̀un, ìwọ̀ ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ rere àti olóòtítọ̀. Ìwọ̀ ti jẹ̀ olóòtítọ̀ nínú ohun díẹ̀, èmi yóò fi ọ̀ ẹ̀ olórí ohun púpọ̀. Ìwọ̀ bọ̀ sínú ayọ̀ olúwa rẹ̀.’

24 “Níkeyìn, ọkùnrin tí a fún ní tálẹ̀ntì kan wá, ó wí pé, ‘Olúwa, mo mọ̀ pé ònròrò ènìyàn ni ìwọ̀ n ẹ̀ ìwọ̀ n kórè níbi tí ìwọ̀ kò gbìn sí, ìwọ̀ n kọ̀jọ̀ níbi tí ìwọ̀ kò ó ká sí.’

25 Èmi bèrù, mo sì lọ̀ pa tálẹ̀ntì rẹ̀ mọ̀ sínú ilẹ̀. Wò ó, ǹkan rẹ̀ nìyí.’

26 “Şùgbọ̀n olúwa rẹ̀ dáhùn pé, ‘Ìwọ̀ ọmọ̀ ọ̀dọ̀ búburú, ìwọ̀ mọ̀ pé èmi n kórè níbi tí èmi kò fúnrúgbìn sì, èmi sì n kójo níbi tí èmi kò fónká ká sí.

27 Nígba náà ìwọ̀ ìbá kúkú fi owó mi sí ilé ìfowópamọ̀ tí èmi bá dé èmi ìbá le gba owó mi pèlú èrè.

28 “‘Ó sì pàşẹ̀ kí a gba tálẹ̀ntì náà lẹ̀wọ̀ rẹ̀, kí a sì fún ọ̀kúnrin tí ó ní tálẹ̀ntì mẹ̀wáá.

29 Nítorí ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá ní a ó fún sí i, yòò sí tún ní sí lópòlópò. Şùgbọ̀n láti ọ̀wọ̀ ẹ̀ni tí kò ní ni a ó ti gbà èyí tí ó ní.

30 Nítorí ìdí èyí, gbé aláìlère ọmọ̀ ọ̀dọ̀, jù ú sínú ọ̀kúnkùn lóde, ibẹ̀ ni ẹ̀kún òun ìpayínkeke yòò gbé wà.’

Àwọ̀n àgùntàn àti ewúré

31 “Şùgbọ̀n nígba ti Ọmọ̀ Èniyàn yòò wá nínú ògo rẹ̀ pèlú gbogbo àwọ̀n angẹ̀li rẹ̀ nígba náà ni yòò jókòó lórí itẹ̀ ọgo ní ọrun.

32 Gbogbo orílẹ̀-èdè ni a ó kójo níwájú rẹ̀, òun yòò sì ya àwọ̀n èniyàn ayé sí ọ̀tọ̀ gẹ̀gẹ̀ bí olùşọ̀-àgùntàn şe é ya àgùntàn kúrò lára àwọ̀n ewúré.

33 Òun yòò sì fi àgùntàn sí ọ̀wọ̀ ọ̀tún àti ewúré sí ọ̀wọ̀ ọ̀sì.

34 “Nígba náà ni ọba yòò wí fún àwọ̀n tí ó wà lẹ̀wọ̀ ọ̀tún pé, ‘È wá, ẹ̀yin tí Baba mi ti bùkún fún, ẹ̀ jogún ìjọba tí a ti pèsè fún yín láti ìpilẹ̀şẹ̀ ayé.

35 Nítorí ebi pa mi, ẹ̀yin sì fún mi ní oúnjẹ, òngbẹ̀ gbẹ̀ mí, ẹ̀yin sì fún mi ní omi. Mo jẹ̀ àlẹ̀jò, ẹ̀yin sì pè mí sínú ilé yín.

36 Mo wà ní ìhòhò, èyin sì daṣọ bò mí. Nígba tí mo ṣe àìsàn ẹ ṣe ìtójú mi, àti ìgbà tí mo wà ní ogbà èwọ̀n èyin bè mí wò?

37 “Nígba náà ni àwọ̀n olódodo yóò fèsì pé, ‘Olúwa, nígba wo ni àwa rí ọ tí ebi n pa ọ, tí a sì fún ọ ní oúnjẹ? Tàbí tí òngbẹ n gbẹ ọ tí a sì fún ọ ní ohun mímu?’

38 Tàbí tí o jẹ àlejò tí a gbà ó sínú ilé wa? Tàbí tí o wà ní ìhòhò, tí a sì daṣọ bò ọ?

39 Nígba wo ni a tilẹ rí i tí o ṣe àìsàn, tàbí tí o wà ní ogbà èwọ̀n, tí a bè ọ wò?”

40 “Ọba náà yóò sì dáhùn yóò sì wí fún wọ̀n pé, ‘Lóòótọ̀ ni mo wí fún yín pé níwọ̀n ìgbà tí èyin ṣe nńkan wọ̀nyí fún àwọ̀n arákùnrin mi yíí tí o kéré jù lọ, ẹ n ṣe wọ̀n fún mi ni.’

41 “Nígba náà ni yóò sọ fún àwọ̀n tí ọwọ̀ òsì pé, ‘È kúrò lódò mi, èyin ẹni ẹgún, sínú iná àìnípẹ̀kun tí a ti tójú fún ẹ̀sù àti àwọ̀n àngẹ̀li rẹ.’

42 Nítorí tí ebi pa mi, èyin kò tilẹ̀ bọ mi, òrùngbẹ gbẹ mi, ẹ kò tilẹ̀ fún mi ní omi láti mu.

43 Mo jẹ àlejò, èyin kò tilẹ̀ gbà mi sílé. Mo wà ní ìhòhò, èyin kò fi aṣọ̀ bò mi. Mo ṣàìsàn, mo sì wà lógbà èwọ̀n, èyin kò bè mí wò.’

44 “Nígba náà àwọ̀n pẹ̀lú yóò dáhùn pé, ‘Olúwa, nígba wo ni àwa rí ọ, tí ebi n pa ọ tàbí tí òngbẹ n gbẹ ọ, tàbí tí o ṣàìsàn, tàbí tí o wà lógbà èwọ̀n, tí a kò sí ràn ọ lówọ?’

45 “Nígba náà àwọ̀n yóò dáhùn pé, ‘Lóòótọ̀ ni mo wí fún pé, nígba tí èyin ti kọ̀ láti ran ọkan nínú àwọ̀n tí ó kéré jù lówọ̀ nínú arákùnrin mi, èyin tí kọ̀ láti ṣe ìràn lówọ̀ fún mi ni.’

46 “Nígba náà wọn yóò sì kojá lọ sínú iyà ànìpèkun, şùgbón àwọn olódodo yóò lọ sí iyè ànìpèkun.”

26

Ìdìtẹ̀ mọ̀ Jesu

¹ Nígba tí Jesu ti parí òrọ̀ wònyí pèlú àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀, ó wí fún wọn pé,

² “Bí ẹ̀yin tí mọ̀ ní ọ̀jọ̀ méjì sí i, àjọ̀ ìrékojá yóò bèrẹ̀. Àti pé, a ó fi Ọmọ̀ Ènìyàn lé wọn lẹ̀wọ̀, a ó sì kàn mí mọ̀ àgbélébùú.”

³ Ní àsìkò tí Jesu n sọ̀rọ̀ yìí, àwọn olórí àlùfáà àti àwọn àgbàgbà kó ara wọn jọ̀ ní ààfin olórí àlùfáà náà tí à n pè ní Kaiafa.

⁴ Látí gbèrò àwọn ọ̀nà tí wọn yóò fi mú Jesu pèlú ẹ̀tàn, kí wọn sì pa á.

⁵ Şùgbón wọn fohùn şọkan pé, “Kì í şe lásìkò àşè àjọ̀ ìrékojá, nítorí rògbòdìyàn yóò şelẹ̀.”

A fi òróró kun Jesu lára ní Betani

⁶ Nígba tí Jesu wà ní Betani ní ilé ọ̀kùnrin tí à n pè ní Simoni adètẹ̀.

⁷ Bí ó ti n jẹun, obìnrin kan wá sọ̀dọ̀ rẹ̀ pèlú alabasita òróró ìkunra iyebíye, ó sì dà á sí i lórí.

⁸ Nígba tí àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rí i, inú bí wọn. Wọn wí pé, “Ìrú ìfowòşòfò wo ni ẹ̀yí?”

⁹ Èéha tí şe, obìnrin yìí ìbá tà á ní owó púpọ̀, kí a sì fi owó náà fún àwọn aláíní.”

¹⁰ Jesu ti mọ̀ èrò ọ̀kàn wọn, ó wí pé, “Èéşe ti ẹ̀yin fi n dá obìnrin yìí lẹ̀bi? Ó şe ohun tí ó dára fún mí.

26:1 Mt 7.28; 11.1; 13.53; 19.1.   **26:2** Mk 14.1-2; Lk 22.1-2; Jh 11.47-53.   **26:6** Mk 14.3-9; Jh 12.1-8; Lk 7.36-38.

11 Ẹyin yóò ní àwọn aláìní láàrín yín nígbà gbogbo, ẹ̀yìn kò le rí mi nígbà gbogbo.

12 Nípa dida òróró ìkunra yìí sí mi lára, òun n ẹ̀ ẹ̀yí fún ìsínkú mi ni.

13 Lóòótọ̀ ni mo wí fún yín, a ó sì máa ẹ̀ ìrántí rẹ̀ nígbà gbogbo fún ị̀sẹ̀sí rẹ̀ yìí. Níbíkíbi tí a bá ti wàásù ìyìnre rẹ̀ yìí ní gbogbo àgbáyé ni a ó ti sọ̀ ìtàn ohun tí obìnrin yìí ẹ̀.”

Judasi gbà láti fi Jesu hàn

14 Nígbà náà ni ọ̀kan nínú àwọn aposteli méjìlá ti à n pè ní Judasi Iskariotu lọ sọ̀dọ̀ àwọn olórí àlùfáà.

15 Òun sì béèrè pé, “Kí ni ẹ̀yin yóò san fún mi bí mo bá fi Jesu lé yín lówó?” Wọn sì fún un ní ọ̀gbọn owó fàdákà. Ó sì gbà á.

16 Láti ìgbà náà lọ ni Judasi ti bèrẹ̀ sí i wá ọ̀nà láti fà á lé wọn lówó.

Oúnjẹ alẹ̀ ìkẹyìn

17 Ní ojọ̀ kìn-ín-ní àjọ̀ àìwúkàrà, àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn tọ̀ Jesu wá pé, “Níbo ni ìwọ̀ fẹ̀ kí a pèsè sílẹ̀ láti jẹ̀ àsẹ̀ ìrẹ̀kojá?”

18 Jesu sì dáhùn pé, “Ẹ̀ wọ̀ ìlú lọ, ẹ̀yin yóò rí ọ̀kùnrin kan, ẹ̀ wí fún un pé, ‘Olùkọ̀ wa wí pé, àkókò mi ti dé. Èmi yóò sì jẹ̀ àsẹ̀ ìrẹ̀kojá pẹ̀lú àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn mi ní ilẹ̀ rẹ̀.’”

19 Nítorí náà, àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn náà ẹ̀ gégé bí Jesu ti sọ̀ fún wọn. Wọn sì tọ̀jú oúnjẹ̀ àsẹ̀ ti ìrẹ̀kojá níbẹ̀.

20 Ní àsálẹ̀ ojọ̀ kan náà, bí Jesu ti jókòò pẹ̀lú àwọn méjìlá,

---

26:14 Mk 14.10-11; Lk 22.3-6.   **26:15** Ek 21.32; Sk 11.12.   **26:17** Mk 14.12-16; Lk 22.7-13.   **26:18** Mt 26.45; Jh 7.6; 12.23; 13.1; 17.1.   **26:19** Mt 21.6; De 16.5-8.   **26:20** Mk 14.17-21; Lk 22.14,21-23; Jh 13.21-30.

21 nígbà tí wọn sì n jẹun, ó wí pé, “**Lóòótó ni mo wí fún yín, ọkan nínú yín yóò fi mí hàn.**”

22 Ìbànújẹ̀ sì bo ọkàn wọn nígbà tí wọn gbọ̀ èyí. Wọn sì bèrẹ̀ sí bí í pé, “Olúwa, èmi ni bí?”

23 Jesu dáhùn pé, “**Èni ti ó bá mi tọwọ̀ bọ inú àwo, ni yóò fi mí hàn.**

24 Ọmọ̀ Ènìyàn n lọ bí a ti kọwé nípa rẹ̀: sùgbọ̀n ègbé ni fún ọkùnrin náà lẹwọ̀ ẹni tí a ó ti fi Ọmọ̀ Ènìyàn hàn! **Ìbá kúkú sà̀n fún ẹni náà, bí a kò bá bí.**”

25 Judasi, ẹni tí ó fi í hàn pẹ̀lú béèrẹ̀ pé, “Rabbi, èmi ni bí?”

Jesu sì dá a lóhùn pé, “**Ìwọ wí i.**”

26 Bí wọn ti n jẹun, Jesu sì mú iwọn àkàrà kékeré kan, lẹyìn tí ó ti gbàdúrà sí i, ó bù ú, Ó fún àwọn ọmọ̀-èyìn rẹ̀, Ó wí pé, “**Gbà, jẹ; nítorí èyí ni ara mi.**”

27 Bákan náà, ó sì mú ago wáinì, ó dúpẹ̀ fún un, ó sì gbé e fún wọn. Ó wí pé, “**Kí gbogbo yín mu nínú rẹ̀.**

28 **Nítorí èyí ni ẹjẹ mi tí májẹmú tuntun, tí a ta sílẹ̀ fún ìdàríjì ẹ̀şẹ̀ ọ̀pọ̀ ènìyàn.**

29 **Sì kiyèsì àwọn ọ̀rọ̀ mi. Èmi kì yóò tún mu nínú ọ̀tí wáinì yìi mọ̀ títí di ọ̀jọ̀ náà tí èmi yóò mu ún ní tuntun pẹ̀lú yín ní ìjọba Baba mi.**”

30 Wọn sì kọ orin kan, lẹyìn náà wọn lọ sórí òkè Olifi.

Jesu sọ pé Peteru yóò sẹ̀ ọ̀n

31 Nígbà náà ni Jesu wí fún wọn pé, “**Gbogbo yín ni yóò kọsẹ̀ lára mi ní ọ̀ru ọ̀nì. Nítorí a ti kọ ọ̀ pé:**

26:26 Mk 14.22-25; Lk 22.17-19; 1Kọ 10.16; 11.23-26; Mt 14.19; 15.36. 26:30 Mk 14.26-31; Lk 22.33-34,39; Jh 14.31; 18.1; 13.36-38.

26:31 Sk 13.7; Jh 16.32.

“Èmi yóò kọlu olùşọ-àgùntàn
a ó sì tú agbo àgùntàn nàà ká kiri.’

32 Şùgbọ̀n lẹ̀yìn tí mo bá jí dídẹ̀, èmi yóò ńáájú yín lọ sí Galili.”

33 Peteru sì dá a lóhùn pé, “Bí gbogbo èniyàn tilẹ̀ kọ̀ ọ̀ sílẹ̀, èmi kì yóò ẹ̀ bẹ̀ẹ̀.”

34 Jesu wí fún un pé, “Lòòótọ̀ ni mo wí fún ọ̀ pé, ní òru yìí, kí àkùkọ̀ kí ọ̀ tó kọ̀, iwọ̀ yóò sẹ̀ mi nígbà mẹ́ta.”

35 Peteru wí fún un pé, “Bí ọ̀ tilẹ̀ jẹ̀ láti kú pẹ̀lú, èmi kò jẹ̀ sẹ̀ ọ̀.” Gẹ́gẹ̀ bẹ̀ẹ̀ ni gbogbo àwọ̀n ọ̀mọ-ẹ̀yìn wí.

Jesu ní Getsemane

36 Nígbà nàà ni Jesu àti àwọ̀n ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ lọ sí ibi kan ti à ń pè ní ogbà Getsemane, ó wí fún wọ̀n pé, “È jókòò níhìn-ín nígbà tí mo bá lọ gbàdúrà lóhùn ún ni.”

37 Ó sì mú Peteru àti àwọ̀n ọ̀mọ̀ Sebede méjèèjì Jakọ̀bu àti Johanu pẹ̀lú rẹ̀, ìrora àti ibànújẹ̀ bẹ̀rẹ̀ sí gba ọ̀kàn rẹ̀.

38 Nígbà nàà ni ó wí fún wọ̀n pé, “Ọ̀kàn mi gbogbẹ̀ pẹ̀lú ibànújẹ̀ títí dé ojú ikú, ẹ̀ dúró níhìn-ín yìí, kí ẹ̀ máa ńọ̀nà pẹ̀lú mi.”

39 Òun lọ sí iwájú díẹ̀ sí i, ó sì dojúbolẹ̀, ó sì gbàdúrà pé, “Baba mi, bí ọ̀ bá ẹ̀ é ẹ̀, jẹ̀ kí a mú ago yìí ré mi lórí kojá, şùgbọ̀n ìfẹ̀ tírẹ̀ ni mo fẹ̀ kí ọ̀ ẹ̀, kì í ẹ̀ ìfẹ̀ tẹ̀mi.”

40 Bí ọ̀ ti padà sọ̀dọ̀ àwọ̀n ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ mètẹ̀tẹ̀ta, ó bá wọ̀n, wọ̀n ń sùn. Ó kígbẹ̀ pé, “Peteru, ẹ̀yin kò tilẹ̀ lẹ̀ bá mi ńọ̀nà fún wákàtí kan?”

41 Ẹ máa sọra, kí ẹ sì máa gbàdúrà kí ẹyin má ba à bọ sínú idewò. Nítorí ẹmí n fẹ nítòótọ, sùgbọn ó ẹ àìlera fún ara.”

42 Ó tún fi wọn sílẹ nígbà kejì, ó sí gbàdúrà pé, “Baba mi, bí ago yìi kò bá lè ré mi lórí kojá bí kò ẹ pé mo bá mu ún, ìfẹ tìrẹ ni kí a ẹ.”

43 Nígbà tí ó tún padà dé sọdọ wọn, Ó rí i pé wọn n sùn, nítorí ojú wọn kún fún oorun.

44 Nítorí nàà, ó fi wọn sílẹ ó tún padà lọ láti gbàdúrà nígbà kẹta, ó n wí ohun kan nàà.

45 Nígbà nàà ni ó tọ àwọn ọmọ-ẹyin rẹ wá, ó wí pé, “Àbí ẹyin sì n sùn síbẹ, ti ẹ sì n sinmi? Wò ó wákàtí nàà tí dé ti a ó fi Ọmọ Ènìyàn lé àwọn ẹlẹsẹ lẹwọ.

46 Ẹ òdè! Ẹ jẹ kí a máa lọ! Ẹ wò ó, ẹni tí yòò fi mi hàn n bọ wá!”

A mú Jesu

47 Bí ó ti n sọrọ lẹwọ, Judasi, ọkan nínú àwọn méjìlá dé pẹlú ọpọ ènìyàn pẹlú idà àti kùmọ lẹwọ wọn, wọn ti ọdọ àwọn olórí àlùfàà àti àgbàgbà Júú wá.

48 Ẹni tí ó sì fi í hàn ti fi àmì fún wọn, pé, “Ẹnikẹni tí mo bá fi ẹnu kò ní ẹnu, ọun nàà ni; ẹ mú un.”

49 Nísinsin yìi, Judasi wá tààrà sọdọ Jesu, ó wí pé, “Àlàáfìà, Rabbi!” Ó fi ẹnu kò ó ní ẹnu.

50 Jesu wí pé, “**Ọrẹ, kí ni nńkan tí iwọ bá wá.**”

Àwọn iyókù sì sún síwájú wọn sì mú Jesu.

51 Sì wò ó, ọkan nínú àwọn tí ó wà pẹlú Jesu na ọwọ rẹ, ó sì fa idà yọ, ó sì sá ọkan tí i ẹ ọmọ ọdọ olórí àlùfàà, ó sì gé e ní etí sọnú.

26:42 Jh 4.34; 5.30; 6.38. 26:45 Mt 26.18; Jh 12.23; 13.1; 17.1.

26:47 Mk 14.43-50; Lk 22.47-53; Jh 18.2-11. 26:50 Mt 20.13; 22.12.

52 Jesu wí fún un pé, “Fi idà rẹ bọ àkọ nítorí àwọn tí ó n fi idà pa ni a ó fi idà pa.

53 Ìwọ kò mọ pé èmi lè béèrè lẹwọ Baba mi kí ó fún mi ju légiònì angẹli méjìlá? Òun yóò sì fi wọn ránṣẹ lésẹkẹsẹ.

54 Şùgbọ́n bí mo bá ẹ eléyí ọ̀nà wo ni a ó fi mú Ìwé Mímọ ẹ, èyí tí ó ti sọ ohun tí ó ẹlẹ nísinsin yìí?”

55 Nígba náà ni Jesu wí fún ijo ènìyàn náà pé, “Njẹ èmi ni ẹ kà sí ọdaràn ti ẹ múra pẹlú idà àti kùmọ kí ẹ tó lé mú mi? Ẹ rántí pé mo ti wà pẹlú yín, tí mo n kọ yín lójojúmọ nínú tẹmpili, ẹyin kò sì mú mi nígba náà.

56 Şùgbọ́n gbogbo wọnyí n ẹlẹ kí ọ̀rọ tí a ti ẹnu àwọn wòlú sọ, tí a kọ sínú Ìwé Mímọ lè ẹ.” Nígba yìi gan an ni gbogbo àwọn ọmọ-ẹyin rẹ ti kúrò lẹdọ rẹ, wọn sì sálo.

Níwájú Sahẹndiri

57 Àwọn tí ó mú Jesu fà á lọ sí ilé Kaiafa, olórí àlùfáà, níbi ti àwọn olùkọ ọ̀fin àti gbogbo àwọn àgbàgbà Júù péjọ sí.

58 Şùgbọ́n Peteru n tẹlé e lókèèrè. Òun sì wá sí àgbàlá olórí àlùfáà. Ó wọlé, ó sì jókòò pẹlú àwọn olùṣọ. Ó n dúró láti ri ohun tí yóò ẹlẹ sí Jesu.

59 Nígba náà ni àwọn olórí àlùfáà àti gbogbo ìgbìmọ Júù ní ilé ẹjọ tí ó ga jùlọ ti Júù péjọ síbẹ, wọn wá àwọn ẹlẹyí tí yóò purọ mọ Jesu, kí a ba à lè rí ẹjọ rò mọ ọ̀n lésẹ, eléyí tí yóò yọrí si idájọ ikú fún un.

60 Bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé àwọn ẹlẹ́rìí èké dide, sùgbọ́n wọn kò rí ohun kan.

Níkeyìn, àwọn ẹlẹ́rìí méjì dide.

61 Wọn wí pé, “Ọkùnrin yìí sọ pé, ‘Èmi lágbara láti wó tẹmpili Ọlọrun lulẹ̀, èmi yóò sì tún un mọ ní ojọ méta.’”

62 Nígba náà ni olórí àlùfáà sì dide, ó wí fún Jesu pé, “Èrì yìí n kọ? Ìwọ sọ bèẹ̀ tàbí ìwọ kò sọ bèẹ̀?”

63 Sùgbọ́n Jesu dákẹ̀ rọ́rọ́.

Nígba náà ni olórí àlùfáà wí fún un pé, “Mo fi ọ bú ní orúkọ Ọlọrun aláàyè, kí ó sọ fún wa, bí ìwọ bá í ẹ̀ Kristi Ọmọ Ọlọrun.”

64 Jesu sì dáhùn pé, “**Bẹẹ̀ ni, ìwọ wí.**” Sùgbọ́n mo wí fún gbogbo yín. “**Ẹyin yóò rí Ọmọ Ènìyàn ti yóò jókòò lẹwọ ọtún alágbara, tí yóò sì máa bọ wá láti inú ikùùkuu.**”

65 Nígba náà ni olórí àlùfáà fa aṣọ òun tìkára rẹ̀ ya. Ó sì kígbẹ̀ pé, “Ọrọ̀-òdì! Kí ni a tún n wá ẹlẹ́rìí fún? Gbogbo yín ti gbọ ọrọ̀-òdì rẹ̀. Kí ni ìdájọ́ yín?”

66 Kí ni ẹ̀ ti rò èyí sí.

Gbogbo wọn sì kígbẹ̀ lẹ̀hùn kan pé, “Ó jẹ̀bi ikú!”

67 Wọn tu itọ́ sí i ní ojú. Wọn kàn án lẹ̀ṣẹ̀. Àwọn ẹlòmíràn sì gbá a lójú.

68 Wọn wí pé, “Sọ àṣọtẹlẹ̀ fún wa! Ìwọ Kristi, ta ni ẹni tí ó n lù Ọ?”

Peteru sẹ Jesu

69 Lákòókò yìí, bí Peteru ti n jókòò ní àgbalá, ọmọbìnrin kan sì tọ ọ wá, ó ní, “Ìwọ wà pẹ̀lú Jesu ti Galili.”

26:61 Mt 24.2; 27.40; Ap 6.14; Jh 2.19.   26:63 Mt 27.11; Jh 18.33.

26:64 Mt 16.28; Da 7.13; Sm 110.1.   26:65 Nu 14.6; Ap 14.14; Le 24.16.

⁷⁰ Sùgbọ̀n Peteru sẹ̀ ní ojú gbogbo wọ̀n pé, “Èmi kò tilẹ̀ mọ̀ ohun tí ẹ̀ n sọ̀ nípa rẹ̀.”

⁷¹ Lẹ̀yìn èyí, ní ìta ní ẹ̀nu-ọ̀nà, ọ̀mọ̀bìnrin m̀ìràn tún rí i, ó sì wí fún àwọ̀n tí ó dúró yíká pé, “Ọ̀kùnrin yìí wà pẹ̀lú Jesu ti Nasareti.”

⁷² Peteru sì tún sẹ̀ lẹ̀ẹ̀keji pẹ̀lú ìbúra pé, “Èmi kò tilẹ̀ mọ̀ ọ̀kùnrin náà rárá.”

⁷³ Nígba tí ó pẹ̀ díẹ̀, àwọ̀n ọ̀kùnrin tí ó n dúró níbi ìran yìí tọ̀ ọ̀ wá, wọ̀n wí fún Peteru pé, “Lódótọ̀, ìwọ̀ jẹ̀ ọ̀kan nínú àwọ̀n ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn, àwa mọ̀ ọ̀n. Èyí sì dá wa lójú nípa àmì ohùn rẹ̀ tí ó n ti ẹ̀nu rẹ̀ jáde.”

⁷⁴ Peteru sì tún bèrẹ̀ sí í búra ó sì fi ara rẹ̀ ré wí pé, “Mo ní èmi kò mọ̀ ọ̀kùnrin yìí rárá.”

Lójúkan náà àkùkọ̀ sì kọ̀.

⁷⁵ Nígba náà ni Peteru rántí ǹnkan tí Jesu ti sọ̀ pé, **“Kí àkùkọ̀ tó ó kọ̀, ìwọ̀ yóò sẹ̀ mi nígbà m̀ẹ̀ta.”** Ọ̀un sì bọ̀ sí ọ̀de, ó sọ̀kún kíkorò.

27

Judasi lọ pokùnso

¹ Ní ọ̀wúrọ̀, gbogbo àwọ̀n olórí àlùfáà àti àwọ̀n àgbàgbà Júù tún padà láti gbìmọ̀ bí wọ̀n yóò ti ẹ̀ pa Jesu.

² Lẹ̀yìn èyí, wọ̀n fi ẹ̀wọ̀n dè é, wọ̀n sì jòwọ̀ rẹ̀ fún Pilatu tí i ẹ̀ gómìnà.

³ Nígba tí Judasi, ẹ̀ni tí ó fi í hàn, rí i wí pé a ti dá a lẹ̀bi ikú, ó yí ọ̀kan rẹ̀ padà, ó sì káàánú nípa ohun tí ó ẹ̀. Ó sì mú ọ̀gbọ̀n owó fàdákà tí ó gba náà wá fún àwọ̀n olórí àlùfáà àti àwọ̀n àgbàgbà Júù.

⁴ Ó wí pé, “Mo ti sẹ nítorí tí mo ti ta èjẹ aláilẹsẹ sílẹ.”

Wọn dá a lóhùn pẹ́lú ìbínú pé, “Èyí kò kàn wá! Wàhálà tìrẹ̀ nì!”

⁵ Nígbà nàà ni Judasi da owó nàà sílẹ̀ nínú tẹ̀mpili. Ó jáde, ó sì lọ pokùnso.

⁶ Àwọn olórí àlùfáà sì mú owó nàà. Wọn wí pé, “Àwà kò lè fi owó yíi sínú owó ìkójọpọ̀. Ní iwọn ìgbà tí ó lòdì sí òfin wa nítorí pé owó èjẹ̀ nì.”

⁷ Wọn sì gbìmọ̀, wọn sì fi ra ilẹ̀ amọ̀kòkò, láti máa sin òkú àwọn àjẹ̀jì nínú rẹ̀.

⁸ Ìdí nìyí tí à ń pe ibi ìsínkú nàà ní “Ilẹ̀ Èjẹ̀” tí tí di òní.

⁹ Èyí sì jẹ̀ ìmúṣẹ̀ èyí tí a ti sọ̀télé̀ láti ẹ̀nu wòlú Jeremiah wí pé, “Wọn sì mú oḡbọ̀n owó fàdákà tí àwọn ènìyàn Israẹ̀li díyẹ̀ lé e.

¹⁰ Wọn sì fi ra ilẹ̀ kan lẹ̀wọ̀ àwọn amọ̀kòkò gégé bí Olúwa ti pàṣẹ̀.”

Jesu níwájú Pilatu

¹¹ Nígbà nàà ni Jesu dúró níwájú baálẹ̀ láti gba ìdájọ̀. Baálẹ̀ sì béèrè pé, “Ṣe iwọ̀ ní ọ̀ba àwọn Júù?”

Jesu dáhùn pé, “**Bẹ̀ẹ̀ nì, nítorí tí iwọ̀ wí i.**”

¹² Sùgbọ̀n nígbà tí àwọn olórí àlùfáà àti àwọn àgbàgbà Júù fi gbogbo ẹ̀sùn wọn kàn án, Jesu kò dáhùn kan.

¹³ Nígbà nàà ni Pilatu, béèrè lẹ̀wọ̀ Jesu pé, “Àbí iwọ̀ kò gbọ̀ ẹ̀rí tí wọn ń wí nípa rẹ̀ nì?”

¹⁴ Jesu kò sì tún dáhùn kan. Èyí sì ya baálẹ̀ lẹ̀nu.

27:6 De 23.18. **27:9** Sk 11.12-13; Jr 32.6-15; 18.2-3. **27:11** Mk 15.2-15; Lk 23.3,18-25; Jh 18.29-19.16. **27:14** Lk 23.9; Mt 26.62; Mk 14.60; 1Tm 6.13.

15 Ó jẹ àṣà gómìnà láti dá ọkan nínú àwọn ẹlẹwọn Júù sílẹ lọdọdún, ní àsikò àjọdún ìrékojá. Ẹnikéni tí àwọn èniyàn bá ti fẹ ni.

16 Ní àsikò náà ọdaràn paraku kan wà nínú ẹwọn tí à ń pè Jesu Baraba.

17 Bí ọpọ èniyàn ti péjọ síwájú ilé Pilatu lówúrọ ọjọ náà, ó béèrè lẹwọ wọn pé, “Ta ni ẹyin ń fẹ kí n dá sílẹ fún yín, Baraba tàbí Jesu, ẹni tí ń jẹ Kristi?”

18 Òun ti mọ pé nítorí ìlara ni wọn fi fà á lé òun lẹwọ.

19 Bí Pilatu sì ti ṣe jókòó lóri itẹ idájọ rẹ, iyàwó rẹ ránṣẹ sí i pé, “Má ṣe ní ohun kankan ṣe pẹlú ọkùnrin aláìṣe náà. Nítorí mo jìyà ohun púpọ lójú àlá mi lónì nítorí rẹ.”

20 Ṣùgbọn àwọn olóri àlùfáà àti àwọn àgbàgbà Júù rọ àwọn èniyàn, láti béèrè kí a dá Baraba sílẹ, kí a sì béèrè ikú fún Jesu.

21 Nígba tí Pilatu sì tún béèrè lẹwọ wọn pé, “Èwo nínú àwọn méjèjèì yìì ni ẹ ń fẹ kí n dá sílẹ fún yín?”

Àwọn èniyàn sì kígbé padà pé, “Baraba!”

22 Pilatu béèrè pé, “Kí ni kí ẹmi ṣe sí Jesu ẹni ti a ń pè ní Kristi?”

Gbogbo wọn sì tún kígbé pé, “Kàn án mọ àgbélébùú!”

23 Pilatu sì béèrè pé, “Nítorí kí ni? Kí ló ṣe tí ó burú?”

Wọn kígbé sókè pé, “Kàn án mọ àgbélébùú! Kàn án mọ àgbélébùú!”

24 Nígba tí Pilatu sì rí i pé òun kò tún rí ǹnkan kan ṣe mọ, àti wí pé rògbòdìyàn ti ń bẹrẹ, ó béèrè omi, ó

sì wẹ ọwọ rẹ níwájú ọpọ ènìyàn, ó wí pé, “Orùn mí mọ nípa èjẹ ọkùnrin yìí. Èyin fúnra yín, ẹ bojútó o!”

²⁵ Gbogbo àgbájọ nàà sì ké pé, “Kí èjẹ rẹ wà lórí wa, àti ní orí àwọn ọmọ wa!”

²⁶ Nígbà nàà ni Pilatu dá Baraba sílẹ fún wọn. Lẹyìn tí òun ti na Jesu tán, ó fi í lé wọn lọwọ láti mú un lọ kàn mọ àgbélébùú.

Àwọn ọmọ-ogun na Jesu

²⁷ Nígbà nàà ni àwọn ọmọ-ogun gómìnà mú Jesu lọ sí gbọngàn idájọ wọn sì kó gbogbo ẹgbẹ ọmọ-ogun tí í.

²⁸ Wọn tú Jesu sì ihòhò, wọn sì wọ ọ ní aṣọ òdòdó,

²⁹ wọn sì hun adé ẹgún. Wọn sì fi dé e lórí. Wọn sì fi ọpá sí ọwọ ọtún rẹ gégé bí ọpá ọba. Wọn sì wólẹ níwájú rẹ, wọn fi í ṣe ẹlẹyà pé, “Kábíyèsí, ọba àwọn Júù!”

³⁰ Wọn sì tu itọ sí i lójú àti ara, wọn gba ọpá wọn sì nà án lórí.

³¹ Nígbà tí wọn fi ṣèsín tán, wọn bọ aṣọ ara rẹ. Wọn tún fi aṣọ tirẹ wọ ọ. Wọn sì mú un jáde láti kàn án mọ àgbélébùú.

A kan Jesu mọ àgbélébùú

³² Bí wọn sì ti n jáde, wọn rí ọkùnrin kan ará Kirene tí à n pè ní Simoni. Wọn sì mú ọkùnrin nàà ní túláàsì láti ru àgbélébùú Jesu.

³³ Wọn sì jáde lọ sí àdúgbò kan tí à n pè ní Gọlgoṭa (èyí tí í ṣe “Ibi Agbárí”).

27:25 Ap 5.28; Jo 2.19.   **27:27** Mk 15.16-20; Lk 23.11; Jh 19.2-3.

27:32 Mk 15.21; Lk 23.26; Jh 19.17; Hb 13.12.   **27:33** Mk 15.22-32; Lk 23.33-39; Jh 19.17-24.

34 Níbè ni wọn ti fún un ni otí wáinì tí ó ní egbòogi nínú láti mu. Sùgbọn nígbà tí ó tọ ọ wò, ó kọ láti mu ún.

35 Lẹyìn tí wọn sì ti kàn án mọ àgbélébùú, wọn dibò láti pín aṣọ rẹ láàrín ara wọn.

36 Nígbà náà ni wọn jókòó yí i ká. Wọn n sọ ọ níbè.

37 Ní òkè orí rẹ, wọn kọ ohun kan tí ó kà bá yí pé:

“Èyí ni Jesu, Ọba àwọn Júù.”

síbè.

38 Wọn kan àwọn olè méjì pèlú rẹ ní òwúrọ náà. Ọkan ní ọwọ ọtún, àti èkejì ní ọwọ òsì rẹ.

39 Àwọn tí n kọjá lọ sì n bú u. Wọn sì n mi orí wọn pé:

40 “Ìwọ tí yòò wó tẹmpili, ìwọ tí yòò sì tún un mọ ní ọjọ kẹta. Bí ó bá jẹ pé Ọmọ Ọlọrun ni ìwọ, sọkalẹ láti orí igi àgbélébùú, kí ó sì gba ara rẹ là!”

41 Bákan náà àwọn olórí àlùfáà pèlú àwọn akòwé òfin àti àwọn àgbàgbà Júù sì fi í ṣe ẹlẹyà.

42 Wọn kẹgàn rẹ pé, “Ó gba àwọn ẹlòmíràn là, kò sí lẹ gba ara rẹ. Ìwọ ọba àwọn Israẹli? Sọkalẹ láti orí àgbélébùú nísinsin yí, àwa yòò sì gbà ọ gbọ.

43 Ó gba Ọlọrun gbọ, jẹ kí Ọlọrun gbà á là ní ìsinsin yí tí òun bá fẹ ẹ. Njẹ òun kò wí pé, èmi ni Ọmọ Ọlọrun?”

44 Bákan náà, àwọn olè tí a kàn mọ àgbélébùú pèlú rẹ fi í ṣe ẹlẹyà.

Ikú Jesu

45 Láti wákàtí kẹfà ni òkùnkùn fi ṣú bo gbogbo ilẹ tí tí dé wákàtí kẹsànan ọjọ.

⁴⁶ Níwọn wákàtí kẹsàrán ní Jesu sì kígbè ní ohùn rara wí pé, “Eli, Eli, lama sabakitani” (ní èdè Heberu). Ìtumò èyí tí í ẹ, “Ọlọrun mi, Ọlọrun mi, èéşe tí ìwọ fi kọ mí sílẹ?”

⁴⁷ Ọrọ rẹ kò yé diẹ nínú àwọn ẹnì tí ń wòran, nígbà tí wọn gbọ ọrọ rẹ, wọn wí pé ọkúnrin yìí ń pe Elijah.

⁴⁸ Lésẹkan náà, ọkan nínú wọn sáré, ó mú kànìnkànnì, ó tẹ ẹ bọ inú ọtí kíkán. Ó fi lé orí ọpá, ó gbé e sókè láti fi fún un mu.

⁴⁹ Şùgbọn àwọn iyókù wí pé, “Ẹ fi í sílẹ. Ẹ jẹ kí a wò ó bọyá Elijah yóò sọkalẹ láti gbà á là.”

⁵⁰ Nígbà tí Jesu sì kígbè ní ohùn rara lẹẹkan sí i, ó jẹwọ ẹmí rẹ, ó sì kú.

⁵¹ Lójúkan náà aşọ ìkélẹ tẹmpili fàya, láti òkè dé ìsàlẹ. Ilẹ sì mì tìtì. Àwọn àpáta sì sán.

⁵² Àwọn isà òkú sì sí sílẹ. Ọpọ òkú àwọn ẹnì mímọ tí ó ti sùn sì tún jínde.

⁵³ Wọn jáde wá láti isà òkú léyìn àjínde Jesu, wọn sì lọ sí ilú mímọ. Níbẹ ni wọn ti fi ara han ọpọ ènìyàn.

⁵⁴ Nígbà tí balógun ọrun àti àwọn tí ó wà pẹlú rẹ tí wọn ń sọ Jesu rí bí ilẹ ẹ mì tìtì àti ohun tí ó şelẹ, èrù bà wọn gidigidi, wọn wí pé, “Lóòótọ Ọmọ Ọlọrun ní í şel!”

⁵⁵ Ọpọ obìnrin tí ó wá láti Galili pẹlú Jesu láti tójú rẹ wọn ń wò ó láti òkèèrè.

⁵⁶ Nínú àwọn obìnrin ti ó wà níbẹ ni Maria Magdalene, àti Maria iyá Jakọbu àti Josefu, àti iyá àwọn ọmọ Sebede méjèjì wà níbẹ pẹlú.

A tẹ Jesu sínú iboji

⁵⁷ Nígbà tí alẹ̀ sì lẹ̀, ọ̀kùnrin ọ̀lọ̀rọ̀ kan láti Ari-matea, tí à ń pè ní Josefu, ọ̀kan nínú àwọn tí ó jẹ ọ̀mọ-ẹ̀yìn Jesu,

⁵⁸ lọ sọdọ Pilatu, ó sì tọ̀rọ̀ ọ̀kú Jesu. Pilatu sì pàṣẹ kí a gbé é fún un.

⁵⁹ Josefu sì gbé ọ̀kú náà. Ó fi aṣọ funfun mímọ̀ dì í.

⁶⁰ Ó sì tẹ ẹ̀ sínú iboji ọ̀kúta tí ó gbé nínú àpáta fúnra rẹ̀. Ó sì yí ọ̀kúta nílá dí ẹ̀nu-ọ̀nà iboji náà, ó sì lọ.

⁶¹ Maria Magdalene àti Maria kejì wà nìbẹ̀, wọn jókòó ọ̀dikejì iboji náà.

Àwọn olùṣọ̀ ní iboji

⁶² Lọ́jọ̀ kejì tí ó tẹ̀lẹ̀ ọ̀jọ̀ ìpalẹ̀mọ̀ àwọn olórí àlùfáà àti àwọn Farisi lọ sọdọ Pilatu.

⁶³ Wọn sọ fún un pé, “Alàgbà àwa rántí pé ẹ̀lẹ̀tàn n nì wí nígbà tí ó wà láyé pé, ‘Lẹ̀yìn ọ̀jọ̀ kẹ̀ta èmi yóò tún jí dídẹ̀.’

⁶⁴ Nítorí náà, pàṣẹ kí a ti iboji rẹ̀ gbọ̀ningbọ̀nin tí tí ọ̀jọ̀ kẹ̀ta, kí àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ má ṣe wá jí gbé lọ, wọn a sì bèrẹ̀ sí í sọ fún gbogbo ènìyàn pé, ‘Ọ̀un ti jínde,’ bí èyí bá ní láti ṣẹ̀lẹ̀, yóò burú fún wa púpọ̀ ju ti àkókọ̀ lọ.”

⁶⁵ Pilatu sì pàṣẹ pé, “È lo àwọn olùṣọ̀ yín kí wọn dáàbò bo ibojì náà bí ẹ̀ bá ti fẹ̀.”

⁶⁶ Nítorí náà wọn lọ. Wọn sì ṣé ọ̀kúta iboji náà dárádára. Wọn sì fi àwọn olùṣọ̀ sí ibẹ̀ láti dáàbò bọ́ ó.

28

Àjìnde rẹ

¹ Ní kùtùkùtù òwúrò ojọ kìn-ín-ní ọsẹ, bí ilẹ̀ ti ń mọ, Maria Magdalene àti Maria kejì lọ sí ibojì.

² Wọ̀n rí i pé, ìṣẹ̀lẹ̀ ńlá ẹ̀ tí ó mú gbogbo ilẹ̀ mì tìtì. Nítorí àngẹ̀li Olúwa ti sọkalẹ̀ láti ọ̀run. Ó ti yí òkúta ibojì kúrò. Ó sì jókòó lé e lórí.

³ Ojú rẹ̀ t̀n bí m̀nà m̀nà. Aṣọ rẹ̀ sì jẹ̀ funfun bí ẹ̀gb̀n òwú.

⁴ Ẹ̀rù ba àwọ̀n olùṣọ, wọ̀n sì wá rìrì wọ̀n sì dàbí òkú.

⁵ Nígba náà ni àngẹ̀li náà wí fún àwọ̀n obìnrin náà pé, “Ẹ̀ má ẹ̀ bẹ̀rù. Mo mọ̀ pé ẹ̀yin ń wá Jesu tí a kàn mọ̀ àgbé́lébùú.

⁶ Ẹ̀gb̀n kò sí níhìn-ín. Nítorí pé ó ti jìnde, gẹ̀gẹ̀ bí òun ti wí. Ẹ̀ wólé wá wo ibi ti wọ̀n tẹ̀ ẹ̀ sí.

⁷ Nísinsin yí, ẹ̀ lọ kíákíá láti sọ fún àwọ̀n ọ̀mọ-ẹ̀yin rẹ̀ pé, ‘Ó ti jìnde kúrò nínú òkú. Àti pé òun ń lọ sí Galili síwájú yín, níbẹ̀ ni ẹ̀yin yòò gbé rí i,’ wò ó, o ti sọ fún yin.”

⁸ Àwọ̀n obìnrin náà sáré kúrò ní ibojì pẹ̀lú ìbẹ̀rù àti ayọ̀ ńlá. Wọ̀n sáré láti sọ fún àwọ̀n ọ̀mọ-ẹ̀yin nípa ìròyìn tí àngẹ̀li náà fi fún wọ̀n.

⁹ Bí wọ̀n ti ń sáré lọ lójìjì Jesu pàdé wọ̀n. Ó wí pé, “**Àlàáfíà**”, wọ̀n wólé níwájú rẹ̀. Wọ̀n gbá a ní ẹ̀sẹ̀ mú. Wọ̀n sì foríbalẹ̀ fún un.

28:1 Mk 16.1-8; Lk 24.1-9; Jh 20.1-2. **28:1** Lk 8.2; Mt 27.56. **28:2** Mt 27.51,60. **28:4** Mt 27.62-66. **28:7** Mt 26.32; 28.16; Jh 21.1-23. **28:9** Jh 20.14-18.

10 Nígbà náà, Jesu wí fún wọn pé, “**E má ɛ bèrù. E lọ sọ fún àwọn arákùnrin mi pé, ‘Kí wọn lọ tààrà sí Galili níbẹ̀ ni wọn yòò gbé rí mi.’**”

Àwọn olùṣọ rọ̀yìn

11 Bí àwọn obìnrin náà sì ti n lọ sí ilú, diẹ̀ nínú àwọn olùṣọ̀ tí wọn ti n ṣọ̀ ibojì lọ sọ̀dọ̀ àwọn olórí àlùfáà.

12 Wọn sì pe ìpàdé àwọn agbàgbà Júù. Wọn sì fohùn ṣọkan láti fi owó àbẹ̀tẹ̀lẹ̀ fún àwọn olùṣọ̀.

13 Wọn wí pé, “E sọ̀ fún àwọn ènìyàn pé, ‘Gbogbo yín sùn nígbà tí àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn Jesu wá lóru láti jí òkú rẹ̀.’

14 Bí Pilatu bá sì mọ̀ nípa rẹ̀, àwa yòò ɛ̀ àlàyé tí yòò tẹ̀ ẹ̀ lórùn fún un, tí ọ̀rọ̀ náà kì yòò fi lẹ̀ kó bá yín.”

15 Àwọn olùṣọ̀ sì gba owó náà. Wọn sì ɛ̀ gégé bí wọn ti darí wọn. Itàn yìí sì tàn ká kíákíá láàrín àwọn Júù. Wọn sì gba itàn náà gbọ̀ títí di òní yìí.

Jesu pín iṣẹ̀ nílá fún àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀

16 Nígbà náà ni àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn mọ̀kànlá náà lọ sí Galili ní orí òkè níbi tí Jesu sọ̀ pé wọn yòò ti rí òun.

17 Nígbà tí wọn sì rí i, wọn foríbalẹ̀ fún un. Ṣùgbọ̀n diẹ̀ nínú wọn ɛ̀ iyèméjì bóyá Jesu ni tàbí òun kọ̀.

18 Nígbà náà ni Jesu wí fún àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀ pé, “**Gbogbo agbára ni ọ̀run àti ní ayé ni a ti fi fún mi.**

19 **Nítórí náà, ẹ̀ lọ, ẹ̀ sọ̀ wọn di ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn orílẹ̀-èdè gbogbo, ẹ̀ máa bamitiisi wọn ní orúkọ Baba àti ti Ọ̀mọ̀ àti ti Èmí Mímọ̀.**

²⁰ Ẹ kọ wọ́n láti máa kiyèsì ohun gbogbo èyí tí mo ti pàṣẹ fún yín. Nítorí èmi wà pẹ̀lú yín ní ìgbà gbogbo tí tí tí ó fi dé òpin ayé.”

**Biblica® ní oore ọfẹ láti lo Bíbélì Mímọ ní Èdè
Yorùbá Ọde-Ọní**
**Yoruba: Biblica® ní oore ọfẹ láti lo Bíbélì Mímọ ní Èdè
Yorùbá Ọde-Ọní (Bible)**

copyright © 2017 Biblica, Inc.

Language: Yorùbá

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open Yoruba Contemporary Bible™

Copyright © 2009, 2017 by Biblica, Inc.™

Used with permission. All rights reserved worldwide.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

All content on open.bible is made available under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 License (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>).

You are free to:

Share – copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt – remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially

Under the following conditions:

Attribution – You must attribute the work as follows: “Original work available for free at www.biblica.com and open.bible” Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike – If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Use of trademarks: Biblica® is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. and may not be included on any derivative works. Unaltered content from open.bible must include the Biblica® trademark when distributed to others. If you alter the content in any way, you must remove the Biblica® trademark before distributing your work.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this

translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-12-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 19 Sep 2023
de909672-7c71-5683-96dd-f0d21f08d35f